Ercan Kesal

EVVEL ZAMAN

İthaki

ERCAN KESAL, 1959 yılında Avanos'ta (Nevşehir) doğdu, ilk ve ortaöğrenimini Avanos'ta, lise öğrenimini Nevşehir'de tamamladı. 1984 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 1984-90 yılları arasında Ankara/Keskin, Ankara/Bala ve köylerinde sağlık ocağı hekimliği, sağlık merkezi başhekimliği ve sağlık grup başkanlığı yaptı.

1990 yılında geldiği İstanbul'da özel sağlık sektörüne girdi. İstanbul'un Kâğıthane, Çağlayan, Teşvikiye ve Okmeydanı gibi semtlerinde hastane, poliklinik ve sağlık merkezleri kurdu.

1995 yılında Paris'e gitti. Eylül Psikiyatri Merkezi'nin kuruluşunda birlikte yer aldığı arkadaşlarıyla, Şizofreni Dostları Derneği'nin ilk adımlarının da atıldığı bu bir yıl sonunda Türkiye'ye dönerek, İTİCÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Uygulamalı Psikoloji dalında master eğitimini bitirdi.

N. B. Ceylan'ın *Uzak* filmindeki oyunculukla başlayan sinema serüveni, *3 Maymun* ve *Bir Zamanlar Anadolu'da* filmlerinde senarist ve oyuncu; *Vavien*, *Derin* (kısa film), *Saç*, *Küf*, *Yozgat Blues*, *Sen Aydınlatırsın Geceyi*, *Hükümet Kadın* ve *Ben O Değilim* gibi filmlerde ise oyuncu olarak devam etti.

İlk şiir ve yazıları tıp fakültesi öğrencisiyken, İzmir'de çıkan *Dönem* dergisinde yayımlandı. Mecburi hizmet yıllarında *Son Reçete* dergisinde söyleşiler yaptı, yazılar yazdı.

Era Yayınları'mn kurucularındandır. *Şizofreni*'de yazdı. *Radikal* ve *Birgün* gazetelerinde pazar günleri düzenli olarak güncel hikâyeler ve denemeler yayımladı. *Peri Gazozu* isimli kitabı İletişim Yayınları tarafından 2013 Temmuz ayında yayımlandı.

Halen, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Antropoloji Bölümü'nde doktora programına devam etmektedir.

ithaki

Evvel Zaman
Ercan Kesal

İthaki Yayınları - 931

Yayına Hazırlayan: *Ahmet Öz*
Son Okuma: *Volkan Alıcı*
Kapak Fotoğrafı: *Vedat Arık*
Kapak Tasarımı: *Şükrü Karakoç*
Grafik Uygulama: *Şükrü Karakoç*
1. Baskı, Mayıs 2014, İstanbul
ISBN: 978-605-375-378-0
Sertifika No: 11407

© Ercan Kesal, 2014
© İthaki, 2014

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 29652

Ercan Kesal

EVVEL ZAMAN

Nazo'ya ve Poyraz'ıma...

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

"Bir Zamanlar Anadolu'da" Filminin Oluşum Süreci:
"Sinema ve Bellek" Kavramları 7

İKİNCİ BÖLÜM

Hikâye 17

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Oyuncu Seçimi 79

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mekânlar 91

BEŞİNCİ BÖLÜM

Setteyiz 113

EKLER 157

SUNUŞ

Sinema, gerçekliği zaman boyutunda sabitlemiştir ve sinemayla birlikte insan, ilk kez *zamanı* durdurma, yeniden yaratma ve isterse ona geri dönme olanağına kavuşmuştur. Zamanın gerçekliğini bir film şeridi üzerinde dondurabilen sinemanın gücünün kaynağı, "zamanı, bizi her gün hatta her saat saran gerçekliğin maddesine çözülmez ve hakiki bağlarla bağlamasıdır" (Tarkovski). İnsanın vicdanı da zamana bağlıdır ve yalnız onunla var olur. Bellek ise vicdan demektir ve unutmak vicdansızlık... Sinema unutmayı reddeden bir sanattır ve bu yüzden çok kıymetlidir.

Elinizdeki kitap, bir *film güncesi*dir. *Bir Zamanlar Anadolu'da* filminin hikâyesini konuşmaya başladığımız günden setin sona erdiği güne kadar tüm yaşadıklarımı, gözlemlerimi ve duygularımı yazdığım notlardan oluşmaktadır. Filmin senaristlerinden biri olarak, bir film senaryosunun nasıl başlayıp değişerek evrildiğini ve yönetmen için nasıl bir kılavuz haline dönüştüğünü de göstermeye çalıştığım özgün bir yol hikâyesidir.

Filmin hikâyesinin konuşulduğu ilk günden itibaren, *senaryoyu çalıştığımız her günü, senaryodaki dönüşüm evrelerini, oyuncu seçiminde yaşadıklarımızı, karar değişimlerimizi ve bunları yaratan koşulları, kostüm hayallerimizi, sete (Kırıkkale-Keskin) gidişimizi, tüm film çekme sürecini... hepsini,* bir günce halinde günbegün yazdım. Bir filmin yaratım sürecindeki tüm *aşamaları*, ilk elden, samimi ve öznel duygularımı da katarak anlatmaya çalıştım.

Filmi çektiğimiz mekânlar, benim yirmi beş sene önce mecburi hizmet için gittiğim Keskin kasabasındaydı. Aynı kasabada, aynı hastanede, aynı güzergahlarda ve gerçek mekânlarda çektik filmi. Senaryoyu çalı-

şırken ve çekimler boyunca, sosyal antropolojiden öğrendiğim *katılarak gözlem* metoduyla tuttuğum notları her gün kâğıda döktüm. Yirmi beş sene öncesinden yazılmış mecburi hizmet notlarını, o yıllardan kalan fotoğrafları, yine o yıllardan bugünkü senaryoya akan anı ve şiirleri de ekledim yazdıklarıma.

Günce, hekim kimliğimle yaşadığım bir gece yolculuğunun uzun yıllar sonra nasıl filme dönüştüğünü anlatmaktadır. Ve antropoloji araştırma yöntemlerinin olmazsa olmaz esaslarından olan, "*günlük, üzerine uyunmadan yazılmalı*" düsturuna harfiyen uyularak kaleme alınmıştır.

"Film" denilen üretim, seyircinin beğenisine ve tüketimine sunulacağı ana kadar inanılmaz evrelerden geçiyor. Başka hiçbir sanat dalında bu kadar zengin bir değişime rastlanamaz herhalde. Konu, isimler, kahramanlar, başlangıçta düşünülen oyuncular, ilk düşünülen final, çok planlı gibi zannedilen sahnelerin perde arkası vs... Meraklı sinema izleyicileri ve profesyoneller için çok çekici alanlardır buralar... Ve müthiş öğreticidir.

Yazdıklarım da yaşadıklarım gibi sadece bana ait ve benim zaviyemdendir. Bu yüzden elbette *öznel* ve *biricik*tir.

Birlikte çalıştığım arkadaşlarımın mahremiyetlerine duyduğum saygının gereği olarak, kitap aşamasında, güncelerimdeki notlarımın bir kısmını seçerek kullandım. Ve farklı defterleri birleştirip, yazdıklarımda çok küçük değişiklikler yaptım. Söyleyiş yanlışlarını, imlayı düzelttim, gerektiğinde noktalama işaretleri ekledim. Derdim, kendi öğrendiklerimi ve filmin oluşum sürecinin bende yarattıklarını paylaşmaktır.

Kitabım; sinema, zaman, bellek ve bilinç gibi kavramların tartışılmasına katkı sunmak gayretindedir.

Sinemayı hayatı gibi ciddiye alan, samimi ve sahici sinema tutkunlarının, dahası, *gerçeğin* ve *iyiliğin* işine yarayacağı inancıyla...

KESKİN

biz ne yaptık yiğidim?
ha deyince koparırdık,
elmayı dalından, yıldızı yerinden.
kudret ne ki, durur mu karşımızda?
sahi farkında mıydık imkânsızın?

hadi gidelim,
şimdi Keskin beter bir sonbaharda.
deli bir Eylül var,
Kayalak Solaklısı'nda, hele duralım,
Gara Gazi çeşme başında,
cebimizde kırk mermi var, kırkını da atalım

isyanım dizginler mi gurbeti?

yine bir akşam sararır bozkırda,
gençliğimi omzuma saklar, giderim
çaresiz, sevdamın ardından giderim
ölürüm İğdebeli'nde sessizce,

ölümüm yanıtlar mı öfkemi?

Ercan Kesal
Eylül 85/Keskin

BİRİNCİ BÖLÜM

"BİR ZAMANLAR ANADOLU"DA FİLMİNİN OLUŞUM SÜRECİ: "SİNEMA VE BELLEK" KAVRAMLARI

Keskin 1984 ...

ANADOLU'DA HEKİMLİK

"...Kaynak bitip tükenmezdir. Saha çalışması otobiyografik geçmişin bir yerlerinde vuku bulsa da, yüzleşme devam eder. Geçmiş, antropolojide geçmiş değildir; etnografik şimdiki zamandır."

KIRSTEN HASTRUP

1984 yılının Kasım ayında, soğuk bir Ankara gününde, Sağlık Bakanlığı'nın uzun ve kasvetli toplantı salonunda, mecburi hizmet için kura çekimleri yapılıyordu. 1984 Temmuz kurasında dönem arkadaşlarımın çoğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki ücra sağlık ocaklarına gitmişlerdi. Biraz da böyle bir beklentiyle gittiğim kura salonundan, Ankara Keskin Ceritmüminli Sağlık Ocağı'na tayin emriyle çıktım.

Ertesi hafta, aralık ayının karlı bir sabahı, Ankara'nın meşhur AŞOT terminalinden bindiğim "Kırşehir Mermerler Seyahat" otobüsünden, Keskin yol ayrımında indim.

Elimde bavulum, caddeden aşağıya dümdüz yürüyerek köy dolmuşlarının kalktığı minibüs durağını buldum. Aklımda, Ceritmüminli köyüne gidecek bir araba bulmak ve bir an önce işime, yani hekimliğe başlamak. Köye her gün bir minibüs, o da saat 15.00 gibi minibüs durağından kalkarmış. Minibüsü beklerken Keskin Devlet Hastanesi'ne uğradım. Hastane başhekimi, dahiliye uzmanı Mevlüt Abi'yle tanıştım. Durumumu anlattım. Çay ikram etti, espriler yaptı. Saat 15.00 gibi de bir minibüsle Ceritmüminli'ye gittim. Köye girdiğimde beni üzerindeki tuhaf giysiyle bir köy bekçisi karşıladı. Az sonra da muhtar geldi. Sağlık ocağında ise köyün yerlisi bir tıbbi sekreterden başka kimse yoktu. Ne

hemşire, ne ebe, ne de başka biri. O akşam köyde kalmadım. Keskin'e döndüm. Mevlüt Abi'ye yalvarıyordum: "Aman abi beni buraya, hastaneye al, ben orada hiçbir şey yapamam, zaten bir şey bilmiyorum, iyice körelirim," vs.

Mevlüt Abi sağolsun ilgilendi, uğraştı. Bir ay içerisinde hastanenin eski bir odasına yerleşmiş, geçici bir görevle de Keskin Merkez'e tayin edilmiştim. Her şey yoluna girmişti sanki. Gece gündüz fakültedeki eksiklerimi okuyarak ve pratik yaparak tamamlamaya çalışıyordum. Bu arada, başhekimin yanında, Keskin'in gece eğlencelerine de katılmaya başlamıştım.

O günlerde günceme yazdıklarım:

23 Nisan 1985
Keskin

Bu gece günlüğümün ilk yazısına başlıyorum. Çok daha önceden (kurayı çekip Keskin'e gelmeden önce) karar verdiğim günlük tutma işini kesinlikle gerçekleştirmeye ve yürütmeye kararlıyım. Günlük tamamen, hekimlik özelinde yaptığım ve yapacağım işleri kapsayacak. Beni çok etkileyen ve mutlaka yazmam gereken şeyleri de içine alabilir. Bu anlamda bu akşam sıraladığım bazı notları ve çalışma programını yazmak istiyorum. Bu işlere yarından itibaren girişecek ve sonuçlarını takip edeceğim. Merkez sağlık ocağına bağlı sağlık ocak ve sağlıkevlerinin denetimi. Ceritmüminli Sağlık Ocağı: Hizmetli, ocağın durumu, lojmanın durumu. Çelebi Sağlık Ocağı: Temizlik, denetim, hizmetli, sekreter. Köprüköy Sağlıkevi: Ebenin ziyareti. Hizmet içi eğitim, seminer çalışması, sağlık ocağı, sağlık kurulu. Böyle bir kurul oluşturmak mümkün mü?

Mevlüt Abi'yle konuşacağım. Ocak kütüphanesi, kitap dolabı? Tanıdık bir marangoza hediye şeklinde yaptırılabilir mi? Araştıracağım. Ocağa pano yaptıracağım. Çalışmalar ve duyurular için gerekebilir...

Dernek yararına bir eğlence gecesi düzenlenebilir mi? Bakalım...

Yarına Allah kerim.

Kasabada bulunuşumun altıncı ayıydı galiba. Bir cinayet işlenmişti. Katiller cesedi kasabanın epey uzağında bir tarlaya gömmüşler ve ortadan kaybolmuşlardı. Fakat iki gün içerisinde yakalanmışlar ve suçlarını da itiraf etmişlerdi.

Biz o gün akşam saatlerinde, üç araba dolusu insan, komiser, savcı, diğer görevliler ve yanımızda katillerle "cesedi bulmak" için başlayan ve sabaha kadar süren tuhaf bir yolculuk yaptık. Beni çok etkileyen ve uzun yıllar zihnimden çıkmayan bir yolculuktu bu. O yolculuğun belleğimde bıraktığı izleri de takip ederek, kasaba hayatıyla ilgili şunları yazmıştım:

Kasabalarda hayat bozkırda yapılan yolculuklara benzer. Her tepenin ardında 'yeni ve farklı bir şey' çıkacakmış duygusu, ama her zaman birbirine benzeyen, incelen, kıvrılan, kaybolan veya uzayan tekdüze yollar.

Bu satırlar, yirmi beş yıl sonra *Bir Zamanlar Anadolu'da* filmini çekmek için gittiğimiz aynı mekânlarda, bizim yol haritamız olacaktı.

Nuri'yi bu konuda çalışmaya ikna etmek ve öyküye inandırabilmek için film düşüncesini birtakım materyallerle desteklemem gerektiğini düşünüyordum. Bu nedenle iki kez daha Keskin'e gittim. Daha önce çalıştığım, gezdiğim, vaktimi geçirdiğim yerleri dolaştım. Epeyce fotoğraf

1985 Aşı kampanyası...

çektim. Eski tanıdıklarımı buldum, sohbet ettim. O günlerden cinayetle ilgili akılda kalan bilgileri toplamaya çalıştım. O yıllarda birlikte çalıştığım bazı bürokratlar artık hayatta değildi. Hâlâ yaşayanlarla duygulu anlar yaşadım.

Bu arada yazdıklarımı da aralıklarla Nuri'ye gönderiyor, konuyla ilgili onu iştahlandıracak ayrıntıları hatırlamaya, kaydetmeye çalışıyordum.

Bir süre sonra, bu yolculuğu ve yolculuk boyunca yaşadıklarımı, hissettiklerimi, duygularımı ve gözlemlerimi Cihangir'deki (İstanbul) ofiste, baştan sona bir kameranın önünde, Nuri ve Ebru'ya (Ceylan) anlattım.

Tüm bunların film olma hikâyesi işte böyle başladı...

Senaryo Yazım Süreci

Film için bu hikâyeyi çalışmaya karar verdikten sonra, öncelikle metinde temel olarak neleri anlatmamız gerektiğini ve "olmazsa olmazlarımızı" şöyle sıralamıştım: İnsanın, toplumsal bir varlık olarak bilinmeyen ve görünmeyen yüzünü göstermeli, onun sürekli güç talebini açığa çıkarmalı ve aslında cinayetin kimsenin umurunda olmadığını ortaya koymalıydık. Hayat, ölüm, iktidar, ihanet meselelerimizin hiç bitmediğini ve bitmeyeceğini, sevgi ve nefret duygularının gücünü, cinayetin etrafında akıp giden gündelik hayat ilişkilerini, insanın yine de her durumda ümit etme yeteneğini kaybetmeyişini, doktorun, komiserin ve şoförün katille olan ilişkileri üzerinden herkesin kendi hikâyesinin peşinde koşuyor oluşunu, günlük hayatın en fark edilmeyen ayrıntılarını, herkesin bu cinayete bilerek ya da bilmeyerek katkıda bulunmasını, ama her şeye rağmen hâlâ inanmak isteğimizi ve içimizdeki o tuhaf karanlığı anlatmalıydık...

Filmde, bir kasabada görev yapan bürokratların ve kasabalıların ortak tutum ve davranışlarının, bir "ceset arama yolculuğu" üzerinden psikoanalitik çözümlemesini de yapmalıydık.

Cinayet kasabanın tarihine kanlı bir iz bırakırken, kasabalıları ve bürokratları bundan sonra nasıl bir hayat beklemekteydi?

Günümüzde ve Anadolu'nun ortasında, bir bozkır kasabasında yaşananları anlatan filmde, aslında "mekânsız" ve "zamansız" bir konumda olacaktık. Dünyanın herhangi bir yerinde ve çok önceden yaşanmış olabileceği gibi, günümüzden çok sonra, bilinmeyen bir başka yerde de aynısının yaşanması kuvvetle muhtemel bir hikâye olmalıydı...

Senaryomuzu yazdık, bitirdik ve sete çıktık...

Yirmi beş yıl önce hekim kimliğimle gittiğim yerlere, yirmi beş yıl sonra sinemacı olarak gittiğim günlerde, "günce"me şunları yazıyordum:

17.11.2009, Salı
Keskin

Sabah saat 04.00 gibi Keskin girişindeyiz. Güneşin doğmasını ve araçların kasabaya girişini çekeceğiz. Kasabada henüz kimse uyanmamış. Caddeyi boydan boya birkaç kez yürüdüm, tuhaf duygular içindeyim. Yirmi beş sene sonra, elli yaşında, bu sefer çok farklı bir nedenle yine kat ediyorum bu caddeyi boydan boya. Yirmi beş sene önce ev ve muayenehane olarak kullandığım mekâna bakıyorum. Benim ev noter olmuş. Caddede kimsecikler yok. Birazdan gün ağaracak ve kasabalı gündelik hayatına başlayacak.

Saat 06.30 gibi ancak başladı çekimler...

Uzun yıllar sonra, artık senarist ve oyuncu olarak gittiğim bu topraklarda, Tarkovski'nin *Solaris* filmindeki psikolog Kris gibiydim. *Solaris*'teki gibi burada da geçmişin "maddileşmesi" mümkünmüş gibi gö-

1985 Keskin, Bozlak gecesi!

züküyordu. Kafamdaki görüntüler geçmişe ait görüntülerdi, lakin onun içindeki gerçekliği bugün tek taraflı yeniden tarif ettiğim için asla geçmişteki haliyle bulamayacaktım.

Daha tuhaf olanı ise, hastane önündeki arbede sahnesini çekerken, senaryo gereği katili oynayan oyuncuya saldıran yerel oyuncuların içindeki gençlerden birkaç tanesinin, yıllar önce öldürülen maktulün akrabaları olduğunu iyi biliyordum. Biz çekim yaparken hamamın çatısına sıralanıp, çerçeveye girmeden bizi seyreden kasabalıların bir kısmının da katilin akrabaları olduklarını bildiğim gibi.

Eski bir hikâyeyle devam edeyim:

> *...Kavurucu sıcağın altında öğleye kadar tarlasında çalışan genç çiftçi, bir ara mola vererek hemen yanı başında akmakta olan nehrin soğuk sularına girip serinlemek ister. Tarlanın ortasındaki küçük evinde yaşayan oğlu ve karısı, birazdan öğle yemeği için onu çağıracaklardır. Terli ve sıcak giysilerini çıkartarak kenara koyar ve nehre girer. Bir süre sonra aniden ortaya çıkan fırtına, giysilerini savurur ve onu nehrin sularına kapılarak, epey bir aşağıdan çırılçıplak çıkmak zorunda bırakır. Tam o sırada oradan geçmekte olan köle tacirleri, genç adamı esir ederek köle kervanına katarlar. Uğradıkları bir şehrin köle pazarında satılan genç adam, çaresizce, yeni sahiplerine yıllarca hizmet eder. Çalışkan ve güvenilir olduğu için sahipleri onu saraya tavsiye ederek, kralın yardımcısı olmasını sağlarlar. Zamanla, kralın en güvendiği hizmetkarı olur. Ardından kral ölür ve çocuğu da olmadığı için yerine onu vâris bırakır. Köle iken kral olmuştur ve artık çok yaşlanmıştır. Son günlerinde, maiyetiyle birlikte, doğduğu toprakları son kez görmek ister. Daha önce evinin de olduğu topraklara gelir ve aynı nehrin kenarında dururlar. Askerleri konaklarken, o da giysilerini çıkartarak nehre girer. Hikâye bu ya, bir anda müthiş bir fırtına kopar, sular coşar ve çadırlar, askerler, her şey dağılır. Yaşlı kral sudan çıkarken bütün vücudunun değiştiğini, gençleştiğini ve delikanlı haline geri döndüğünü fark eder. Nehrin kenarına çıkar. Uzaktan koşarak gelen küçük oğlu, yemeğin hazır olduğunu haber vermektedir. Nehrin kenarına çıkarttığı giysileri, ilk günkü gibi hâlâ terli ve sıcaktır...*
>
> Akt. Yavuz Erten, bkz. *Karanlık Odadaki Suretler*

Ben, *Bir Zamanlar Anadolu'da* filminde bir nehre girdim ve çıktım. Set bittiğinde giysilerim terli ve sıcaktı. Gerçek neydi? Başımdan geçen-

ler mi, yoksa hayal ettiklerim mi? Yaşamış ve yaşlanmıştım. Geçmişim beni takip etmiş ve yıllar boyunca yün yumağı gibi sarılarak peşimden gelmişti. "Şimdi" neydi o zaman? Şimdi, geçmiş ve bugünün toplamıydı. O halde, geçmiş, yok olmuş bir şey değildi. Bugünün içinde duruyordu. Yaşadıklarımızın belli bir an ve mekânda gerçekleştiğinin farkında olarak, bilincimizde yer almasıyla belleğimiz oluşuyor, geçmişi de bellek yoluyla, ama bugünün algısıyla yeniden okuyorduk. Yani "bellek" dediğimiz şey hatırlama ve unutmayı aynı anda içerdiği için aslında tam da "zamanın" kendisiydi.

"Zaman" ne bir tarihti ne de bir gelişme. Bir "durumdu" ve geri getirilemiyordu. "Ancak herkes geçmişte, şimdiki zamanın geçip giden her bir anın geçici olmayan gerçekliğini bulabildiğine" göre "geçmiş" ne demekti?

Bir Zamanlar Anadolu'da filminin oluşum sürecinde yaşadıklarım bana gösterdi ki, geçmiş, yaşadığımız zamandan daha dayanıklı ve daha süreklidir. Şimdiki zaman parmaklarımızdan akıp gitse de, asıl ağırlığına anılarımızda kavuşmakta ve "*içinde yaşadığımız zaman, ruhlarımıza, zaman içinde kazanılmış deneyimler olarak yerleşmektedir*" *(Tarkovski)*.

1985 İğdebeli...

Keskin'de, film çekimi boyunca, o yıllardan kalan arkadaşlarım, eski personelim, kasabanın beni hatırlayan esnafları ellerinde bazı fotoğraflarla sık sık ziyaretime geldiler. Bu ziyaretlerden beni en çok etkileyen, o yıllardaki aşı kampanyalarında şoförlüğümü yapan Gara Gazi'nin gelişi oldu. Gazi Abi'yi (filmde Arap Ali) A. Mümtaz Taylan oynuyordu ve Gazi Abi'nin artık yaşamadığını düşünüyordu. Gazi Abi ise masada hemen yanı başında oturan kişinin, kendisinin yirmi beş sene önceki halini oynadığını bilmiyordu. Birbirleriyle tanıştırmadım ve gerçeği söylemedim. Üçümüz sohbet ettik. Hayata ve ölüme dair. Hayatımız biricikti, tekrar edilemezdi ve çok "gerçek"ti. Ama sinemanın kendi gerçeği, "hayatın gerçeğinden" daha da "gerçek" olabiliyordu pekâlâ! Peki, "gerçeği" yeniden yazarken, aslında "gerçeği" de bozmuş olmuyor muyduk?

Her seferinde, elimizdeki parçaları yeniden ve kendi icat ettiğimiz bir "puzzle" gibi dizip, yeniden oluşturduğumuz "gerçeğe" şaşırarak bakıyorduk işte...

İKİNCİ BÖLÜM

HİKÂYE

26.05.2009 | Salı
Ataşehir | ev

Nuri (Bilge) Fransa'dan (Cannes) döndü. 62. Cannes Film Festivali büyük jürisindeki görevi bitti. M. Haneke'nin filmi Altın Palmiye'yi aldı.

2008 Mayıs ayını hatırladım birden, içim titredi. *3 Maymun* çok sevilmiş, uzunca bir süre değişik platformlardan hep övgü dolu sözler duymuş ve birçok ödül almıştık.

Nuri Cannes'a gitmeden önce konuşmaya başladığımız ve benim kendimce belli bir mesafe aldığımı düşündüğüm yeni film, yeni senaryo çalışmasıyla ilgili ne yapacağımız bugün belli oldu!

Bu akşam telefonla aradı ve benim öyküyü çalışmayı düşündüğünü söyledi. Yine *3 Maymun*'daki gibi Ebru, Nuri ve ben birlikte çalışacağız. Harika bir haber!

Çarşamba günü ofiste üçümüz bir toplantı yapacağız. Haberi Nazo'ya da (Nazan Kesal) verdim. O da çok sevindi ve heyecanlandı.

Benim yaşadığım duygu ise anlatılmaz bir mutluluk.

İçimde yeni bir şeye başlamanın kıpırtısı var. Dostoyevski, "Bir işin en iyi yanı, ona başlamaktır," demiş. Çok haklı.

27.05.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Saat 13.00. *3 Maymun*'daki gibi dakik ve hızlı bir biçimde merdivenleri tırmanıyorum. Ne güzel!

Nuri, "Öncelikle filmi, senaryoyu vs. unut. Şimdiye kadar yazdıklarını da unut," dedi. Beni bir kameranın karşısına oturtarak baştan sona, daha önce anlattığım hikâyeyi tüm gerçekliği ve ayrıntılarıyla bir kez daha tekrarlamamı istedi. Ve ben yeniden, bir kez daha tüm hikâyeyi baştan anlattım.

Bu arada olay yeri keşfiyle ilgili olarak edindiğim başka bir filmi de birlikte seyrettik. Birkaç hafta önce Keskin'e gittiğimde epey bir fotoğraf çekmiştim, onlara da baktık.

Senaryo ve film üzerine konuşmaya başladık. Ben filmde iki ana damarın yan yana yürüdüğünü düşündüğümü söyledim.

a. Cesedin aranması, bulunuşu, ölüm gerçeği, ölümle yüzleşme vs.

b. Kasaba hayatı, bürokratlar, bunların kendi iç dünyaları, insan ilişkileri (iktidar, çatışma, bunalım, hükmetme isteği, cinsellik) vs.

Ebru notlar aldı, bazı sorular sordu. Benim daha önceden yazdığım taslak metinleri, taslak diyalogları ve kabaca öykü, sinopsis, çatı vs. gibi metinleri yeniden okumak, hazırlık yapmak ve cuma günü tekrar toplanmak üzere ayrıldık.

Toplantı bitip Ürgüp Apartmanı'nın kapısı önüne çıktığımda cep telefonumu açıp saate baktım. Saat 18.30'du. Yani beş buçuk saattir aralıksız oturup konuşmuştuk.

O günlerde senaryoyla ilgili hazırladığımız şu çatı, yazacaklarımız için daha sonradan hep yol gösterici oldu:

ÇATI

06.05.2009

- Bir kısa, bir uzun farlar yanar; her seferinde iki hantal surat, dikkatlice kameraya bakıyorlar (kafalar iri, boş gözler, kameranın sağına soluna da bakabilirler); dış sesler: "burası mı, böyle iyi, biraz daha aşağı gel, dur dur, akü nasıl" vb. Işık sonunda sabitlenir, doğru ışık bulunmuştur, dış sesler devam eder. "Kazın bakalım"dan sonra iki görevli ellerine tükürüp "bismillah" deyip başlarlar. Kazma kürek, "hıh, hıh" sesleri... gece... farların ışığı...
- JENERİK
- Uzaktan genel çekim. Bozkırın ortasında, ıssız gece. Tarlaların içinden ince, dar yolda huzmeli far ışığında sallanarak giden iki araba, bir cip. Arabaların belli belirsiz uğultusu gecenin sessizliğine karışmış gibi. Ağustos böceği sesleri, tek tük ağaçlardan hafif sallantılar. Nereye gidiyorlar?
- Gezegenin ortasında, bomboş arazilerin, ıssız tarlaların içindeki ara-

balar. Arabalar durur. Boşluğun ortasında asılıymış gibi beklerler. Bir süre sonra sola kıvrılıp, bir tepeden aşağıya doğru sallanarak devam ederler.

- Dr. Cemal ve komiserin bulunduğu arabanın içi. Doktorun cep telefonuna gelen mesaj sesi... Arap Ali. Şarj, kapsama alanı vs.
- Dr. Cemal ve Komiser Naci'nin bulunduğu ortadaki arabadayız. En öndeki savcının bulunduğu araba durur, sağ ön kapı açılır, savcı iner, hızlıca ağaçların dibine doğru gider... Karanlıkta hafifçe kaybederiz, ama ne yaptığını görürüz. Savcı işemeye başlar. Doktorun bulunduğu arabanın ön camından izleriz.
- Dr. Cemal, Komiser Naci ve şoför Arap Ali konuşurlar. Komiser alaycı... prostat muhabbeti. Dr. Cemal elindeki cep telefonuyla meşgul. Henüz herkes heyecanlı ve enerjik.
- Dr. Cemal, komiserli araba, yola devam. Doktor, cep telefonu, canı sıkkın. Suçluya bakar (suçlu sessiz, sakin, abide gibi). Doktorun omzu ve bacakları suçluya değer (suçluya sempati), kelepçeleri gösterme! Doktor, komiseri üzmek ister, prostat muhabbeti devam eder, komiser kıllanır, rahatsız olur, canı sıkkın. Arap Ali durumdan memnun.
- En öndeki araba yavaşlar, kenara çekilir, şoför eliyle işaret eder, doktorlu komiserli araba öne geçer. Şoför: "Yolu iyi bilmiyorum."
- Savcı ve zabıt kâtipli araba... konuşmalar, (savcı: "artis bu"), zabıt kâtibi ile dosya muhabbeti... Ankara, mafyöz ilişkiler... Cüneyt Abi, Ankara'ya gidemiyor! İki görevli arkada oturmaktadır.
- Öne geçen doktorlu araba bir süre sonra durur. Savcının arabasından önde olanları izleriz. Komiser inmiş, arkadaki suçluyu da indirmiştir (kelepçeyi görebiliriz). Komiser, yanında suçluyla tepeden aşağıya iner ve gözden kaybolur. Yanlarında diğer polis de vardır. Savcı sıkıntılı bekler. Oradan buradan alakasız konuşur.
- Az sonra komiser tekrar suçluyla geri döner, arabaya binerler, devam ederler. Savcı arabanın içinden "fos çıktı" der, sinirli sinirli güler, onlar da yola devam ederler.
- Yamaçlık bir yer... görevliler tarlada, savcı biraz geride, her iki suçlu da yan yana, komiser konuşuyor, ("bizimle oynuyor musunuz oğlum" vs.) gerilim artmıştır.
- Doktor izliyor, sonucu merak ediyor... savcının canı sıkkın. Jandar-

ma astsubayı savcıya eğilmiş bir şeyler anlatıyor, savcı dinler gibi...

- Jandarma astsubayı ve savcı arasındaki mücavir alan meselesi... Aslında savcının hiç umurunda değil!
- Dr. Cemal ve komiserli araba... doktor suçluya sigara verir... komiser kızgın, doktora öfkeli, suçlayıcı tarzda konuşur... sağa sola bok atıyor, saldırgan, öfkeli, bahane arıyor...
- İğdebeli, ağaçlık, çeşme başı, hoş bir yer. Etraf sessiz, dingin, ürpertici, korkutucu bir dış çevre... Hışıltı, tabiat sesleri, bazen sessizlik.
- Çeşmenin yanındayız... yüzler yıkanmış, sigaralar içiliyor. Doktor Cemal, Arap Ali muhabbeti. Suçlular arabalarda, yanlarında görevliler. Savcı uyuyor.
- Jandarma astsubayı ve komiser, arabanın yanında ellerinde birtakım kâğıtlar, mücavir alan tartışması yapıyorlar (iktidar mücadelesi!); tartışma atışma şeklinde, arada sırada sesler yükseliyor.
- Çeşmenin akışı... ufak bir derecik, karanlık sesler.
- Şoför Arap Ali ve Dr. Cemal muhabbetine devam. Arap Ali, doktor üşümesin diye arabadan gocuk getirir, doktorun sırtına koyar. Diğer polis belki kendi hastalığıyla ilgili bir şeyler danışıyordur (fıtığını gösterebilir).
- Aynı yerdeyiz... ürpertici bir ortam. Doktor tekrar cep telefonuna bakar. Komiser gider, bir ağacın dibine işer. Suçlular hâlâ abide gibi, dimdik. Savcı arabada uyuyor.
- Tepeden genel çekim... insanların karınca gibi halleri... arabalar karışık, sağlı sollu park edilmiş... yolculuk ceset aramaktan çıkmış, içsel bir yolculuğa dönüşmüş gibi.
- Tekrar arabanın içindeyiz. Komiser patlar, aniden geriye dönerek suçluya bir yumruk çakar. Arabanın içi karışır... kaos... doktor şaşkın, Arap Ali kızgın, suçlu hiç sesini çıkartmıyor, boş bir çuval gibidir (komiser küfretmektedir).
- Komiser arabayı durdurur. Arabadan iner, konuşarak gider. Arap Ali suçlunun kanayan burnunu mendille siler.
- Doktor arabadan inmiş, arabaya yaslanmış, geceyi dinler, elinde cep telefonu dalgın dalgın telefonla oynar.
- Arabalar hareket halindeyken öndeki araba durur, içinden şoför çıkar, koşarak arkaya gelir (savcı bey acıkmıştır, köye gidilecektir).
- Köye giriş... Köpekler... gece... Muhtar, bekçi karşılaşırlar. Karan-

lıklar içinde karşılama... avluya giriş (avluda birkaç kadın gidip gelmekte).

- Muhtar, bekçi, birkaç kişi, arabaları karşılama, arabalar durur, saygı, hürmet.
- Muhtarın evinin odası... Yer sofrası hazırlanmış, sessizce oturuyorlar.
- Yer sofrası... herkes birbirine yanaşmış. Suçlular da oturuyor. (Doktor suçluya dürüm yapıp yedirebilir.)
- Muhtarın kızı girer.
- Evin avlusu... kız gider gelir... Dr. Cemal dışarıda pulluğun üzerinde oturuyor. Karşıdaki odada yemek faaliyeti, duman, gürültüler, koşuşturmalar.
- Doktor Cemal'in gözünden muhtarın kızı. (Kendine ve herkese acır.)
- Evden ayrılış... arabalar... sessizlik... Doktorun bulunduğu arabanın içi... Arap Ali: "Güzel kızdı be!"
- Genel çekim, sabaha karşı, tan vakti. (Ortalıkta hafif bir kızıllık var, her şeyi daha net görmeye başlıyoruz.) Bir tarlanın kenarındayız. Yüzler yorgun, uykusuz, sakallı... Savcı iyice dağılmış, komiser iktidarı devretmiş gibi, jandarma astsubayı dinamik ve enerjik. Küçük bir çeşme akmakta. Suçlular dışarıda, tarlanın yanında dikiliyorlar.
- Yakın çekim... yerde ezik sigara paketi, yanmış sigaralar, yarısı yanmış hüviyet vs...
- Doktor ve komiser tarlaya doğru hareketlenirler. Doktor dikkatlice bakar. Taze toprak. Belli belirsiz yükselti.
- Ceset bulunmuştur. Çıkartılıp kenara konur. Tan ağarıyor. Sabah güneşiyle birlikte domuz bağlı bir ceset kafası arkaya doğru kıvrılmış, güneşe doğru sırıtır gibi bakmakta.
- Komiserin atraksiyonu. Aniden silahını çıkartıp suçluların kafasına sıkmak ister, savcı engeller, çeker, kızar.
- Cesedin yanındayız. Savcı, doktorla otopsi meselesini konuşur. Bağlar kesilir. (Savcı: "ulan madem öldürdünüz, niye bu eziyeti yaptınız?" Suçlu: "arabaya sığmadı efendim.") Gündüz vakti = bürokrasi = devlet = gerçek = iktidar.
- Arabanın bagajı. Ceset sığmaz, tekrar sessizce bağlanır ve arabaya konur. Şoför Arap Ali tarladan kopardığı birkaç kavunu da cesedin yanına koyuvermiştir.

- Kasabaya dönüş yolu... genel çekim, gündüz vakti toz duman içinde kasabaya dönen üç araba.
- Arabanın içi. Komiser, Yakup hakkında konuşur. Doktora akıllar vermeye devam eder. Jandarma astsubayına ve savcıya kızgındır. Başarı kendisinindir. Doktor aldırmaz. Herkes değişmiştir. Gündüz vakti tablosu geceden çok farklıdır.
- Kasabaya giriş, birbirinin peşi sıra arabalar... Kasabanın tek caddesi, sabahın erken vakti, tek tük insanlar ilgisizce bakarlar.
- Doktor Cemal camdan bakar. Suçluya bakar. Suçlu çökmüştür. (Macera bitmiş, gerçeğe dönülmüştür, abide çökmüştür, doktor anlamaya çalışır.)
- Doktorun hastanedeki özel odası (evde değil, o odada yaşamaktadır), dolabı, yatağı, eşyaları vs... Yatağının kenarına oturur, düşünür, dışarı bakar.
- Cep telefonundan İstanbul'daki sevgilisine nihayet ulaşır. Tatsız bir konuşma. Ne olduğu belli olmayan bir ilişki. Konuşma biter. Cebi yatağa atar, dışarı çıkar.
- Doktor hastanenin önünde... uzaktan çekeriz.
- Kasaba genel planı... gündelik görüntüler... Güneş iyice yükselmiştir, sıcak, kalabalık yavaş yavaş artmaktadır... Sinekler, çocuklar, bir mobilet gider.
- Doktor hastanenin içinde... terlik sesleri, gece yatan hastalar uyanmaya başlamıştır... Bankta yatan refakatçiler. Elinde torbayla giden yaşlı hastalar.
- Doktor hamamda (tellakla muhabbet, cinayet hakkında konuşma, belki bir iki kişi daha).
- Doktorun kasabanın tek caddesindeki yürüyüşü.
- Kasabanın çarşısı... esnaf kepenklerini yeni açıyor. Bir marketin içindeyiz. Fırıncı Hacı oğluna fırça atıyor.
- Doktor Cemal markette, tezgahın arkasında, ayakta kahvaltı yapıyor. Çay, pastırma, sıcak ekmek vs. Hacı Abi ile muhabbet... markete gelen, giden köylüler.
- Doktor Cemal, Hacı Abi cinayetle ilgili konuşur. "Su testisi su yolunda kırılmıştır."
- Eczacı Saim markete gelir, akşamdan kalmıştır, limonlu soda içer. Yakup'un akrabasıdır. Üç beş cümle konuşurlar ("öğle namazına yetişir mi?").

- Doktor hastaneye yürür ve mutfak kapısından girer.
- Mutfakta doktorla aşçının konuşması.
- Hastane koridoru, başhemşire, temizlik personeli... ortalık hareketlenmiş, gelen, giden hastalar. (Başhemşirenin ya da temizlik personelinin birtakım gündelik şikayetleri.)
- Hastanede başhekimin odasındayız. Savcı gelmiş çay içiyor (bir an önce işini bitirip Ankara'ya dönecektir). Doktor Cemal de odadadır.
- Otopsi odası, hazırlık, alet çantası. Teknisyen özenle yerleştiriyor.
- Odanın önünde, Yakup'un karısı bir sandalyede, yanında küçük bir çocukla oturuyor. Kadın inceden ağlıyor. Oğlan, anasının eteğine sarılmış, meraklı, şaşkın, korkmuş.
- Otopsi odası, zabıt kâtibi hazırlık yapıyor. Bir ara oğlanı yanına çağırıyor, belki çekmeceden şeker çıkartıp verir, başını okşar.
- Savcı... kimlik tespiti. Yakup'un karısını çağırır. Cesedin teşhisini yaptırır... doktor kayıtsız.
- Yakup'un emanetleri bir zarfın içinde kadına teslim edilir.
- Otopsi başlar. (Resmi otopsi metni.)
- FİNAL... Çocuk annesinin eteğinden tutmuş, birlikte tozlu yolda uzaklaşırlar.

28/5/2009/Woman

Bugün sevgi toplantılarımız [illegible]
Sheeda Bonnie bilge, Kerim "Kati", Sevgisiz ve eşim katıldıklarını düşünüyorum —
Saat 14^00'da toplandık Bugün de geldiğimiz için mutluydum hem bir işe başlamanın heyecanı, hem de bir anlamda onunla ulaşmış olmanın yarattığı bir duygu vardı
Yine sundum sonrasında bilge'nin sorularını yüz yüzeyliği konusu tekti, konuşa sonra Kadere önümüzdeki için en iyisini yapmamız noktasının altını çizdik —
Et

Bugün daha çok "Kati" ve "Irfan" sözleri konuşuldu Kerim sevdiğim teşekkür gerekçe kabul gördü —

* Doktorun bilgi karakter olmalı ve onun gözünden izleki daha doğru bulmak

+ Bilge filmi zamandaki oralar izi sahnelerin hoşluğu nedeniyle "stüdyo" yu düşünüyor Rüya hikaye → ? (?)

* Nihan olarak "Kesik" mi, yüzü daha geri kalmış, nahoş bir yer mi?

+ Nihan ailesi sahnesinde ne olabileceğini tartışıldı Bora gibi, bunu sesler için anlamlı başladığımız 18^00-19^00 gibi sabitler sevdik —
Bilge ve ben, gece başlatmak için

Karakterler, konunun ortasında, dışarıda bırakılan ve arabo, hamca gibi sıfır gold karakterler adamlar, bilgeler diyorlar —

29.5.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Bugün senaryo toplantılarının ikincisine başladık. Ebru ve Nuri önceden benim çatı, sinopsis ve öykü taslaklarımı okuyacaklardı.

Çalışmaya saat 14.00'te başladık. Bugün özellikle fark ettim ki, içimde hem bir işe başlamanın coşkusu, hem de bir an önce sonuca ulaşma isteğimin yarattığı bir acelecilik var. Ama şundan eminim, Bilge'nin soğukkanlı ve mükemmeliyetçi kontrol tarzı, bir süre sonra beni sadece önümüzdeki işin en iyisini yapma noktasına getirecektir.

Toplantı boyunca daha çok "çatı" ve "izlek" üzerine konuştuk. Konuştuğumuz taslak genelde kabul gördü.

Doktorun başat karakter olması ve onun gözünden izlek, daha doğru bulundu.

Nuri, film içerisindeki araba içi sahnelerin çokluğu nedeniyle oralarda stüdyoyu düşünüyor, bu konuda Ebru kaygılı.

Mekân olarak Keskin mi yoksa daha geri kalmış, daha mahrum bir yer mi olmalı?

Filmin açılış sahnesinin ne olabileceğini tartıştık. Ebru gündüzü, bizim cesedi ilk aramaya başladığımız 17.00-18.00 gibi saatleri önerdi. Nuri ve ben gece karanlıkta başlatmakta ısrarlıyız.

Karanlıkta, bozkırın ortasında, art arda bekleyen üç araba, karınca gibi sağa sola hareket eden adamlar, bir şeyler arıyorlar. Bu görüntü bana ve Nuri'ye nedense çok çekici ve çarpıcı geliyor.

Toplantı öncesinde, Ebru gelinceye kadar Nuri'ye ölüm öncesi inançlardan söz ettim. Ayna kırılması, köpek uluması, evin yakınındaki bir bitkinin aniden ve olağanüstü büyümesi gibi. Ölüm meselesine bütün derinliğiyle inmemiz gerek. Bunun film için çok önemli olduğuna inanıyorum. 24 yaşımda, bir sağlık ocağının doktoruyken yaşadığım bu ilk cinayet ve cesedin aranması olayı, benim "ölüm" meselesine dair düşüncelerimi çok derinden etkilemişti; bunu çok iyi biliyorum.

Evet, artık bundan sonra, kahramanlar netleşecek; isim, yaş vs. konulacak. Kahramanların karakterleri yazılacak. Şematik olarak her şey yerleştirilecek. Bir sonraki toplantıya ilk sahne, açılış sahnesi yazılacak. Bu önemli bir an ve aşama. Sanki doğru bir yerden başlangıç ve iyi bir giriş tüm senaryoyu ve filmi belirleyecekmiş gibi bir inanış var hepimizde.

*Niye gece yola çıktığımız açıklanacak. (Fazla mesai olayı diyaloglara yedirilebilir.)
*Muhtara konuk olacağımız nasıl haber verildi? (Açlık, yorgunluk, vs.)
*Cep telefonu var, dönem filmi çekmiyoruz.
*Araba içi sahneler sadece doktorun açısından çekileceğinden, başka arabaya geçmeyelim, doktorun arabasında kalalım.
*Jenerik sonrası ilk sahne, kim nerede, ne yapıyor tüm ayrıntılarıyla yazılacak.
*Karakterlerin dökümü, isimler ve karakter tahlilleri yazılacak.
*Arabada dayak meselesi, nereye koyalım?

Notlar alındı, Ebru'nun yeşil çayları içildi ve ayrıldık.

Dışarı çıktım, yine dört saat çalışmışız, hiç farkında değilim.

İyi olacak! Çok iyi bir film olacak.

Yolda aklımdan geçenleri hizaya getirmeye çalışıyorum. Bu filmde derdimiz ne olmalı?

Cumartesi-pazarı repo yapmaya karar verdik ve pazartesi buluşmak üzere ayrıldık.

1.6.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Saat 14.00'te çalışmaya başladık. Ben biraz erken gitmişim, az sonra ekip tamamlandı.

Bugün, "bismillah" diyerek senaryonun ilk kelimelerini, yer tariflerini ve diğer ayrıntılarını gerçek anlamda kâğıda dökmeye başladık.

Öncelikle karakterlerin ismi kondu. İlk beş karakter, ana karakterler: Doktor Cemal, Komiser Naci, Savcı Nusret, Kenan (katil) ve Arap Ali (şoför). Bunların dışında on dört karakter daha var. Oldukça kalabalık bir kadro. *3 Maymun*'da bile kalabalıktan şikayetçi olan Nuri'ye bakıyorum, sanki hiç takmıyormuş gibi davranıyor, belli ki kafasındaki kalabalık sorununu aşmış.

Karakterlerin yaşlarını yazdık, konuşmanın bir yerlerinde olası oyunculardan da konuşuyoruz. Doktor Cemal, Savcı Nusret veya komiser için bazı isimler öneriyoruz. İnsanın hoşuna gidiyor doğrusu. Senaryodaki kahramanlarımız sanki ete kemiğe bürünmüş, canlanıp aramıza karışmış gibi bir duygu oluşuyor bir süre sonra, ki bu iyiye delalet. Bu

arada muhtarın güzel kızı için on beş-on altı yaşlarında, masum, cinselliği olmayan çok güzel bir kız... kim olabilir? Henüz bilmiyoruz tabii. Nuri bir ara benim komiseri oynayabileceğimi söyledi. Heyecanlanmadım desem yalan olur. Ama yine de önümüzdeki en önemli işin senaryo olduğunu biliyorum.

Filmin ilk görüntüsü üzerine konuştuk. Ebru kendi önerdiği diyalogları okudu. Bir sonraki sahneye geçişi cep telefonu mesajıyla yapmış, hoşuma gitti. Nuri ilk sahnenin olabildiğince uzun tek plan ve kesintisiz çekilmesi gerektiğini, asıl süreye ve sonuca montajda karar vereceğini söyledi.

İlk araba sahnesindeki diyalogları konuştuk. Bu diyaloglar fazlasıyla ve serbestçe yazılmalı. Her kafadan bir ses çıkmalı, herkesten bir öneri gelmeli, herkes aklına geleni söylemeli vs.

Bunları konuşurken araba içindeki diyalogların sahiciliği meselesi gündeme geldi. Nuri, gerçek bir olaya giden bir cinayet ekibiyle belki de üç beş kez yolculuk yapmamızın doğru olacağını düşünüyor. Yapımcımız Zeynep'i (Özbatur) telefonla arayarak bunun mümkün olup olmayacağını araştırmasını istedi. Cinayet masasıyla görüşülecek, ikimiz bir ekibe dahil olup konuşmaları dinleyeceğiz.

Saat 18.00 gibi toplantı bitti. Çarşamba saat 13.00'te toplanmak üzere ayrıldık. Çarşamba günü toplantıya gelmezden önce Avukat Çetin'i (Yüksel) arayıp kafamdaki bazı soruların cevabını isteyeceğim.

*Cesedi bulmak, hukuki açıdan niçin önemli? Çünkü adamlar zaten cinayeti işlediklerini itiraf ediyorlar, bu yeterli değil mi?
*Adliye personelinin gece çalışması meselesi... İşler niye gündüzden bitirilmiyor?
*Bizim ekip niye gece yarısı bu işe başladı?

Bugünlük bu kadar.

3.6.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Senaryo süreci tuhaf bir iş. Bazen senaryonun çok iyi gittiğini, her şeyin yerli yerine oturduğunu düşünüyorsun, bazen de en başa dönü-

yorsun. Bugün böyle bir gündü. Sanki şu ana kadar hiçbir şey yazmamış, hiçbir şey konuşmamış gibi bir duygu içerisindeyim.

Aslında tüm bunlar konunun iyice içine girdiğimizi gösteren, olması gereken şeylerin olmakta olduğuna ve iyi yolda olduğumuza işaret eden deliller. Nuri'nin düzelterek geri gönderdiği metin üzerinden konuşmaya başladık. Onların önerilerine karşı bazı itirazlarım oldu. Nuri çoğuna hak verdi. Öncelikle filmde cinayeti araştıran ekibin sabaha kadar arayışta ısrar etmesinin haklı gerekçelerini oluşturmaya çalıştık. Bu gerekçeyi biraz daha beslememiz gerekiyor. Yani birkaç başarısız denemeden sonra niye kasabaya geri dönmeyi düşünmüyorlar da ısrarla devam ediyorlar. Burada belirleyici faktörler, savcının inatçı ısrarı ve isteği, komiserin işi bitirerek başarıyı sahiplenme güdüsü olacak... tabii bir de fazla mesai konusu var.

Ekibin muhtara konuk olmasıyla ilgili sebepler daha gerçekçi olmalı. Her diyalog, her seferinde bize, senaryonun tamamında doğaçlamanın çok ağırlık taşıyacağını ve oldukça deneyimli oyunculara ihtiyacımız olacağını düşündürtüyor.

Diyaloglar henüz iyi değil, Nuri'nin yargısı bu. Belki de şöyle söyleyebiliriz; çok iyi değil, çalışmıyor. Peki, ne yapacağız? Tekrar tüm metni elden geçireceğiz. Bu arada kahramanların (özellikle ilk beş ana karakterin) kendilerine ait hikâyelerinde (senaryoda metin olarak kullanmasak bile) yeteri kadar derinleşmediğimiz ve bu eksiği hemen halletmemiz gerektiği konusunda anlaştık.

Buna göre:

Doktorun hikâyesi: İstanbul'da bir sevgilisi var. Cep telefonuyla konuşur, karışık bir ilişki, biraz ikircikli ve güvensiz. Suçluluk duygusu olabilir mi?

Komiserin hikâyesi: Bir trajedisi var. Komiserin otistik bir çocuğu var. Bu yükü her daim taşıyor.

Şoför Arap Ali: Bir çocuk ya da torunu olsun, o çocuğun kimden olduğuna dair bir kuşkusu var. DNA şifresi meselesi.

Kenan (katil): Katilin hikâyesini merak etmeli seyirci. Bir insan bir başkasını niye öldürür? Doktor Cemal özellikle merak edebilir, Arap Ali uygun bir yerde katilin hikâyesini doktora anlatabilir.

Savcı Nusret: Savcının hikâyesinde Nuri'nin bir önerisi oldu. O, bü-

yük roman ve büyük hikâyelerdeki bazı unsurların günümüze veya kendi hikâyemize yansıtılabileceğini düşünüyor.

3.6.2009 | Çarşamba
Akşam (19.00)

Ebru'nun Aya İrini'deki fotoğraf sergisine gittik, gürültü ve kalabalık; herkes oradaydı. Nazo'yla oldukça geç saatte eve döndük.

Oğlum Poyraz uyumamış, bizi bekliyordu. Annesine "arkadaşım" diyor... Komik herif!

KARAKTERLER

Doktor Cemal (24-25 yaşlarında)
Komiser Naci (40-45 yaşlarında)
Savcı Nusret (35-40 yaşlarında)
Katil Kenan (20-25 yaşlarında)
Arap Ali (45-50 yaşlarında)
Zabıt Kâtibi Abidin
Otopsi Teknisyeni Şakir
Jandarma Astsubayı Önder
Katil Sedat
Muhtar
Muhtarın kızı Cemile
Hastane aşçısı Hamit
Hizmetli Sıtkı
Tellak Turan
Özlem market sahibi Kazım
Eczacı Saim
Yakup'un karısı Gülnaz
Yakup'un küçük oğlu Âdem
Jandarma erleri
1 polis
2 kazıcı

KARAKTER ANALİZLERİ

DOKTOR CEMAL: 24-25 yaşlarında, yaklaşık altı aydır kasaba devlet hastanesinde çalışan ve aynı zamanda hükümet tabipliği yapan bir doktordur. Yakışıklı sayılmaz. Üç dört yıldır birlikte olduğu, İstanbul'da öğrenci olan bir sevgilisi vardır. Kasabaya tayin olduğu ilk günden bu yana, "korkusunu" belli etmeden, hastanedeki diğer çalışanlar üzerinde kendince "otoritesini" tesis etmeye çalışmaktadır. Öğrenciliğinden beri taşıdığı hekimlik idealleri, ilk olarak mecburi hizmet kurasında çektiği köy sağlık ocağını gidip görmesiyle ve köy muhtarıyla yaşadığı ilk temas sonucunda zaten epeyce bir yara almış, bir an önce kasaba merkezine tayin olmak için ne gerekiyorsa yapmıştır.

Doktor olarak mesleki açıdan yetersizliğini hastalarıyla uzun uzun konuşarak ve onları itinayla muayene ederek kapatmaya çalışmaktadır. Kasabada görev yapan ağır ceza reisiyle mesai dışında kasabanın tek caddesinde ya da ırmak kenarında uzun sohbetler yapmakta ve bu konuşmalar adeta kendisiyle yüzleşmesine vesile olmaktadır. Doktor Cemal diğer memurlara kıyasla özel ve üstün biri olduğunu düşünüyor. Kendi kendine kaldığı anlarda huzursuz, sıkıntılı, dalgın ve çökkündür.

Kasabadaki diğer bürokratlardan kabul görmek, onların arasında sorunsuzca yer bulabilme kaygısı, giderek taşıdığı ideallerden bütünüyle uzaklaşmasına yol açmıştır.

Uzatmalı sevgilisi Handan'la İstanbul'dan öğrencilik yıllarından tanışıyor. Handan hâlâ öğrenci.

Doktor Cemal, idealize ettiği insan olan başhekim ve ağır ceza reisinin kendisiyle ilgili düşüncelerine çok fazla hassasiyet gösteriyor. Ama bir yandan da onların açık ve zaaflarını yakalama peşindedir. Etrafındakileri ve yaşadıklarını acımasızca eleştirirken diğer yandan kendini de sürekli eksik hissetmektedir.

Devlet hastanesinin lojman problemi olduğu için hastane içerisindeki eski bir hasta odasında kalmaktadır. Yani öğrenciliği sırasında yurtlarda ya da bekâr evlerinde yaşadığı hayattan farklı bir tarz henüz yoktur. Bir dolaba yerleştirilmiş giysiler, bir yatak, bir masa ve koltuk, sekiz on tıbbi kitap ve üç beş şiir kitabı, CD çalar, laptop, hep yanında taşıdığı birkaç eskimiş poster (taşra doktoru fotoğrafı?). Bütün eşyası bu kadardır.

Hekimlik idealleri, hayata karşı taşıdığı ideolojik savlar, kasabada tutunabilme kaygısı, uzmanlık meselesi, gelecekle ilgili düşünceler, İstan-

bul'daki sevgili vs. Bütün bunlar, o günün akşam saatlerinde cumhuriyet savcısı, komiser ve diğer görevlilerle birlikte başlayan "ceset arama" yolculuğunun sonunda sabaha karşı hastaneye dönüşüyle birlikte sanki başka bir kanaldan akmaya başlamıştır.

KOMİSER NACİ: 40-45 yaşlarında, yaklaşık üç yıldır kasabada görev yapan emniyet amiridir. Ortadan uzunca boylu, iri kemikli, saçları dökülmüş birisidir. Evli ve iki çocuğu vardır. Kasabanın diğer bürokratlarıyla pek yan yana gelmez. Zamanının çoğunu karakolda ve kasabanın biraz uzağındaki emniyet lojmanının bahçesinde geçirir. Muhafazakar düşüncelere sahiptir. Daha önce görev yaptığı Antep'ten "taciz" suçlamasıyla bu kasabaya tayin edilmiş olması, içinden hiç atamadığı bir utanç duygusu taşımasına neden olmakta ve bununla başa çıkmaya çalışmaktadır. Bürokratların bunu biliyor olmalarından ve ara sıra "ince göndermelerle" bu olayı ona hatırlatmalarından çok mutsuzdur ve yeniden tayin peşindedir.

"Ceset arama" olayı onun için belki de kendini ispatlamanın ve bu kompleksten kurtularak yeni bir yaşama sevinci kazanmasının fırsatıdır. Yolculuk boyunca ekibin en hareketli ve motive kişisidir.

Komiser Naci bu cinayet sürecini ayağına gelen bir fırsat gibi değerlendirmekte, suçlularla kendince yüksek gerilimli, sofistike bir psikolojik sorgulama ilişkisi yaşayarak onları (belki de herkesi) dize getireceğini düşünmektedir. Jandarma astsubayıyla "mücavir alan meselesi" üzerinden yaşadığı adı konulmamış bir iktidar savaşı sürdürmektedir.

Komiser Naci yolculuk boyunca bir yandan başladığı işi "alnının akıyla" bitirmek isterken, diğer yandan cumhuriyet savcısına da kendini ispat ve kabul için didinmektedir. Birlikte yolculuk ettiği, "idealist ve solcu" olarak bildiği Doktor Cemal'e de akıllar vermektedir. Doktor Cemal'e "suç ve toplum" üzerine diskurlar çeker. "Kendisi de gençliğinde solcu olmuştur", "kahrolsun" filan demiştir. Ama bu yolların yol olmadığını anlamıştır. Hayat acımasızdır. Hele bir evlensin (inşallah çocuğu da olacaktır), o zaman görecektir Hanya'yı Konya'yı. Şimdi İzmir'de üniversitede okuyan kızı da Doktor Cemal gibi düşünmektedir. "Rock dinliyor, saçlarını boyuyor. Ama olmaz. Aile terbiyesi, vatan millet sevgisi..." vs.

Türk sanat müziği dinler, içlenir, bazen yavaşça ağlar. "Taciz" mese-

lesi yüzünden iftiraya uğradığını düşünür ama cinsellikle ilgili problemleri arada sırada bir yerlerden "pırtlar".

SAVCI NUSRET: 35-40 yaşlarında, esmer, köşeli hatlı, dalgın bakışlı, zayıfça biri. Bir ayağı Ankara'da; kasabada kalmıyor. Hemen her gün gidip geldiği Ankara'daki bazı davaları kasabada çözüyor. Hukuk, savcılık vs. çok umurunda değil. Daha çok "işadamlığına" hevesli. Dosya çözüldüğünde ranta dönüştüğü için savcılığa katlanıyor, yoksa hemen ayrılacak. Evli; karısı ve çocukları Ankara'da yaşıyor. Kasabada kalmak zorunda olduğu günlerde adliyenin lojmanını kullanıyor. Böyle günlerde mutlaka bürokratların gece âlemlerine katılıyor. Kasabadaki memurlardan sadece ağır ceza reisinden çekiniyor. Komiser Naci ile olan ilişkisinde üstenci ve aşağılayıcı bir tarza sahip.

"Her şey hazır, hemen bitecek!" diye başladığı bu ceset arama yolculuğundan hiç hoşnut değil. Gecikmeden sorumlu olarak Komiser Naci'yi suçluyor. Mevzunun giderek uzaması, dallanıp budaklanma ihtimali, komiserin "atraksiyonları" vs. fena halde canını sıkmaktadır. Cinayet dosyasının eksiksizce kendi kontrolünde olmasını istemektedir. Yakup'un akrabası olan kasabanın hatırlı kişilerinden inşaat müteahhidi Hacı, arkadaşıdır. İşin değişik boyutlara sıçramasından kimse memnun olmayacaktır. Yolculuk boyunca sakinleşmek için genellikle uyumayı tercih eder. Yine de, sabah olunca ve ceset bulununca iktidarını ele alır. Komiseri ezer. Devletin gücünü temsil etmektedir. Keyfi yerine gelir. Otopsi esnasında bildik, saygısız tavırlarını sürdürür.

ARAP ALİ (Şoför): 45-50 yaşlarında, oldukça esmer, şişmanca, orta boylu birisidir. Evli, iki oğlu ve bir kızı var. Kasabanın yerlisidir. Kapıcı kadrosundan girdiği özel idarede daha sonra şoför kadrosuna geçmiştir. Esprili, komik ve şakacı bir tip. Ama nerede duracağını biliyor. Doktor Cemal'i sevmiştir. Onun torunu hastalandığında gösterdiği telaş, gayret ve iyiliğini hiç unutmaz. Kendince doktoru korur ve kollar. Ona hediyeler götürür (yumurta, bal, vs.).

"Her şeyin farkında olan ama yapacak bir şey olmadığını bilen" bir halk bilgesi gibidir. Sigara ve çay en çok sevdiği iki şey. Ankara'da bakanlıkta çalışan memur oğluyla övünür. Kasabadaki kızından olma küçük torununu çok sever ve sürekli ondan bahseder.

Ceset arama yolculuğu onun için diğer gecelerinden çok da farklı olmayan bir süreçtir. O daha çok Doktor Cemal'le, kenarından geçtikleri tarlalarla, "bu seneki kavunların büyüklüğü" ile konuk oldukları köyün muhtarına yapacağı "ince göndermelerle" meşgul olmaktadır.

KENAN (Katil): 20-25 yaşlarında, ince, zayıf, çopur yüzlü, hastalıklı bir tip. Kasabalı ve Yakup'un akrabalarından. Sık sık Ankara'ya gidiyor ve orada kalıyor. Kasabada bulunduğu sıralar, akrabası müteahhit Hacı Abi'sinin kantarında çalışıyor (takılıyor demek daha doğru). Mafyöz ilişkilere ve âlemlere hasta. Pasif agresif bir kişilik. Kışkırtılmaya yatkın. Bekâr.

Daha önceleri de "Yakup Abi'sinin" dükkanını ziyaret ediyor, onunla içiyordu. Yakup'a karşı korku, hayranlık ve haset duyguları taşımakta. Belki Yakup'a Ankara pavyonlarından kadın getiriyor, birlikte esrar falan içiyordur.

YAKUP: (Ölü olmasına rağmen diyalogların yazılması sırasında ve senaryonun tamamına baktığımızda, karakterinin bilinmesi, işimize kuşkusuz çok yarayacaktır.) 30-35 yaşlarında evli ve bir çocuk sahibi. Kasabada tekel bayisidir. İri yapılı ve gösterişli bir erkektir. Kasabada "âlemci" olarak bilinir. İçmeyi ve muhabbeti çok sever. Akrabalarından sessiz sedasız bir kadınla erkenden evlendirilmiştir. Oldukça zengin olan babasının vefatından sonra tekel bayisini o çalıştırmaktadır. Geniş bir akraba topluluğuna sahiptir. Sülalenin arazileri, bağları vs. vardır. Coşkulu, dışavurumcu, atak, delişmen bir kişiliği vardır. Bazen bağevinden üç beş gün çıkmamaktadır. Kendine olan aşırı güveni, "boş vermişlikle" yan yana gitmektedir.

Sülalenin üzerinde kurduğu tahakküm diğer akrabalarını çok rahatsız etse de, Yakup'un şerrinden çekinmekte ve ondan korkmaktadırlar. Bazı geceler dükkanda ışıklar yanmakta, içki içilmekte, eğlence sesleri kasabaya yansımaktadır. "Âlemci Yakup'un" yüzüne karşı gülen kasaba halkı belki de içten içe öfkesini ve hasedini biriktirmektedir.

5.6.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Bugün saat 14.00'te buluştuk. Günlüğü biraz geciktirdim. Araya Altın Koza Film Festivali girdi (16. Altın Koza Film Festivali, 2009). Kırk yıldır yapılan bir festival; bu sene Nuri jüri başkanı oldu. 12.6.2009'da benim de katılacağım (Ebru, M. Eryılmaz, H. Aslan, A. Rıfat'la birlikte) bir söyleşi için Adana'ya gideceğiz.

Cuma günkü notlara baktığımda, daha çok, çatının yeniden revizyonu meselesini konuştuğumuzu görüyorum.

Olası mekânlardan birisi olarak Avanos'u düşünüyoruz. Özellikle Orta Anadolu imgesinin ve Kapadokya'nın büyüleyici görüntüsünün işimize yarayabileceğini düşünüyoruz. (Cesedin bulunduğu sahne? Adeta tanrılara kurban olarak sunulmuş Yakup'un sabah güneşinde sırıtan bakışı, arkada peri bacaları vs.)

Ebru filmin isminin "Anadolu'da Bir Yer" ya da "Anadolu'nun Ortasında Bir Yer" olabileceğini söyledi. Benim hoşuma gitti. Nuri her zamanki gibi "dur bakalım" tavrıyla karşıladı.

Senaryodaki kahramanları daha da derinlemesine işlememiz gerektiğine karar verdik. Özellikle şoför Arap Ali buna çok müsait bir karakter. Çeşme başında doktorla Arap Ali'nin mistik konuşmasını yeniden ve daha dikkatli yazacağım. Bence, Arap Ali bir kasaba filozofudur. Doktora DNA şifresiyle ilgili varoluşçu tarzda sorular sorar, yorumlarda bulunur.

Filmin olası finaliyle ilgili Ebru'nun bazı önerileri oldu. Mutlaka çocukla bitmeli, diye düşünüyor. Çocuk masumiyetini öne çıkaran diyalog ve görüntülerden söz etti.

Filmin finali, çocuk-Dr. Cemal konuşması şeklinde olabilir mi?

Dr. Cemal çocukla ne konuşur? Suçluluk duygusu, çocuğa yaranma telaşı ya da çocuk doktordan bir şey isteyebilir mi?

Saat 18.00'e kadar çalıştık. Adana yolculuğu için hazırlanmak üzere ayrıldık.

9 Haziran Salı günü saat 14.00'te Adana'ya uçtum.

Şehre indim, hava 43 derece. İstanbul'dan ve sinema âleminden tanıdığım herkes burada. Çoğunlukla otelde vakit geçiriyoruz.

11 Haziran günü Ebru ile *Pus*'u seyrettik. Tayfun'un (Pirselimoğlu) *Rıza* filmini çok sevmiştim, en az onun kadar etkilendiğim ve sevdiğim bir film *Pus*.

Fikrimizi atmosferde, karakterlerde, farklı karakterler arasındaki çatışmalarda boğmayı tercih ettik. Hayatın benzersiz yönünü göstermek ve sıradan olanı benzersiz olanla ifade etmek, sonsuz derecede büyük olanı, sonsuz derecede küçük olanla ilişkilendirme becerisi beni her zaman etkilemiştir.

Bergman

Akşam, üçümüz ünlü bir kebapçıda Adana gecesi yaptık, oldukça lezzetli bir geceydi.

12 Haziran'da M. Fazıl Coşkun'un *Uzak İhtimal* filmini seyrettim. Güzel bir film.

Filmin erkek oyuncusu Nadir Sarıbacak'a alıcı gözle bakıyorum. Bizim filmde oynayabilir mi? Katil mi olur, doktor mu?

Saat 17.30'da Adana Büyükşehir Belediyesi tiyatro salonunda söyleşi gerçekleşti. Çok kalabalıktı. Nuri sorulara geniş kapsamlı cevaplar verdi.

Aynı günün akşamı Yeni Türkü konseri. Erken ayrıldık.

13.6.2009 Cumartesi saat 10.50'de İstanbul'a dönüş.

İstanbul'u ve oğlumu çok özlemişim.

17.6.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Adana seyahati çalışmalarımızı epey aksattı. Benim için çok da verimli olmadı, "keşke gitmeseydim" diye düşünüyorum.

Bugün saat 13.00'te buluştuk. Elimizdeki malzemeye, senaryoda geldiğimiz aşamaya tekrar baktığımda, bazı noktaların tekrar işlenmesi ve altının çizilmesi gerektiğini düşünüyorum. Mesela:

Katil Kenan'ın cinayet işlemesini haklı kılacak özel bir sebep, ki buradan yola çıkarak komiserin son numarası başarıya ulaşsın. Muhtarın evinde konuk olunduğu sırada komiser, Polis İzzet ve Kenan bir ara dışarıya çıkarlar. Komiser, elindeki son sorgulama kozunu oynayacaktır. İhanet meselesi burada kullanılabilir. Nuri bu konuyla ilgili "erkekler dünyasından kadınlar üzerine değişik görüşler içeren diyaloglar gerekiyor" dedi. Bu önemli, bunu çalışmalıyız.

Muhtarın evinde, suçlunun sorgu sonunda her şeyden vazgeçmesi, çözülmesi ve her şeyi anlatması nasıl gerçekleşmiştir? Ne olmuştur da Kenan artık her şeyi anlatmaktan çekinmemiştir ve cesedin yerini göstermiştir. Komiserin, Kenan'ı nasıl ikna ettiğini seyirci nasıl öğrenecek? Bu bilgiyi otopsi sonrasında vermeyi kararlaştırdık. Ama sorgu odasıyla ilgili şunu mutlaka yapmalıyız: Avludan çıkarken Komiser Naci'de artık eski tavrı yoktur, Kenan'ın sırtını sıvazlayarak odadan çıkar. Empati oluşmuş, Kenan sigarayı hak etmiş ve komiser onu ödüllendirmiştir.

Ebru, Dr. Cemal'in kişiliğiyle ilgili bazı önerilerde bulundu. Ona göre

Dr. Cemal naif, kırılgan, zayıf ve biraz takıntılı birisidir. (Hapşırıyor, kaşınıyor vs.)

Sonuçta yine doktorun hikâyesini daha ayrıntılı ve derinlemesine işlememiz gerektiği açık.

Ceset bulunduğu sırada olay yerini kamerayla kim çeker: Otopsi Teknisyeni Abidin. Cesedin bulunuş anını Abidin'in kamerasından da izleyebiliriz.

18.6.2009 | Perşembe
Cihangir | ofis

Ertesi gün (perşembe) tekrar buluştuk. Saat 13.00'te ofisteydim. Bu arada sıkı çalışmış ve senaryoyu "hastanenin önüne geliş"e kadar temize çekmiş, düzeltmiş ve göndermiştim. Bu metin üzerinden konuşmaya devam ettik. Yine ihbar, ihanet ve katilin çözülüşü konularına geri döndük. Bu arada *3 Maymun*'da da beni bazen dehşete düşüren "senaryonun matematiksel zorunluluklarını" bu senaryoda da yaşıyorum. İlk attığımız adım bile bazen filmin finalini belirleyebiliyor. Bu nedenle her şeyi yeniden ve her seferinde geriye dönüp kontrol ederek ilerlemek zorundasınız.

Muhtarın odasında yemek yerken, komiserin zanlıyla dışarıya çıkmasından sonra ortamda oluşan kötü duyguların ortasına güzel bir kız girsin, çok güzel bir kız.

Kızın yüzünü görelim mi?

Nuri kızı nasıl çekeceğini anlattı.

Kızın avluda dolaşması, çamaşır toplaması ve şaşırtıcı güzelliği üzerine savcının konuşmaları bindirilebilir.

Dr. Cemal ve savcının avludaki muhabbeti nasıl yazılabilir? Dr. Cemal, belli ki savcıyı dinlemiyordur aslında; kısa, soğuk cevaplar verir. Aklı ve gözü kızdadır.

Kasabaya dönüşte (ceset bulunduktan sonra) komiserin konuşmalarının içine "ucuz felsefe" içeren diyaloglar koyalım diye düşünüyoruz.

Biz bu meseleler üzerinde gezinirken, Ebru geldi ve belki de başından beri ihtiyacımız olan şeyi söyledi: Yaşar'ın oğlu (Nuri, Yakup'un adını *Yaşar* olarak değiştirmiş) aslında Kenan'ın oğluymuş ve Yaşar'ın karısı ile Kenan arasında evlenmeden önce bir ilişki yaşanmış. Kenan, Yaşar

ve Yaşar'ın oğlu arasında bir denklem kuracağız. Ve hikâye şöyle olacak:

Kenan, Yaşar'ın karısı Gülnaz'ı bekârken tanıyor, bildik bir kasaba ilişkisi ve ardından hamilelik. Kenan tüyüyor ve Gülnaz'ı ortada bırakıyor. Yaşar, Gülnaz'a hep âşık. Ne olursa olsun evlenmek istiyor. Fırsat bu fırsat Gülnaz kabul ediyor. Evlilik. Çocuk büyüyor. Ama Kenan pişman. Gülnaz'la görüşüyor. Gülnaz içindeki nefreti ve öfkesini hiç bırakmıyor ama bir yandan da idare ediyor. Ve galiba Kenan'dan biraz çekiniyor. Kenan, her seferinde daha önceden tanıdığı Yaşar Abi'sini görme bahanesiyle onu ziyaret ediyor ve oğlunu çaktırmadan seviyor.

Kenan'da, eksik kalan aile fotoğrafını dönüp tamamlayamamanın hüznü var.

Âlemci Yaşar evini ihmal ediyor, bazen Gülnaz'a eziyet ediyor. İdeal bir evlilik söz konusu değil. Gülnaz bir kara melek! Gülnaz'm her ikisinden de kurtulma planları. Bilinçli veya bilinçsiz. Belki şöyle cümleler: "Yaşar varken olmaz." Belki bu arada Yaşar'a da, "Kenan bana sarkıyor," diyor. Kenan, Yaşar'ı öldürürse bu fotoğrafın tamamlanacağına ve çocuğuna yeniden kavuşacağına inanmış. Yaşar, Kenan ve Kenan'ın kardeşiyle birlikte yine bir akşam içerlerken, belki esrarın da etkisiyle (bu arada Yaşar küfreder vs.) Kenan Yaşar'ı öldürüyor. Panikle gömüyor, cesedi ortadan kaldırıyor ve Ankara'ya gidiyorlar. Kenan, Gülnaz'ı arıyor, "Kurtulduk Yaşar'dan, tekrar bir araya gelebiliriz," diyor. Gülnaz hiçbir şey söylemiyor ve emniyete giderek her şeyi anlatıyor. Kenan ve kardeşi yakalanıyorlar. Ama zaman kazanmak için cesedin yerini göstermiyorlar.

Kenan komiserle konuştuğunda, komiser, "Oğlum, kadın hiçbir zaman seni sevmemiş, beklememiş, sana mavi boncuk vermiş, esasında senden hamile filan da değilmiş. Sen boşa kürek çekmişsin, boşa havaya girmişsin, seni kışkırtmış da olabilir. Tezgaha gelmişsin işte. Hem senden hem Yaşar'dan kurtulmuş böylece," şeklinde konuşabilir. Bu Kenan'da çözülmeye yol açabilir mi?

Netice itibariyle, bu haliyle bile öyküye çok sevindik, sanki tüm iskelet yerine oturuyor gibi geldi.

Bakalım yarına kadar ne olacak?

19.6.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Bugün saat 13.00'te toplandık ve aralıksız 18.00'e kadar çalıştık. Daha çok filmdeki çatı ve senaryodaki bazı açmazları konuştuk. Bugün itibariyle çatının son hali şöyle oluştu:

ÇATI
06.05.2009

- İlk tarla. Genel çekim. Araçlar gelir. Bulamazlar, araçlara binip giderler. Kısa sürer, pek bir şey duyulmaz.
- Genel, uzaktan arabaların geçişi. Çeşitli çekimler.
- JENERİK?
- İkinci bir tarlada dururlar. Yine genel plan ama konuşmalar epey duyulur. (Kamera fark edilmeden biraz yaklaşır), (Uzak araba gidişleri üstüne JENERİK bunun arkasından da gelebilir).
- Araç içi. Savcıya sinir olma. Doktora mesaj. Sonra dururlar... En öndeki, savcının içinde olduğu araba durmuştur, şoför eliyle işaret eder, doktorlu-komiserli araba öne geçer. Şoför: "Yolu iyi bilmiyorum. Siz öne geçin."
- Araç içi. Bir süre sonra öndeki Arap Ali durur. Arkadaki araçların durduğunu görmüştür. Arkaya bakarlar. Savcı arkadaki araçtan inip ağaçların arasına girer. Yine çişi gelmiştir.
- Prostat muhabbeti. Prostat-yer bakınma iç içe. Savcı gelir, tekrar yola çıkarlar.
- Komiser, zanlı ve Polis İzzet'le bölge tespit ve keşif için ırmak boyunca gider, "Siz bekleyin hele." Karanlıkta kaybolurlar. Mücavir alan meselesi vs...
- Arap Ali ve doktor çeşme başında yalnız kalır. (Gocuk.) Savcı kestirir. Mistik atmosfer oluşur. Etraf sessiz, dingin, ürpertici, korkutucu bir dış çevre... Hışıltı, tabiat sesleri, bazen sessizlik. Derinden bir gürültü yaklaşmaya başlar. Gürül gürül bir yük treni geçer (tren yolu varmış meğer).
- Savcı trenle uyanmıştır. Komiser coşkuyla gelir. Bu sefer gidecekleri yeni yerden emin gibidir.

- Araç içi. Komiserin yakınlardaki yeni yeri tarifinin olduğu muhabbetsiz araba içi.
- Uzak araba çekimleri. Tarlalar arasında.
- Üçüncü tarla. Çubuk kraker. Savcı-doktor konuşma 1. Konuşmanın ortasında komiserin feryadı duyulur. Yine bulamamışlardır. Komiser sinirlenmiş, suçluya çakmıştır. Burnu kanar. Kaos. Savcı olaya el koyar: "Burası yeri değil."
- Savcı-komiser diyaloğu. Savcı üstlüğünü gösterip otoritesini koyar ve komiseri susturur. Şimdi ne yapılacaktır? Biraz bunun üzerine akıl yürütülür. Herkes kendi menfaatine göre çözüm üretir. Sonunda Tevfik'in savcıya yaptığı öneriyle, onun yakındaki köyüne gitmeye karar verilir. Hem yemek ve dinlenmek hem tuvalet ve daha da önemlisi zanlıları adam gibi sorgulamak için muhtara gitmeye karar verirler. Zanlı yaralı. Sigara. Hak etme meselesi.
- Muhtara giriş. Muhtar ve çevresi karşılar. Gürültü, köpek sesleri. El sıkışmalar. Avluya geçerler.
- Yemek vs. hazırdır. Muhabbetler, konuşmalar. Güzel kız. Yemek... Bahçe vs. Komiser, Polis İzzet'le ve jandarmalarla beraber zanlıları da alıp avludaki başka bir binaya geçerler. Savcı-doktor konuşma 2. Komiser sonunda gelir, "Tamam," der, "gidelim, bu sefer tamam." Bu sefer komiser sakindir. Doğruca, emin olarak giderler.
- Araba içi sessizdir. En önde komiserin arabası. Sessizlik. Arap Ali (bir süre sonra): "Muhtarın kızı da güzel kızmış doğrusu be!"
- Yollar. Herkesin düşünceli veya çeşitli uzun yakın çekimleri. Özellikle zanlının... Ayrıca arabadan görünen gece ve tan vakti manzaraları. Farların aydınlattığı yol görüntüleri. İkinci mistik oluşum.
- Son tarla. Fazla konuşmadan cesedi bulurlar. Domuz bağı... Gün doğar. Peri bacaları arasında bir arazide olduğumuzu görürüz. Domuz bağı tekrar. Yüklerler. Giderler.
- Uzak çekim araçlar. İlk kez gündüz görüyoruz. Kapadokya arazisi.
- Kasabaya giriş. (Ortahisar olabilir mi?)

Konuşmanın geri kalanında, arabanın içindeki komiser konuşmasının ucuz felsefesi ve diğer diyaloglar tartışıldı. Finalin nasıl olacağını konuştuk. Otopsi ve çocuk seslerinin birbirine karıştığı bir final olabilir.

Cumartesi-pazar çalışmayacağız.

İki gün boyunca hamam, restoran, gazeteci diyaloglarını yazmaya çalışacağım.

22.6.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Senaryo sürecinin hep inişli çıkışlı olacağını *3 Maymun*'dan öğrendiğimi zannediyordum, demek ki tam öğrenememişim.

Saat 13.00'te başladık çalışmaya. Benim daha önceden birleştirip gönderdiğim metinlerle birlikte yaklaşık 45 sayfalık senaryo metni oluşmuştu. Bunun üzerinden konuşmaya başladık. Aslında çatının ortaya çıkması ve senaryonun kaba haliyle de olsa belli bir noktada olması ümit verici ama Nuri, "Ben henüz filme giremedim, eğer yirmi dört saat film düşünmeye başlamamışsam filme girmemişim demektir, bu da henüz öyle değil," deyince, ne yapabileceğim konusunda ikircikli bir ruh haline girdim.

Çalışma boyunca senaryoda eksik olduğunu düşündüğümüz belli başlı yerleri belirleyip konuşmaya ve bunlar üzerinden devam etmeye karar verdik. Belli başlı yerler şunlar:

*Savcı Nusret'in Dr. Cemal'le üç aşamalı konuşması ve savcının trajedisi.
*Komiser Naci'nin Dr. Cemal'le olan iki aşamalı konuşması.
a) Araba içinde kadınlarla ilgili konuştukları.
b) Poliklinik odasındaki ilaç yazdırma muhabbeti.
*Arabayla kasabaya dönüş esnasında Komiser Naci'nin arabadakilere doğru yaptığı uzun plan konuşma. Kadınlarla ilgili olacak. "Hem eleştiren hem de öven bir konuşma olmalı," diyor Nuri.
*Dr. Cemal'in karakterinin tarifiyle ilgili zayıf kaldığımızı düşünüyoruz, biraz daha işlememiz gerek.
*Doğaçlama yeteneği olan oyunculara çok ihtiyacımız olacak.
*Komiser Naci karakteri önemli. Kim oynayabilir? Nuri bir ara, "Ercan sen oynayabilir misin?" diye sordu. Ben de, "Cast oluşturulurken beni de dene, beğenirsen oynarım," dedim.
*O ana ait gündelik konuşmalar önemli. Konuşmalar sahici ve gerçekçi olmalı.

*Gündelik olan her şeyi detaylandırmalıyız.
*Savcının hikâyesi ve trajedisi önemli.
*Daha önce beğendiğimiz savcı-Abidin diyaloğunu mutlaka kullanalım, ama nerede?
*DNA meselesi diyalogları yeniden revize edilmeli.

Bugün konuşacaklarımızı hemen hemen bitirdik. Ardından Coen Kardeşler'in *İhtiyarlara Yer Yok* adlı filmini seyrettik. Film bittikten sonra Nuri "filmden yola çıkarak kendi senaryonuz için hangi noktaları düşündünüz" sorusunu sordu.

Herkes bir şeyler söyledi. Bu sırada Ebru'nun oldukça sert eleştirileri oldu senaryonun gidişine dair. Yaklaşık iki saat kadar tartıştık.

Ee, tamam da ne olacak yani öyle olunca, ne yapalım yani gece arabalar dolaştıkça, falan diyor Ebru.

Bir ara sanki "yol yakınken dönelim" havası da oluştu.

Benim gördüğüm kadarıyla, Nuri ve benim daha çok öyküsüz, alabildiğine gerçekçi ve belgesele yakın düzeydeki bir senaryo ve film anlayışımıza Ebru pek yakın değil. O sanki daha çok kurmacası, öyküsü, entrikası olan bir hikâye peşinde.

Ebru şunları söyledi Nuri'ye: "Sen nasıl bir film yapmak istiyorsun? Sen söyle, biz de ona göre çalışalım."

Pek de haksız sayılmaz. Ama temel bir konuda üçümüz henüz aynı yerde değilmişiz, onu gördük.

Bakalım yarın ne konuşacağız?

Belki de bu iş buraya kadar?

23.6.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Buraya kadar değilmiş, devam ediyoruz. Elimizde ne var, şöyle bir baktık.

Ana başlıklar halinde geldiğimiz yer:

Filmi doktorun gözünden seyretmekten vazgeçiyoruz galiba?

Doktorun da diğerleri gibi bir hikâyesi olmalı ve bu hikâye temel izlekle bağlantılandırılmalı.

Savcı-doktor konuşmasında henüz mesafe alınmadı. Diyaloglar bana kalırsa hiç yerli ve bize ait değil, çalışmak lazım.

Komiserin hikâyesinin diyaloglarını ben yazacağım. Aklımdaki komiser kişiliği aslında kafama oturdu. Dün gece 03.00'e kadar bol bol yazmıştım. Bu hoşuma gitti.

Savcı için en başta yazdığım bir araba diyaloğu vardı, onu uygun bir yere koyacağız (çeşme başına koydum, iyi oldu gibi). Zabıt kâtibi ile savcı diyaloğu iyi. Korkmadan, uzun uzun, hayattaki gibi yazmak gerek, onu anladım.

Adli Tıp morguna gideceğiz. Otopsideki ses kayıtları gerekiyor.

Önümüzdeki hafta Fransa'da olacağız. Hazırlıklara başlamam gerekiyor.

25.6.2009 | Perşembe
Cihangir | ofis

Filmdeki kahramanlarla ilgili bazı noktalar iyice netleşti gibi.

Doktor, savcı ve komiser temel üçlü olsun, diğer kahramanlar piyon. Arap Ali'nin DNA diyaloglarından vazgeçtik.

Karamozov Kardeşler'deki Dimitri'nin tutuklanması ve sorgulanması bölümlerini yeniden okumam gerekiyor. İşimize yarayacak gibi.

Katil Kenan'ın biraz daha işlenmesi gerekiyor. Dimitri okuması ve Dimitri'nin rüyasından bir şey çıkabilir mi?

Çehov'un "Hayaller" öyküsünü bir kez daha okumalıyım.

Katil Kenan'a insani bir boyut katacak sıkı bir rüya gerekiyor. Katil rüyayı görür, uyanır ve sorgu odası.

Bu filmde bizim ana izleğimiz nedir? Bir gece yolculuğu mu, yoksa bir kasabanın analizi mi? Nuri'ye, "Bu film galiba içinde cinayet olan *Mayıs Sıkıntısı* olacak," diyorum.

Doktor Cemal, toyluğunu gizlemeye çalışan naif bir insan ve bir katalizör kimlik. Doktoru kentli birisi yapmamalıyız bence.

İlk araba sahnesiyle birlikte gördüğümüz katil, baştan beri uyumadığını anladığımız bir vaziyette olsun. Arabayla giderken katile yakın plan bakalım ve sonra uyusun.

Katilin rüyası nasıl olmalı? "Rüyanın son planlarını hâlâ rüya zannetsin ama son plan gerçek olmalı," diyor Nuri. Belki rüyanın içinde ya da sonunda kapı açılarak muhtarın kızı içeriye girer.

Arap Ali bence kasabanın bilge kişisi. Her şeyi kendince izliyor, takip ediyor ve anlamlandırıyor.

26.6.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Saat 13.00'te toplandık, her şey biraz daha yerli yerine oturuyor. Bugün cuma ve haftanın son çalışma günü. Uzunca bir ara vereceğiz. Cumartesi zaten çalışmıyoruz, pazar, pazartesi ve salı da çalışmayacağız. Çarşamba sabahı Fransa'ya gidiyoruz. Mehmet (Eryılmaz) son anda gelemeyeceğini söylemiş, gelse muhabbetimizin daha sağlam olacağı kesindi.

Ebru filme dair kısa çatı yapmış. İyi olmuş, filmi daha net görebiliyoruz artık.

KISA ÇATI

- Bağevi. Rakı vs.
- Uzak çekimler. Jenerik.
- Birinci çeşme. "Bura da değil."
- Uzak toprak yol.
- Araç içi mavra. Manda yoğurdu.
- İkinci çeşme. Farlar yakılır, tarlaya inilir, savcı çişini yapar.
- Araç içi. Telefon çekmiyor muhabbeti.
- Araç içi. "Siz öne geçin," prostat.
- Araç içi. Prostat devam.
- Üçüncü çeşme. Arap Ali-doktor konuşma. Mistik-1, tren.
- Uzaktan çekim araçlar.
- Dördüncü çeşme. Savcı anlatır-1. Komiser yumruk. Sigara. Muhtara gitmeye karar...
- Muhtara gelirken uzaktan köy. Araçlar, rüzgar.
- Muhtara geliş, araçlar, rüzgar. Köpek.
- Muhtar yemek, gasilhane, güzel kız.
- RÜYA.

- Muhtar avlu. Savcı anlatır-2. Komiser sorgulama, suçlu kabullenir. Muhtardan ayrılış...
- Araç içi... Suçlu yakın, diğerleri yakın, yağmur, mistik-2.
- Beşinci çeşme. Ceset çıkarma, güneş doğar.
- Uzak araba geçişleri.
- Araç içi. Kasabaya dönüş. Komiserle konuşma-1.
- Kasaba giriş. Kasaba caddesinde araçlar.
- Hastane önü. Suçlu/kadın bakışma. Taş.
- Doktor odasında.
- Poliklinik. Bekleşen hastalar. Komiserle konuşma-2, tirad.
- Hamama yürüyüş. Anne ile konuşma.
- Hamam.
- Kasaba caddesi, gazeteci.
- Çorbacı, eczacı vs.
- Hastane önü. Arka kapıya yönelir.
- Hastane mutfağında Aşçı Hamit.
- Makam odası. Savcı anlatır-3.
- Otopsi odasında Gülnaz, çocuk, otopsi, ilkokul, vs.

Nuri, birinci çeşme başındaki mistik oluşumun sonunda, trenin gelişine daha uygun bir altyapı istiyor. Tam buradaki Arap Ali-doktor konuşmasını (DNA konuşmalarını attık, bu nedenle buraya duruma uygun bir diyalog gerekli) yeniden yazacağım. Zabıt kâtibi-savcı konuşmasının iyi olduğunu ve ondan vazgeçmeyeceğini söylüyor. Bu konuşmanın hemen ardından gelen savcı-doktor diyaloğu da o zaman daha iyi oturuyor.

Birinci mistik oluşumdaki Arap Ali'yi çağrıştıran karakterin bir yakınım olduğunu anlatmıştım, İzmir'deki Mustafa Abim, nam-ı diğer Kara Abim. Neşeli, hüzünlü, sessiz, aldırmaz gibi gösterdiği tavrın arkasındaki aniden patlayan öfke nöbetleri, doğayla olan ilişkisi vs... Onu ben yazacağım. Bu metnin üzerine tren görüntüsü çok iyi olacak.

Çehov'un "Bozkır" hikâyesini bir daha okuyacağım.

Katilin rüyasının içeriğini tartıştık. "Gündelik yaşamla rüya karışsın, anlamayalım." Kenan, rüyasında öldürdüğü Yaşar'ı görebilir. "Sen ölmemiş miydin Yaşar Abi?" Komiserin sesi ve dürtmesiyle de uyanır: "Hadi Kenan, daha işimiz var seninle."

Konuşmaya biraz ara verip, *Ayna*'yı ve Bergman'ın bir filmini seyret-

tık. Özellikle Tarkovski ve Bergman'daki rüya sahnelerine baktık.

Andrei Rublev'in bazı bölümlerini yeniden izledik. Çok etkilendim. Filmden sonra sohbet ederken, Nuri, Yunus veya Karacaoğlan'ın filmini yapmayı çok istediğini söyledi. Benim aklıma Kemal Tahir'in *Devlet Ana*'sı geldi, hemen önerdim. Kısmet?

İkinci mistik oluşumda, yağmur ve rüzgar da olacak, bu muhtara gitmeleri için de iyi bir sebep. Arabaların içindeyken dışarıda yağan yağmur. Muhtarın evinde de rüzgar ve yağmur şiddetini artırarak devam etsin. Ceset bulununca yağmur dinmiş olsun. Zaten cesedin bulunmasıyla birlikte ağaran gün, yağmurun dinmesi ve sessizlik, ardından kasabaya dönüş.

Ebru, "Ben filmi içimde hissetmeye başladım," deyince herkesin keyfi yerine geldi.

Film rüzgar ve yağmurla birlikte canlanmaya başladı sanki...

1.7.2009 | Çarşamba
THY Paris uçağı

Sabah erken saatlerde havaalanına doğru yola çıktık.

Bir türlü tam olarak kurtulamadığım uçuş korkusu, biriyle sohbet edip, filmden vs. konuşunca kayboluyor.

Charles de Gaulle Havaalam'na indik. Çıtı pıtı, mini minnacık bir kız karşıladı bizi. Uçakta bizimle seyahat eden *Sabah* gazetesinden Esin de (Küçüktepepınar) Paris merkeze kadar bizimle gelecek. Bizi karşılayan kızın tuhaf bir adı var: Eo. Paris merkeze giderken yolda kızın aslında festival başkanı olduğu anlaşıldı. Neyse ki toparladık. Kız o zamana kadar bizim nazarımızda, festival gönüllüsü olarak çalışan amatör, küçük kızlardan biriydi.

Yoldayken yaptığım bir telefon konuşmasını mutlaka anlatmalıyım:

Israrla çalan telefonumu açtım. T... arıyordu. En az beş-altı yıldır hiç görmediğim, hiç karşılaşmadığım eski bir tanıdığım. Ağlayarak ve titreyen, panik içinde bir sesle, babasının emekli maaşını almak için girdiği banka kuyruğunda kalp krizi geçirerek öldüğünü, cenazesini bankada beklettiklerini, ne yapacağını şaşırdığını, yardım etmem için beni aradığını söylüyordu. Aslında sık sık bu tür durumlarla karşılaşan ben, şimdi ne yapacağını bilmeden, kulağımda telefon öylece kalakalmıştım.

Önce, "Kusura bakma, aklıma bir şey gelmiyor, çünkü Fransa'dayım şu an," dedim. O, Fransa'yı Carrefoursa anlamış olmalı ki, "Carrefoursa'da mısın?" diye karşılık verdi. Ben, "Hayır, Fransa," dedikçe, o, "Carrefoursa'daysan gelebilir misin?" diye ısrar ediyordu. Benim cevabım yine aynı: "Hayır, Fransa."

Bu manasız diyalog bir süre devam etti. Halbuki net, üzerine basa basa şu cümleleri kurmalıydım: "Ben şu an yurtdışındayım, sana ancak şurası ve şu insanlar yardım edebilir, kusura bakma, başın sağolsun, çok üzüldüm."

Esasında hiç de gerçekçi olmayan böyle bir cümle bile daha anlaşılır ve daha doğruydu belki. Ama hayat böyle çalışmıyor ve belki de sinema burada gizleniyor.

Fransa'da olduğumu nihayet anlayan kızcağız, özür dileyerek telefonu kapattı. Telefon elimde öylece bakıyordum. Nuri gülerek, "Ne oldu?" dedi. Anlattım.

Neyse, Paris merkezde eski ama çok etkileyici, şık bir otelin lobisinde bir süre bekledikten sonra İsabelle Huppert ve kocasıyla yemeğe geçtik. Isabelle Huppert, yaşına rağmen hâlâ çok güzel ve etkileyici bir kadın.

Dil balığı ve kırmızı şarap. Sohbetin konusu, Nuri'nin Fransa'da yayınlanacak olan fotoğraf kitabı. Önsözü Isabelle Huppert yazacakmış. Fotoğraflar çekildi, yemek bitti, öpüştük ve vedalaştık. Isabelle Huppert'la tanıştırılırken, *İklimler*'deki Nazan Kesal'ın eşi olduğum söylendi. Kadın olanca samimiyetiyle Nazo için çok güzel ve takdire şayan şeyler söyledi. Bunları mutlaka anlatmalıyım Nazo'ya.

La Rochelle'ye gitmek üzere yola çıktık. Üç saat süren bir tren yolculuğu. İstasyonda bizi karşılayan Kerem'le (Ayan) birlikte dördümüz (Nuri, ben, Kerem ve Esin) La Rochelle'de yürüyoruz; çok şık, çok düzenli ve zengin bir sahil kenti. (Şehir, zenginliğini çok eski yıllarda yapılan köle ticaretinden alıyormuş).

Bu yıl otuz yedincisi düzenlenen film festivalinde Nuri'nin tüm filmleri gösteriliyor. Aynı zamanda, Medyatek denilen bir sergi salonunda da 40 fotoğrafı sergileniyor. Şehirde bulunacağımız üç gün içerisinde bir de *master class* yapacağız.

La Rochelle'de çok hoş bir otele yerleştik. Ortasındaki avluda bronz bir kadın heykeli olan, şirin ve eski bir otel.

La Rochelle'de ikinci gün. *Master class* çok iyi geçti. Her ortamda sü-

rekli karşımıza çıkan festivalin gedikli fotoğrafçısı, benim bazı fotoğraflarımı çekmiş, onlardan birini de festival sarayının içine boydan boya asmış. Fotoğrafa baktığımda, yeni bıyık bırakan herkes için söylenebilecek bir cümle çıktı ağzımdan: "Ne kadar çirkinim yarabbi!"

Gezinirken Mehmet (Basutçu) ile karşılaştık. Uzun zamandır Fransa'da yaşadığı için Fransızcaya, buradaki ilişkilere ve doğal olarak Fransız yemeklerine çok hâkim. Birlikte güzel bir yerde çok lezzetli yemekler yedik. Aynı akşam, galiba *master class* sonrası, Basutçu ve *Cahiers du Cinema*'nın eski yayın yönetmeni Jean-Michel Frodon'la birlikte yine hoş bir restoranda yemek yedik. Fransız gazeteci, Fransız sinemasıyla ilgili çok olumlu ve ümitvar şeyler söyledi. Dünya sinemasında ise Filipinler, Malezya ve Romen sinemasının öne çıktığını düşünüyor.

La Rochelle'de son gün... Belediye başkanının verdiği resepsiyona katıldık, konuşmalar yapıldı. La Rochelle'ye özgü, tatlı beyaz şaraplar içildi. (Çok çabuk kafa yapıyor.) Yöreye özgü tuz, sardalye konservesi ve mezelerden aldım.

Şehri gezerken ilginç bir oyuncakçı dükkanı bulduk. Ayaz ve Poyraz için çok güzel oyuncaklar aldık.

4.7.2009 | Cumartesi
Paris | Mercure Otel

Paris'e döndük nihayet ve Mercure Otel'e yerleştik. Günlerden cumartesi ve yoğun bir programımız var. Otelde biraz dinlendikten sonra *master class* için yeni yapılan, Parislilerin gururu "Mitterand Bibliotek"teki salona gittik. Uzun, yer yer sıkıcı ama akılda kalan bir *master class* oldu. Aynı günün akşamı yapımcı Fabienne ve eşi bizi bir Japon restoranında yemeğe davet ettiler. Ben, yetersiz İngilizceme rağmen Fabienne'in eşiyle inanılmaz, muhabbet dolu bir iki saat geçirdim. Çok neşeli ve yaşam dolu iki insan. Komik olan şu ki, ben adamı öyle güzel dinliyor, öyle bir vücut diliyle oturuyorum ki karşısında, adam inanılmaz bir haz ve coşkuyla yaşadığı her şeyi anlattı. Yan gözle Nuri'ye bakıyorum beni bu durumdan kurtarması için; ama galiba bu durumu izlemek ve gülmek istediğinden olsa gerek, yemek boyunca müdahale etmedi.

5.7.2009 | Pazar
Paris

Bugün bütün gün bize ait. Paris belediyesine ait bisikletlerden iki tane kiraladık. Ama ondan önce şunu anlatmalıyım: Otelin önündeki istasyondan metroya kaçak bindik. (Bir türlü bilet gişesi bulamadığımız için.) Gare de Lyon'da indik, çıkışta da biletsiz olduğumuz için sorun devam etti. Metroya biletsiz binmişseniz, biletiyle turnikeden çıkan birinin arkasına iyice yapışacaksınız. Ama bence tuhaf olan şey şu: Metroda panik içinde, orada dikilen polislere fark ettirmeden, bariyerleri önündeki iriyarı siyahi adamın sırtına yapışarak geçmeye çalışan ellili yaşlarındaki iki adamdan birine yarın Paris belediye başkanı şehrin anahtarını verecek. Eh, ben de hasbelkader doktor olmuş, hali vakti yerinde, ciddi bir adamım, olacak iş değil yani! Metro önünde halimize epey bir güldük.

İnanılmaz bir gündü. Bisikletler insanı çok özgür kılıyor. Saint Germain, Saint Michel, Louvre, Jardin du Lüksembourg, Notre Damme, Champ Élysées vs. Paris'in tüm merkezi yerlerini bir kez daha tavaf ettik. Otele de bisikletlerle döndük.

Çok yorulmuşuz. Biraz dinlendikten sonra bir araçla otelin önünden genç bir kız bizi aldı ve Montpellier'de bir sinemaya götürdü. *Mayıs Sıkıntısı*'nın gösteriminden hemen sonra soru cevap gerçekleştirildi. Hemen arkasından da *Uzak*'m gösterimi. Komite başkanının tüm ısrarlarına rağmen daha fazla kalmadık ve otele döndük.

Seine Nehri kenarındaki ucuz, basit ama keyifli yerlerden birine oturduk. Şahane bir sohbet. Bu arada filmle ilgili de epey muhabbet ettik. Kimlerin oynayabileceğini konuştuk.

6.7.2009 | Pazartesi
Paris | Cafés Richard

Şu an kaldığımız otelin hemen yanındaki Paris'in o meşhur kafelerinden biri olan "Cafés Richard"dayım ve günceyi orada yazıyorum.

Nazo'yu ve Poyraz'ı çok özledim. Yarın inşallah Türkiye'ye döneceğiz. İstanbul, işim, arkadaşlarım. Hepsini çok özlemişim.

Bugünkü program oldukça yoğun. Saat 17.00'de otelden alınacağız ve Paris belediye binasına gideceğiz. Nuri'ye belediye başkanı tarafından

şehrin onur madalyası ve beratı verilecek. Otele keyifle döndü, galiba fotoğraf sergisi ve kitabıyla ilgili gelişmeler çok olumlu geçmiş.

Paris belediye binası muhteşem. İnsanı görkemi ve estetiğiyle adeta eziyor. Törenin yapılacağı salona yüzlerce avizeyle aydınlatılmış, muhteşem resimler ve yaldızlı işlemelerle donatılmış tavanların kapladığı salonlardan, koridorlardan, merdivenlerden geçerek gittik. Belediye başkanı çok karizmatik biri, konuşmasını dinlerken bir yandan da eşcinsel olmasının siyasi ve sosyal yaşamını ne kadar etkileyebileceği sorusu da insanın aklına gelmiyor değil.

Nuri de bir konuşma yaptı. Paris'e daha önce de geldiğinden (ama parasız), Paris'in anılarında çok önemli bir şehir olduğundan söz etti. Bir gün önceki bisikletli Paris gezisinden de anekdotlar aktardı. Çok fazla kalmadık, kokteyl devam ederken ayrıldık. Hemen ardından Bibliotek'teki Türk kokteyline katıldık. Paris'te yaşayan Türkler de galiba birbirlerini çok sık gördüklerinden olsa gerek, aralarındaki dedikodu ağı sürekli çalışıyor. İsrailli bir aktris ve yönetmen bir kızla tanıştırıldık. Kız insanın gözlerine delici bir şiddette ve çok etkileyici bakıyor, yeni filmde Yaşar'ın karısı Gülnaz olabilir mi?

Geç vakit kokteylden ayrıldık. Ve sürekli birileriyle konuşmaktan da aç kaldık. Gece on ikiden sonra Paris'te yemek yiyecek bir yer bulmak çok zor. Gözünü sevdiğimin İstanbul'u. Şimdi nohutlu pilav ya da Bambi'den döner dürüm olsa ne güzel yenirdi. Kapanmak üzere olan bir fast foodçudan kola, patates ve çizburger alıp Seine Nehri'nin kenarına oturduk. Tuhaf ve uçlarda gezilen bir gündü. Seine Nehri'nin ışıltılarına dalgın dalgın bakarken İsmet Özel'den bir dize geldi dilimin ucuna: "Ben ne büyük bir dalgınlıkla bakmış olmalıyım ki hayata..."

7.7.2009 | Salı
Paris | Cafés Richard

Saat 12.00 gibi otelden ayrılıp, bizi alacak bir arabayla havaalanına gideceğiz ve saat 17.00'de İstanbul'a uçacağız.

İstanbul'da çok işimiz var. Paris'te ve şimdiden yaptık programımızı:

Çarşamba dinleniriz, varsa diğer işlerimizi bitiririz, ben morg daire başkanıyla konuşabilirsem belki aynı gün öğleden sonramızı morgda geçirebiliriz. Nuri daha çok morgun çevresini, gelip gidenleri ve cenazesini

bekleyen insanları izleyecek, konuşmalarını dinleyecek.

Kırıkkale ve Nevşehir valiliklerinden işlerimizde kolaylık sağlayabilecek bir belge. Bunu Zeynep halledecek.

Cinayet masasıyla ilgili konuşmalar, bizim ekibe dahil olmamız meselesi ne durumda?

Oyuncu seçimlerine başlamalıyız. Deneme çekimleri şart.

Becerikli bir prodüksiyon amiri işimizi çok kolaylaştırır. *3 Maymun*'daki Arda gibi birisi olsa ne iyi olur.

Perşembe sabahı yola çıkmalıyız; Keskin, Kırıkkale vs. oralarda bir gece kalırız. Cuma günü Avanos'ta oluruz. Cumartesi Göreme, Ürgüp, Zelve ve Kapadokya. Pazar İstanbul'a döneriz. Pazartesi Ebru da dönmüş olur, sıkı biçimde yeniden çalışmaya başlarız.

Bu arada benim sinopsis, öykü ve tretmanı çeviriye hazır hale getirmem lazım.

Bence film, bir sonbahar filmi olacak. Yağmur, çamur, rüzgâr ve soğuğu her saniyesinde hissetmeliyiz. Anadolu'yu, bozkırı en derinde hissedebileceğimiz mevsim sonbahar olmalı. Filmin başından sonuna bir "çamur" duygusu hâkim olmalı. Batmışlık, kirlenmişlik ve bulaşmışlık duygusu yani.

Öyküdeki kahramanların hemen hepsi de "yenilmiş, mağlup olmuş" insanlar.

Her seferinde "bu sefer galip geleceğim" duygusuyla başlayan süreç, mutlak yenilgiyle sonuçlanıyor.

Akşam saatlerinde heyecanla başlayan yolculukta, herkesin kendince bir "galibiyet, başarı" beklentisi var.

Komiser Naci, terfi ve daha iyi bir tayin peşinde. Küçükken geçirdiği ateşli havaleden dolayı menenjit olan çocuğunun tedavisinin ya da eğitiminin büyük kentteki bir okulda olmasının yolunun iyi bir tayin, bunun yolunun da işte bu gece yolculuğunun sonundaki başarılı bir operasyon olduğu düşüncesinde. Bu yüzden oldukça motive. Savcıyla aralarında çekişme var. Komiser Naci'yi sürekli aşağılayan Savcı Nusret, uyur uyanık geçirdiği bu yolculuğun sonunda elde edilen başarıyı sahiplenirken, Doktor Cemal'le başlattığı sıradan bir sohbetten ağır bir trajedi ve onulmaz bir suçluluk duygusuyla çıkar.

Komiser Naci'nin eli boş kalmıştır ama zaten gecenin ortasında katille kurduğu empati, içindeki başarı arzusunu da yeterince tüketmiştir.

Savcı Nusret, net bir biçimde baş başa kaldığı suçluluk duygularıyla Ankara'ya döner.

Komiser Naci, kasabadaki hayatına her zamanki biçimiyle devam edecektir. Kızının ilacını yazdıracak, her zamanki yakınmalarını sürdürecek, bir türlü gerçekleşmeyen beklentilerini bir başka bahara erteleyecektir. Yaşadıklarını sessiz ve sakin bir biçimde Doktor Cemal'e anlatır.

Katil Kenan, baştan kaybetmeye yazgılı "yanlış hayatı"nm kavşak noktalarından birindedir. Yaşadığı ilişkiyi taşıma cesaretini gösteremeyerek, sahip olmayı beceremediği oğlunun Yaşar tarafından büyütülmesini izlemek zorunda kalmış, Yaşar'a karşı taşıdığı ikili duyguların da etkisiyle, önce güzellikle başlayan içki masası ve bağevi macerası, giderek ve aniden, hunharca işlenen bir cinayete dönüşmüştür.

Cesedi saklayarak bu kâbusu erteleme ya da dokuz yıl önce tamamlayamadığı şeyi tamamlama arzusuna, cesedin arandığı gece yolculuğunda komiseri ve savcıyı yanlış yönlendirip atlatmak suretiyle ulaşabileceğini zannederken, muhtar odasında gördüğü rüya bütün direncini kırmış, suçluluk duygularıyla birlikte sabaha karşı Yaşar'ı gömdükleri yeri göstermiş, hayatının bundan sonrası için hiç olmazsa daha dürüst bir sayfa açmayı denemiştir.

Yaşar'ın karısı Gülnaz, yıllar önce kendisini bırakıp giden Kenan'ı hiç unutmamıştır. Çünkü oğlunun babasıdır. Ama kendisine âşık olduğu için sürekli evlenmek isteyen Yaşar'ın teklifini kabul ederek gayrimeşru çocuk sorununu da kendince halletmiştir.

Bir yandan Yaşar'ın ona sağladığı meşru ilişkinin, evlilik kurumunun güvenli sığınağında yaşarken, diğer yandan Kenan'ı da öfke ve şiddet dolu duygularla özlemektedir. Belki de Kenan'ı, tekrar birlikte olabilecekleri hayaliyle farkında olmadan ya da olarak kışkırtmaktadır.

Ama sonuçta kaybedenlerden biri de odur. Kocası ölmüş, çocuğunun babası da cezaevine girmiştir.

Şoför Arap Ali zaten sürekli kaybedendir ama artık bu onu şaşırtmamaktadır. Gülümseyerek, bilgece bir tavırla kendini ve etrafındakileri izler, dalgasını geçer. Ona göre çözüm topraktadır. Elma, armut, börtü böcek, tarla, su, bulutlar, hayvanlar vs... Arap Ali, erken yaşta evlendirilmiş, birçok yeteneği olduğu halde en sonunda bir kamu kurumunda şoförlüğe razı olmuş, üç çocuğundan birini çok küçük yaşlarda geçirdiği bir kaza sonucu kaybetmiş, geçmişinde kısa da olsa bir

cezaevi hikâyesi de olan, öfkeli, neşeli, duygulu bir insandır.

Bu gece yolculuğunda en az hesabı olan Arap Ali'dir. Sürekli kayıp duygusuyla yaşadığı hayat artık onu çok fazla şaşırtmamaktadır.

Doktor Cemal, içe kapanık, soğuk izlenimi veren yalnız bir insandır. Macera ve zevkli bir anı olarak başladığı bu yolculukta gördükleri ve o sabah cinayeti ve Yaşar'ı yorumlamaları, içindeki derin boşluğu biraz daha artırmaktan başka bir işe yaramamıştır. Hayalleri, gitme arzusu, mesleğiyle ilgili belirsizlik duygusu, dünyaya dalgınlıkla bakışı, orada adeta suyun üstünde belli belirsiz sallanmaktadır.

Yine de tüm bu süreç, yani iyiyle kötünün yan yanalığı, insanlardaki hiç bitmeyen iktidar ve hükmetme mücadelesi, buna karşın hâlâ var olan inanma isteği, onun hayata dair duygularını daha da olgunlaştırmıştır.

Tüm yaşananları sonuçta bir yenilgi ya da başarısızlık gibi değil de "olacak olan olur" cümlesiyle karşılamayı öğrenmeye başlamıştır.

Kasaba elbette, cinayetle birlikte kendi tarihine farklı bir sayfa eklemiştir. Ama burada geçmişini birazcık bilebildiğimiz, ama geleceğe dair içimizdeki ezici duygudan hiçbir zaman kurtulamayacağımız birisi vardır, Yaşar'ın küçük oğlu Âdem. Kendisini büyüten, babası bildiği insanın otopsisini eski bir hastanenin kırık fayanslarla kaplı morg odasında izlerken, gerçek babası sonu belirsiz bir yolculuğa bir cezaevinde ve yeniden başlamaktadır. Okullar açılmış, sınıf zilleri onu oyuna ve kitaplara, yeni arkadaşlara, hesapsız kitapsız çocukça bir neşe ve coşkuya çağırmaktadır. Aşağılanmalar, yoksunluklar, çaresizliklerle dolu bir hayatın kendisini beklediğinden habersizdir. Bir an annesinin elinden kopar, bahçede kaygısızca oyun oynayan bir grup çocuğun arasına karışır. Anne biraz bekler, ona bakar, döner ve yoluna devam eder. Çocuk arkasından koşar, ama aklı oyundadır...

9.7.2009 | Perşembe
Kapadokya

Saat 10.00 uçağıyla Nevşehir Havaalanı'na uçacağız. Nuri'yi Cihangir'den aldım, havaalanına gittik. Saat 11.00 gibi Nevşehir Tuzköy Havaalanı'na indik. Bir araç kiralayarak önce Avanos'a gittik. Bizimkiler beklemedikleri bir anda beni karşılarında gördükleri için çok sevindiler.

Babam Parkinson hastası ve giderek daha da kötüleşiyor. Her seferin-

de içimde derin bir sızı ve suçluluk duygusuyla bakıyorum ona. Babam için ne yapabilirim bilmiyorum. Annem daha iyi, her zamanki gibi neşeli, iş bitiren gayretli haliyle bizi karşıladı. Bazlama yedik.

Evde çok kalmadan, arabaya atlayıp tüm Kapadokya'yı turladık. Özellikle cesedin çıkartılması sahnesi için görkemli bir anıt ya da kayalık, uzaktan da çekime uygun anıtsal bir yapı aradık. Akşam Avanos'a döndük, fotoğrafçı Ahmet ve İsmet İnce ile muhabbetten sonra belki bir şeyler kaydederiz düşüncesiyle şehir kulübüne gittik. Avanos seyahatinden ikimiz de beklediğimizi bulamadık diyebilirim.

Gece Avanos'taki evimizde kalıp, sabah erken Keskin'e gideceğiz.

10.7.2009 | Cuma
Keskin

Sabah erkenden Avanos'tan ayrıldık. Yol üzerinde Sulusaray, Karacaşar, Çat vs. gibi kasabaları da gezdik; işe yarar bir şey yok.

Yol sorduğumuz ya da bize bir şeyler soran herkesle tuhaf diyaloglar yaşıyoruz. Bize mi öyle geliyor, bilmiyorum...

Ortahisar'dan bir ayrıntı: Ellili yaşlarında, büfe, kafe tarzı bir yer işleten bir adam bize, kendisine kontör yolsuzluğu yapan adamları anlatıyor durup dururken.

Karacaşar'dan bir diyalog:

— Napıyon lan?
— Hiç... Köyü satıyom.
— İyi... Sat... a...ına koyum, zaten bi işe yaradığı yok...

Kırşehir üzerinden Keskin'e geldik. Kasabaya girişle birlikte Nuri'nin havadan, dokudan etkilendiğini gördüm. Yoldan aşağıya inerek eski devlet hastanesine geldik. Sağlık grup başkanım bulduk. Vali beyin ziyaret telaşındaydı. "Bunlar da nerden çıktı!" der gibi bakıyordu.

Civar köylere gittik... Çeşmeler, eğimli, kavisli yollar, tarlalar, bozkır, sonsuzluk hissi vs. her şey istediğimiz gibi. Daha önceden gelip fotoğrafları çekmem, belli yerleri gezmem çok işe yaradı. Hastane de istediğimiz gibi... Harika!

Bozkır duygusunu iliklerimizde hissediyoruz.

Bir sanat eserinin düzeyi, ifade ettiği fikir ne kadar derinlere gömülmüşse ve ne kadar iyi saklanmışsa o kadar iyidir.
Tarkovski

Öğleden sonra hükümet konağının bahçesindeki kameriyenin altında oturan savcı, komiser ve hâkim sanki bizi bekliyor gibiydiler. İnanılmaz. Her şey yolunda gidiyor. Aklımızdaki bütün soruları sorduk. Savcı akıllı bir adam. Komiser enteresan biri. Dostoyevski romanlarından çıkıp gelmiş sanki.

Olayları bir emniyetçi gibi değil, ters köşeden suçlunun yanından aktarması çok ilginç. Öyküden kısaca bahsettik. Her üçünün de önerileri çok akılcı ve işe yarar.

Komiser, suçlunun çözülebileceği an ve yerler içinde, "kendiliğinden, kulağına bir çocuk sesi gelirse, yürümekte olan bir kadın görürse" gibi örnekler verdi. Çok güzel...

İkimiz de çok memnunuz... Galiba tüm işlerimizi Keskin'de bitirebiliriz.

Akşam Dem Otel'deyiz.

Çok yorgunum...

Yemekten sonra hemen yattım.

11.7.2009 | Cumartesi
(Sabah) Kırıkkale | Dem Otel

Sabah erkenden kalktım, Kızılırmak'ın kenarındaki Dem Otel'in restoranında yazıyorum bunları. Otel, ırmağın kenarında, mütevazı şirin bir yer. Ekimde çekimlere başlarsak eğer, tüm ekip bu otelde kalabilir. Birazdan Keskin'e tekrar dönüp komiseri bulabilirsek onunla yeniden konuşacağız.

Elmadağ yolunda tren rayları, belki istasyon, belki artık kullanılmayan bir gar binası, onları arayacağız. Saat 18.00'de de Ankara'dan İstanbul'a uçacağız. Poyraz'ı çok özledim, İstanbul'a sağ salim vardığımızda herhalde evde ilk yapacağım şey onu içime çekip koklamak.

YAPILACAK İŞLER

*Senaryo tamamlanacak, eksikler düzeltilecek, diyaloglar çoğaltılacak.
*Arap Ali-Dr. Cemal diyaloğu, birinci çeşme başı.
*Savcı-Dr. Cemal diyaloğu, üç parça.

*Rüya?
*Dr. Cemal, çorbacı, Eczacı Saim diyalogları.
*Komiserin savcıyla ilişkisi ve diyalogları, elimizdeki teyp kayıtlarına göre yeniden düzenlenecek.
*Dr. Cemal'de hâlâ bir kişilik yok!
*Final. 29 Ekim bayramı olsun mu, okul bahçesi önemli, doktorun yüzünde mi bitirelim?
*Ambulansın gelmeme sebebi belirtilecek.
*Battaniye, ceset torbası vs. metne ekle.
*Olay yeri tutanağı örneği bul, yeniden yaz.
*Hamama diyalog (Kırıkkale'de bir hamam bulunacak).
*Sinopsis, tretman, öykü, temizle ve bitir.
*Komiser ve katil diyaloglarını düzelt.

MEKÂNLAR

*Hastane, acil, poliklinik odası, doktorun makam odası (savcı gelir, çay içilir).
*Poliklinik odasında komiser ilaç yazdıracak.
*Koridor ve hastalar (hasta görüntüleri, personel görüntüleri).
*Tekerlekli sandalye, serum askısı, uyuyan hastalar vs.
*Hastane mutfağı (mutfak başka yerde çekilebilir?).
*Morg. Eski tarz olacak. (İstanbul'daki hastanelerden biri olabilir mi?) Pencereli, musalla taşı olan bir morg. Gasilhane yazısını unutma.
*Hastane önü, otopark (bakışma için uygun).
*Doktorun hastanedeki yatak odası (yatak, dolap, masa vs.).
*Hamam (eski ve yerel olacak).
*Çeşmeler, tarlalar (çok uygun).
*Üç dört tane taş, demir köprü.
*Muhtarın evi (Kavurgalı muhtarı, Köşker Mahallesi'ndeki ev, Büyükceceli'deki yer).
*Çorbacı restoran (İstanbul'da olabilir).
*Gazete büfesi (Keskin uygun).
*Sağlık bakanlığı (devlet hastanesinden izin).
*Belediye, itfaiye (su, çamur).
*Adliye, araba, iki görevli.

*Jandarma (içişleri bakanlığından izin).
*Cip, asker ve jandarma astsubayı.
*Hamam (belediye).
*Okul bahçesi için milli eğitim ve kaymakamlık izni.
*İstanbul'da mekân (hamam, morg, otopsi odası, bahçeli ilkokul).

ARABALAR

Cip (eski model).
Renault TS.
Murat, Şahin veya Doğan.

MALZEMELER

*Keskin Devlet Hastanesi yazısı (tabela gerçek ölçülerde).
*Doktorun yatak odası (laptop, dolap, yatak, masa, objeler, afiş).
*Doktorun makam odası (Doktor Cemal Köprülü isimliği).
*Laptop ve kamera.
*Otopsi seti (Kırıkkale Devlet Hastanesi'nden alınabilir).
*Komiser giysisi ve silah. (Keskin Emniyet Amirliği'nden alınabilir).
*Battaniye, kelepçe, gocuk, cep telefonu, muhtardaki kahvaltılık malzemeler.
*Hastane görüntülerinde tekerlekli sandalye, serum askıları, serum setleri, önlükler, sondalar.

11.7.2009 | Cumartesi
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah kalktık, aklımızda tekrar Keskin'e gidip Komiser Yakup'la görüşmek, daha sonra belki Kırıkkale'ye gitmek vardı.

Keskin'e vardık. Komiser Yakup, Kırıkkale'ye gitmiş, orada oturuyormuş çünkü. Keskin'de daha fazla kalmadan Kırıkkale'ye geçtik. 1985'lerden tanıdığım fırıncı İbrahim Abi her zamanki coşkusuyla karşıladı, kucakladı bizi. Hamam sahnesi için Yıldız Hamamı'na gidip baktık, gayet uygun. Daha sonra Keskin'in Çelebi ilçesine gittik. Buradaki sağlık ocağı

okul sahnesi için çok uygun. Sağlık ocağındaki hemşire kızların hali görülmeye değerdi.

Karakeçili üzerinden Bala'ya gittik. Hastaneyi gördük ve gezdik. Pek işimize yarayacak yerler yok. Nuri, "Farkında mısın, tüm geçmişini iki üç günde elden geçirdik sanki," diyor.

Öğleyin Kayadibi Cennet Bahçesi restoranda yemeğimizi yedik.

Elmadağ'a uğradık, tren yolunu ve metruk istasyonları gezdik.

Nihayet Ankara'ya geliş, kiralık aracın teslim edilmesi ve 18.00 uçağıyla İstanbul'a dönüş.

13.7.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Kısa bir çalışma yaptık. Daha çok haftalık programın belirlenmesi şeklinde bir toplantı oldu.

Morga gidilecek, gezilecek ve işleyiş tespit edilecek.

Cinayet masasıyla, cinayet ekibine dahil olma ve izleme konusu halledilecek.

Mekân çekimleri seyredilecek ve mekânlara karar verilecek.

Diyaloglar tamamlanacak.

Sinopsis ve tretmanın son hali temizlenip bitirilecek.

Öğleden sonra, Yağmur ve Durul Taylan'la yeni çekecekleri filmle ilgili konuştum. Engin Günaydın'ın senaryosunu yazdığı bir film bu. Adı *Vavien*, Tokat'ta geçen bir film ve Tokat Erbaa'da çekilecek. Yağmur, "Süleyman" karakterini benim oynamamı istiyor.

14.7.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Paris, La Rochelle, ardından Keskin, Kırıkkale, Kapadokya vs. derken epeydir bir araya gelmemiştik. İyi oldu. Saat 13.00'te, Çılgın Büfe'den aldığım dilli sandviç ve meyve sularıyla ofisteydim.

Ebru'nun aldığı notları konuşarak başladık. Özellikle söylediği iki öneri hemen kabul gördü.

Birincisi, Gülnaz'ın küçük oğlu Âdem, hastanenin önünde Kenan'a

(babasına) taş atar, Kenan acıyla süzer. Hastane önünde arbede çıkar. Kenan'ın kardeşi Ramazan biraz geri, saf birisidir. Kenan onu korumaya çalışıyordur. Aslında "vur deyince öldüren" Ramazan'dır.

Bunlara göre senaryoda düzelteceğimiz yerlerin notlarını aldım.

Buna göre:

Doktorun, Âdem'in Kenan'ın oğlu olduğu bilgisini daha önceden alması lazımdı. Muhtarın avlusunda doktor savcıyla konuşurken bunu verebiliriz..

Âdem taş atacak... Kenan'da kan... Sessizlik... Taş sesi... Kenan'da acı... Âdem'de öfke ve kin...

Hastane önünde arbede... Beddualar vs.

Muhtarın avluda, sorgudan çıkan komiser, savcıya, "Çocuk benden diyor," desin...

Doktor Cemal'in telefon konuşmasındaki Handan'ı çıkartalım... Konuşmayı annesiyle yapsın... Ablasının doğum haberi (mutlu olay).

Arap Ali, sigarayı bırakmaya çalışan komisere sürekli sigara uzatsın. Komiser sorgu odasından ağzında sigarayla çıksın ya da odanın önünde yaksın... Ödül... Hak etme meselesi. (Daha sonra arabadaki felsefeye de uyar.) Senaryonun başındaki komiser-Kenan diyaloglarını hafiflet. Komiser, Kenan'a başlarda iyi davransın. Daha yumuşak, sanki onlardan biri gibi. Çok şiddet olmasın.

Savcı-doktor konuşmasına üçüncü bölüm için doktorun makam odası sahnesi konulacak. Savcı yıkkın mı? Kendini toplamaya çalışır mı?

Kenan'ın rüyadan ağlayarak uyanması.

Kenan ve Ramazan iki kardeş. Ramazan biraz aptal. Asıl öldürücü darbeyi Ramazan vurmuştur. Kenan onu korumaya çalışır. (*Fareler ve İnsanlar*'a benzeme tehlikesi!)

Komiser, Kenan'a çakınca Ramazan durduğu yerde uğunarak hareketlenir.

Filmin adı galiba Mavera olacak.

Mavera: Öte, görünenin öte yanı.

Biz de film boyunca görünenin öte yanına mı bakmaya çalışıyoruz?

Keskin, Kırıkkale ve Çelebi'de yaptığımız çekim ve mekân tespitleri çok verimli olmuş... İçimiz rahatladı.

15.7.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Nuri, ben, Zeynep ve Aslı, Gayrettepe Emniyet'teydik. Ben sabah İmaj'da *Vavien* için okuma çalışmalarına katılmıştım. İşim bittikten sonra onlarla emniyette buluştum.

Başkomiser Kürşat'ın söyledikleri ve önerdikleri çok işimize yaramayacak bence. Bize özellikle araç içinde polislerin birbirleriyle sohbetleri ve mavraları lazım. Emniyete dilekçemizi vererek ayrıldık, yarın Adli Tıp'a gideceğiz.

16.7.2009 | Perşembe
Ataşehir | ev

Dün gece iki-üç saat kadar yeni düzenlemeleri senaryoya ekledim. Tretman, öykü ve sinopsisi senaryonun son haline göre yeniden yazacağım. Senaryoyu "Mavera" başlığında yazdım, eklemeleri de yaptım.

Öğleden sonra 15.00 gibi Adli Tıp'a gittik, kurum başkanı Dr. Haluk Bey'le görüştük. Adli Tıp'taki morg ve otopsi şartları çok modernleşmiş. Bizim Keskin'deki olanaklarımıza paralel değil. Bence alan araştırması anlamında yapacak çok şey kalmadı. Senaryoyu baştan sona birkaç kere daha ince ince okumalı ve düzeltmeliyiz. Diyaloglar yeniden ele alınmalı, daha gerçekçi ve daha anlaşılır kılınmalı, mantık hataları olmamalı.

Akşam Fındıklı'da hep beraber balık yedik, bira içtik.

Herkes çok mutlu.

20.7.2009 saat 13.00'te toplanacağız.

17.7.2009 Cuma ve 18.7.2009 Cumartesi
Ataşehir | ev

İki günümü Nazo ve Poyraz'la geçirdim. Poyraz'da bana karşı daha farklı bir ilgi ve sevgi hissediyorum, ya da bana mı öyle geliyor? Oğlumun, bana biraz numara yaparak, biraz da şımarıkça bir hayranlıkla ve sevgiyle bakan o güzel gözleri kalbime değiyor sanki.

Akşam hep birlikte "Suna'nın Yeri" diye bir balıkçıya gittik.

19.7.2009 | Pazar
Demirciköy

Nuri, Ebru, Ayaz, bakıcıları ve bizim ekip, Kilyos Demirciköy'de bir plajdayız. Poyraz, denizi çok seviyor ve çıkmak istemiyor.

Güzel bir gündü...

Nuri, "Pazartesi toplanmayalım," dedi. "Senaryonun tamamına girip içinde kaybolmak, filmin duygusuna girmek istediğini" söyledi. Belki birkaç gün içinde tekrar bir araya geleceğiz ve rutin toplantılara başlayacağız.

20.7.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Bu gece Nuri'nin ofiste kaldım. Akşam birlikte kebapçıya gittik. Ocakbaşında bir şeyler yiyip içtik. Eve döndük. Carlos Saura'nın bir filmini seyretmeye çalıştık. Film hiç çekici gelmedi. Bir iki saat bizim film üzerine konuştuktan sonra yattık.

Senaryoyla ilgili tespitlerimiz şöyle:
*Girişteki hava daha çok bir 'eğlence ve piknik' havasında olmalı. Çünkü henüz her şey çok yeni ve sorunsuz.
*Herkes motive ve enerjik. Üstelik 'katil' yanlarında ve her şeyi de söylemiş. Bizim ilk sahne gerilimli başlıyor, hafifletmek gerek.
*Doktor Cemal'in hikâyesi hâlâ eksik.
*Arap Ali, Doktor Cemal'i altı aydır tanıyor. Katili ise daha önceden tanıyor. Arap Ali ile doktorun konuşmalarında mutlaka bu iki katil kardeşle ilgili bilgiler olur. Doktor Cemal en azından merak eder.
*Savcı ile doktorun konuşmasında savcının hikâyesi daha 'yerli' olabilir mi? Ya da bu diyaloglar yerlileştirilebilir mi?
*Diyaloglar hâlâ yeterince 'iyi, gerçek ve çekici' değil.

Gerçek diyalog yeniden mi yaratılır, yoksa taklit mi edilir?

21.7.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Sabah 6.30 gibi ofiste uyandım. Nuri uyuyordu, uyandırmadan ofisten çıktım. Saat 9.00 gibi aradı, biraz konuştuk. O, senaryoyu okumaya devam edecek. Ben, dün akşam konuştuğumuz gibi giriş bölümünü yeniden yazmaya çalışacağım. Çarşamba tekrar birlikte olacağız.

22.7.2009 | Çarşamba
Ataşehir | ev

Nuri eldeki nihai senaryo metnini yukarıdan aşağıya tek tek tarıyor, diyalogları kendince düzeltiyor. Bu iyiye işaret, tüm ruhuyla filme girmiş demek ki.

Akşam epeyce konuştuk telefonda. Özellikle girişteki piknik için tarif ettiğimiz rahat diyalogları (araba içi) epeyce yazdım, düzelttikten sonra sabah ona göndereceğim.

Doktor Cemal'in annesiyle cep telefonu konuşmasını ablasının doğumu üzerine yazdım. Geç saatlere kadar sürekli yazdım, sildim.

Nuri, "Birkaç gün içinde senaryonun kaba hali bittikten sonra güvendiğimiz birilerine okutalım, bir başka gözden fikrini soralım," diyor. Mehmet'i (Eryılmaz) önerdi, olabilir. Ben de belki Güven'e (Güner) okutacağım.

Kahramanlar çok mu konuşuyorlar acaba? *Lazarescu'nun Ölümü*'nde de film boyunca konuşma vardı, hiç rahatsız olmadık. "Biz çekelim de, olmazsa montajda atarız," dedi Nuri.

Filmdeki kahramanların kimlik ve ruh halleri çok belirgin, hepsi de orijinal kişiler. Bunu ortaya çıkarmak için de sürekli konuşuyorlar sanki.

23.7.2009 | Perşembe
Ataşehir | ev

Sabah tüm eksikleri yazdım, gönderdim. Seksen dört sayfa olmuş...

Vay be! Nereden nereye. Üç sayfalık öykü ne hale geldi.

İçimde acayip bir inanç ve heyecan var. Çok iyi bir film olacak. Çekimlere kendimi fiziken ve ruhen iyice hazırlamalıyım. Nuri'nin bana

çok ihtiyacı olacak... Fazlasıyla yerine getirmeliyim görevimi. Görünenin ötesini kurcalayan, deşen, açan, gösteren bir film. Her katmanın altında bir başka katmanın yer aldığı, *palemsest* gibi... Kasabanın, bozkırın teşrih masasına yatırılması. İnsanın teşrih masasına yatırılması.Tüm insanlığın...

24.7.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Uzun bir aradan sonra yeniden toplandık. (Ebru yok, akşam Isabelle Huppert için evde yemek hazırlığı yapılıyor.) Nuri ile ikimiz başladık çalışmaya. Artık daha hızlı ve yerinde girişler yapıyoruz senaryoya. Çalışırken üç-dört tane not aldım.

Oğlan taşı attıktan sonra, Kenan ona bakınca hafifçe annesinin eteğinin arkasına saklanır.

Polis İzzet'in Komiser Naci tarafından şamar oğlanı muamelesine tabi tutulması senaryonun devamında da işlenmeli, baştaki yoğurt muhabbetiyle sınırlı kalmamalı.

Olay yeri tespit tutanağının daha ayrıntılı ve savcı tarafından yazdırılması meselesi.

Jandarma astsubayı Önder'i mücavir alan mücadelesinde birkaç kez olaya sokalım.

Sonlardaki Komiser Naci tiradı en son fazda biraz yavaş ve felsefi bir duyguya oturmalı, buna göre düzeltilmeli.

Doktor Cemal-anne cep telefonu konuşması yeniden ele alınmalı.

Hamama diyalog yaz.

Ofisten erken ayrılıp hastaneye döndüm, aldığım notlara göre düzeltmeleri yapıp, saat 17.00 gibi gönderdim. 18.00'de Taksim'e çıktım. Reis'e uğradım. Soğuk bir bira. Faruk Günaltay ve Baran Seyhan geldiler, biraz sohbet ettik.

İrfan'a uğradım. Elindeki bütün Tarkovsky CD'lerini aldım.

İstiklal Kitabevi'nden, akşam Isabelle Huppert'a vermek için Kardeş Türküler'in CD'sini aldım. Akşam saat 19.00 gibi Nazo ile birlikte Nuriler'deydik. Her şey hazır ve çok görkemli. Zeynep ve Selim de (Atakan) geldiler; bir saat kadar sonra Isabelle Huppert, üç çocuğu, çocuklarının bir arkadaşı ve eşiyle birlikte geldiler. Çok mütevazı ve sevimli bir kadın.

Annemin kendi dokuduğu, oldukça eski ve kıymetli küçük bir halı hediye ettim, bu onu çok mutlu etti.

Güzel yemekler ve güzel içkilerle biten bir akşam.

Gece 24.00 gibi eve döndük.

25.7.2009 | Cumartesi
Erikli | Saroz

Cumartesi sabahı kahvaltıdan sonra Erikli'ye doğru yola çıktık, Ebru da, Ayaz ve bakıcısıyla birlikte kendi araçlarıyla Erikli için yoldalar. Tekirdağ'da buluşuldu ve çay içildi. Erikli, Teksas kasabalarına benziyor, berbat bir yer. Bir kez geldik artık. Kalacak yer sorunu akşama doğru halloldu. Çok kötü bir geceden sonra sabah kimseler yokken erkenden denize girdim. Poyraz denizi çok sevdi, çıkmak istemiyor. Buranın denizi çok güzel ama biraz soğuk. Pazar öğleden sonra İstanbul'a döndük. Pazartesi saat 13.00'ten sonra ofiste olacağız. Nuri, cumartesi günü Mehmet'le geleneksel tenis oyununu oynadıktan sonra ofise dönmüşler ve Mehmet senaryonun son halini okumuş. Hepimizde de tuhaf bir heyecan oluştu. Sanki filmi ilk defa bir seyirci izleyecek gibi. Acaba ne diyecek, ne söyleyecek, nasıl bir duygu yarattı?

Pazartesi havadisleri alırız.

27.7.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Cumartesi günü Mehmet'in ofiste okuduğu senaryonun son hali üzerine söylediklerini tartıştık.

Nuri, onunla olan konuşmasını notlar halinde yazmış, tek tek üzerinde konuştuk.

Mehmet'in senaryo için genel olarak kullandığı tanımlama: 'Zor bir iş' olmuş.

Sevdiği ve sevmediği şeyleri şöyle sıralamış:

*Çok diyalog var. (İyi mi, kötü mü?)

*Muhtarın kızı esprisi çok güzel.

*Diyaloglar çok ama kendi içinde çok sağlam ve iyi diyaloglar.
*Edebi bir metin gibi okudum. (İyi mi, kötü mü?)
*Cesedin bulunma sahnesi, mermer sunak çok iyi ama uzun (?)
*Çok detaylı senaryo. (İyi mi, kötü mü?)
*Özellikle beğenmediği şey, "herkesin bir hikâyesi var, neden?"
*Arama bölümü çok uzun. Ana eksen ne, anlayamadım.
*Savcının anlattığı hikâyede kadın karısı mı değil mi anlaşılmıyor.
*Sorguyu görmek lazım.
*Komiserin son diyaloğunu atmak lazım.
*Muhtarın avlusu sabah saatleri olabilir.
*Final çok iyi.
*Taş önemli ama bana geçmedi.
*Çocuğun ondan olduğu daha net anlaşılmalı.
*Aşçıbaşı Hamit diyaloğu kısalabilir.
*Çok parazit var.
*Edebi yanının güçlü olması sinemayı zorlar.
*Çocuğun, babasının cesedinin bacağına sarılması iyi.
*Taş tam kafaya denk gelmesin.
*Ramazan karakteri iyi işlenmemiş.
*Yön tarifleri fazla.
*Baş taraflar sıkıcı. (Nuri: "Filmin başlarda sıkıcı olmasını tercih ederim, iyidir," diyor.)

Bunlardan sonra Ebru'nun notlarına geçtik.

*Sahne 4. 'Şinasi Bey' konusu.
*Komiser zanlıya 'dürzü' diyor. Doktor rahatsız olur mu?
*Otopsi odasını kamerayla çekiyorlar mı? Ekleyelim.
*Ambulansın tamiri... Telefon konuşmasını düzelt.
*Komiserin iki tiradını da sevmedim.
*Son sıralamayı düzeltelim. Doktor ikide bir hastaneye gelmesin.

Daha sonra genel konuşmalara geçildi.

*Doktor Cemal-anne konuşmasındaki 'abla, doğum, dayı' meselesini attık.

*Gündelik, sıradan bir konuşma olacak. Son tirattan sonra komiserde bir değişim olmalı. Doktor Cemal'i de saran bir değişim bu (suçluluk duygusu, emeklilik isteği, gelecek hayali vs.).
*Komiserin kızı değil oğlu olsun.
*Nuri, gece, araba içi sahnelerinin alanda çok zor çekileceğini, stüdyoda daha rahat ve tek tek yüzleri, duyguları, daha iyi çalışacağını düşünüyor. 'Arabadakilerin duygusunu alamazsak bu film çalışmaz,' diyor.
*Sorgu odasını yazmayacağız...
*Savcı, karısının ölümüyle ilgili gerçeği öğrendikten sonra çöker...
Savcı, otopsi odasında dalgınlaşsın, 's' versin...

Enteresan bir toplantı oldu...

Ebru, kulağı rahatsız olduğu ve doktora gideceği için erken ayrıldı. Nuri ile bir saat kadar yalnız kaldık. Biraz dertleştik sanki... Ben, birkaç hikâye de anlatarak uzunca konuştum:

"...Her gün yaşadığımız basit gibi görünen onlarca hikâyenin ardında ne denli dehşet olayların yaşandığını, imkânsız ve olanaksız gibi algılanan birçok mevzunun da aslında incir çekirdeğini bile doldurmayabileceğini o kadar iyi biliyoruz ki. Kasabalar tüm bunları en çarpıcı biçimde anlatabileceğimiz çok tipik yerleşim yerleridir. Kasabalı insan ruhunu anlayabileceğimiz en uygun malzemedir. Bu filmde, çok hunharca işlenmiş bir cinayetin aslında ne kadar sıradan (kendi içinde barındırdığı hikâyesiyle birlikte) algılanıp, ne kadar sakince gündelik hayatın hay huyu içinde emilebileceğini, aslında herkesin kendi hikâyesini, kendini ne kadar önemsediğini, herkesin kendi 'cinayetinin' peşinde ya da pençesinde kendi garip yolculuğunu (hayat yolculuğunu) sürdürmekte olduğunu göstereceğiz. Bir şey söylemeyeceğiz. Kahramanlarımız yeteri kadar geveze ve herkes kadar suskun olacak. Hayat zaten böyle bir şey... Onu olduğundan daha farklı, daha şiddetli ya da daha uyumlu anlatmaya çalışmanın bir âlemi yok ki..."

Toplantı esnasında Ebru'nun sorusu: 'Diyaloglara dayalı bu filmi NBC ne kadar iyi yapabilir ki?'

NBC: 'Belirsizliklerdir aslında bir filmi büyük film yapan. Bu olmazsa sıradan bir film olur. Onun için bu hikâye ve hikâyenin sıkıntıları beni heyecanlandırıyor.'

29/7/2009
Cuma / ev.

- Herşey havada kalmış sağlık ağlar, hayat
gözü sen bir hafta daha manevra bir tepkiyle
karşılaşıyor yıldırım adeta. Herşey yıkılmış
sıçrayıp tam metin tamiyor, dinlediğim ve
bilgiler yanlış dönüyor. Sonra daraş bugünü
toplantıdan sonra yorumu en geç 1 Eylül
(3. Sınıf) gibi tahmin edebiliyorum, bunun
için 4-5 gün, hergün arayıp ve yeni
bir bilgi ile toplantıyı söyledim
Hemen bekleyip olmuyor.

(1) Tatmin ve Singer son konuda
yazıcı ele alınıp, dökülüp, yazılı yapılacak

(2) - İçin konusu hala hayırdır, net
değil. "Manevra" ya kimse tahlil olarak
kimse yazmıştı değil (kes dalsın)

(3) Ekin, Mutlaka bir "konuşma" yapmak
için yazılı değil. Son haftalar geriye
değil ama kendi konuşmalarını ekin
elden geçirecek

(4) Nellah diyaloğu Tellalı / Garbdaş
ve gazetecinin diyaloğu bir bölümün
ürünü olarak Katalizatörün Albümü
yayınlanacak (konum / sanatçı) Herkesin
bol istikrarlı olan bir cinayeti bildiği
hande, bilinçaltının gelen davranışları
ile ilgili

29.7.2009 | Çarşamba
Ataşehir | ev

Her şey bir anda hızlandı sanki. Nuri son bir haftadır inanılmaz bir tempoyla senaryoya saldırdı. Her gün yukarıdan aşağıya tüm metni tarıyor, düzeltiyor ve bizleri yönlendiriyor. Sonuç olarak, bugünkü toplantıda senaryonun en geç pazartesi (3.8.2009) günü teslim edileceğini, bunun için dört beş gün her gün aralıksız ve yoğun bir biçimde toplanacağımızı söyledi. Toplantı nihayetinde ödevler de oluşturuldu.

Tretman ve sinopsisler son değişikliklerle yeniden ele alınıp, düzeltilip, yeniden yazılacak.

İsim konusu kafamızda hâlâ net değil. Kimse "Mavera"ya tam olarak ısınamadı.

Ebru muhteşem bir komiser tiradı yazmış. Çok sevdik. Son tirattan geriye doğru tüm komiser konuşmalarını Ebru elden geçirecek.

Tellak diyaloğu. Tellak, çorbacı ve gazeteci diyalogları bir bütünlük içinde olmalı. Kasabalının ruhunu yansıtmalı. Herkesin bu ilişkileri ve olası bir cinayeti bildiği halde bilmiyormuş gibi davranması iyi işlenmeli.

Doktor Cemal-anne diyaloğunda (cep telefonu) ablanın doğumu meselesini attık. Sıradan bir görüşme olsun dedik.

Çorbacı, hamam ve büfe, üçleme biçiminde bağlantılı olmalı.

Finalde doktorun yüzüne sıçrayan lekeyle ilgili konuştuk. Otopsi odasında yüzüne sıçrayan lekenin (kemik parçası) bir kısmını duygusuzca silsin ama birazı da kalsın.

Savcı-doktor konuşmasını yeniden elden geçirmeliyiz. Savcı son konuşmasını makam odasında yapmalı ve gerçekle orada yüzleşmeli. Nuri bir an önce castinge girmemiz gerektiğini düşünüyor. Bazı oyuncuları tartıştık. İlker Aksum, Aleksi Petridi, Nejat İşler, Fikret Kuşkan vs. Kadın oyuncu kim olmalı?

Bu toplantının neticesi, elimizde artık daha iyi bir kılavuz haline dönüşmüş olan "kısa çatı" var.

KISA ÇATI

- Bağevi, Rakı vs.
- Uzak çekimler. Jenerik.
- Birinci çeşme. "Bura da değil."
- Uzak toprak yol.
- Araç içi mavra. Manda yoğurdu.
- İkinci çeşme. Farlar yakılır, tarlaya inilir, savcı çişini yapar.
- Araç içi. Telefon çekmiyor muhabbeti.
- Araç içi. "Siz öne geçin", prostat
- Araç içi. Prostat devam.
- Üçüncü çeşme. Arap Ali-doktor konuşma, mistik-1, tren.
- Uzaktan çekim araçlar.
- Dördüncü çeşme. Savcı anlatır-1... Komiser yumruk... Sigara... Muhtara gitmeye karar...
- Muhtara gelirken uzaktan köy. Araçlar, rüzgâr.
- Muhtara geliş. Araçlar, rüzgâr. Köpek
- Muhtar yemek... Yemek, gasilhane, güzel kız.
- RÜYA.
- Muhtar avlu... Savcı anlatır-2, komiser sorgulama, suçlu kabullenir. Muhtardan ayrılış...
- Araç içi... Suçlu yakın, diğerleri yakın, yağmur, mistik-2.
- Beşinci çeşme. Ceset çıkarma, güneş doğar.
- Uzak araba geçişleri.
- Araç içi. Kasabaya dönüş. Komiser konuşma-1.
- Kasaba giriş. Kasaba caddesinde araçlar.
- Hastane önü. Suçlu/kadın bakışma. Taş...
- Doktor odasında.
- Poliklinik. Bekleşen hastalar. Komiserle konuşma-2, tirad...
- Hamama yürüyüş. Anne ile konuşma.
- Hamam.
- Kasaba caddesi, gazeteci.
- Çorbacı, eczacı vs.
- Hastane önü. Arka kapıya yönelir.
- Hastane mutfağında Aşçı Hamit.
- Makam odası. Savcı konuşma-3.
- Otopsi odasında. Gülnaz, çocuk, otopsi, ilkokul, vs.

30.7.2009 Perşembe ve 31.7.2009 Cuma günleri buluşmadık, evde çalıştık.

*Hamam-tellak diyaloglarını yazdım.
*Doktor Cemal ile tellağın diyaloğu fena olmadı.
*Savcı-doktor diyaloğu düzeltilmeye devam edilecek.
*Gazete büfesinde konuşma olabilir mi?
*Hastane içerisinde Dr. Cemal'in başhemşire ve personel Cevdet'le konuşmalarını yazdım, güzel oldu.
*Filmin ismi?
*"Mavera"dan vazgeçtik.

1.8.2009 | Cumartesi
Cihangir | ofis

Saat 17.00'de toplandık. Hiç beklemediğim kadar olumsuz bir toplantı oldu. Nuri'yi uzun zamandır hiç bu kadar sıkıntılı ve kafası karışık görmemiştim. Anlattıklarını dinledikten sonra bir ara, "En iyisi vazgeçmek, bu işe hiç girmemek galiba!" deyiverdim.

Ona göre "senaryo bitmemişti, diyaloglar keyfi ve dağınıktı, senaryo tiyatro metnine benziyordu, ne anlatmak istediğimizi, neyin peşinde olduğumuzu hâlâ bilmiyorduk, zaten çok zor bir filmdi, filmin yarısı gece ve arabanın içinde geçiyordu, vs. vs."

Saat 20.00'yi geçince ben izin istedim ve ofisten ayrıldım. İngiltere'den arkadaşım Müge, bir buçuk yıl aradan sonra bize yemeğe gelecekti.

Bu arada isimle ilgili seçeneklerden biri olan "Bir Zamanlar Anadolu" ismine Mehmet şiddetli bir muhalefet göstermiş, Nuri de epey etkilenmiş diye düşündüm. Genelde başkalarını dikkatlice dinlese de kendi bildiğini okuyan birisi olmasına rağmen.

Neticede, kötü bir gündü yani.

Toplantıdan ayrılırken, pazartesiye kadar her ikimizden de film için önereceğimiz beşer isim istedi.

2.8.2009 | Pazar
Kilyos

Bugün Nazo ve Poyraz'la vakit geçirdim. Öğleden sonra Kilyos Demirciköy'deki plaja gittik.

Poyraz çok eğlendi. Karadeniz'in azgın dalgalarına atlamak istiyor ve onu zor tutuyorum. İnanılmaz. Tam bir deniz çocuğu olacak.

Gün içerisinde Nuri ile cepten iki-üç kez konuştuk. Sinopsisin son halini göndermiş; eli yüzü düzgün çok temiz bir sinopsis olmuş, tretman da öyle.

Sesi daha iyi geliyordu. Filmin tüm stresini şimdiden yüklendiğini fark ettiğim için aslında ona çok hak veriyorum.

Ama içimdeki his, sezgilerim, kalbime doğan şey bu filmin müthiş bir film olacağına dair.

Anlatamıyorum ama böyle hissediyorum. Daha sonra da gün boyunca sürekli meylleştik ve konuştuk. Senaryonun son halini pazartesi yapımcılara teslim edecek.102 sayfalık bir senaryo... Bir cümleden gelinen yer.

Pazartesi günü (3.8.2009) saat 12.00'de Samsun'a uçacağım, oradan Tokat ve Erbaa'ya geçeceğim. *Vavien* filminde Süleyman'ı oynayacağım. Erbaa'da iki günlük işim var. *Vavien*'i Engin Günaydın yazmış, başrolde de o oynuyor. Taylan Biraderler (Yağmur ve Durul) çekiyorlar, çok sağlam bir ekip ve çok güzel bir senaryo. Bu film Yağmurlar için inşallah çok iyi bir basamak olacak. Görüntü yönetmeni de bizim Gökhan (Tiryaki).

Nazo ve Poyraz salı günü Avanos'a gidecekler, ben de işim bittikten sonra Kayseri üzerinden Avanos'a geçeceğim.

3.8.2009 | Pazartesi
Tokat | Erbaa

Saat 12.00'de Samsun'a uçtuk, iki buçuk, üç saat sonra Erbaa Erek Otel'deyim. Erbaa elli bin nüfuslu hoş bir ilçe. Bildik Anadolu kasabaları gibi, ama biraz farklı. Çekim ekibi sekiz gündür burada. Epeyce ilerlemişler. Bugün dinlenmekle geçecek.

Akşam Yağmur, Durul ve Gökhan'la otelin bahçesinde bira içip, sohbet ettik.

Nefret ettiğim tek şey, A La Morte, yani önceden yapılmış bir şeyin peşinden gitmek. Aynı şeyi söylemek çok konformist bir şey ama bir fikri olup bunu söylemek isteyenler, bu ne kadar zor olsa da kendi fikirlerini ifade etmek isteyenlerin seçtikleri yol ve bunun için sinemayı kullanmaları bence olağanüstü bir şey. Sanatın yeni ifade biçimleri geliştirmesi, günümüz insanına temas edebilmenin yeni yollarını bulması gerekiyor.

Bergman

4.8.2009 | Salı
Tokat | Erbaa | Avanos | ev

Sabah yedide kalktım, kahvaltı yaptım ve hemen arkasından Erbaa merkeze geçtik. Set hazır, herkes işini çok iyi yapıyor; ilk sahne bir elektrikçi dükkanında, ondan sonra da Engin Günaydın'la cenaze evinin önünde bakışma. Her şey yolunda gitti. Saat 15.00'te Erbaa'dan ayrıldım. (Gitmeden Tokat kebabını yedim ama!)

Erbaa, Tokat, Sivas, Kayseri ve Avanos, saat 23.00'e kadar süren çok yorucu bir yolculuk. Eve geldim, Poyraz uyumamış, beni görünce "evimize gidelim" diye mızıldandı. Ataşehir'i, odasını, oyuncakları ve alıştığı şeyleri çok çabuk özlüyor.

Saat 24.00. Avanos'taki evde, çalışma odamda bunları yazıyorum. Biraz önce yüzümü yıkayıp kapının önüne çıktım. Annem, babam iki katlı evimizin giriş katındalar. Çoktan uyumuşlar. Evin önünde uzanan caddenin kaldırımında yürüdüm. Çocukluğum, ilk gençliğim... Otuz-otuz beş yıl öncesini düşünüyorum... Hava çok güzel. Annem, babam hâlâ hayatta ve şu evin üst katında benim oğlum var, annesiyle uyuyor.

Allahım sana şükürler olsun.

11.8.2009 | Salı
Ataşehir | ev

Uzunca bir tatil arası. Aslında bir haftalık bir süre ama yine de uzun geliyor nedense? Nazo, Poyraz, bakıcımız Selvi, hep birlikte Eski Foça'ya gittik. 17.8.2009 Pazartesi günü İstanbul'a döneceğiz.

Foça'ya gitmezden önce, Nuri'den, senaryonun yapımcıya gönderilecek olan son halini meylle göndermesini istemiştim.

Sanki ilk defa okuyormuş gibi yabancılaşmaya çalışarak, baştan sona dikkatlice okudum. Senaryoyu gönderirken meylinde "vira bismillah diyelim bari" demiş.

Nedense içim burkuldu. Tuhaf, korkutucu, sonunu kestiremediğim bir yolculuğa çıkıyormuş gibi hissettim kendimi. Cevabi meyle şunları yazdım:

"Baba, senaryoyu baştan sona okudum... Bu film iyi bir film olacak kardeşim... Allah yardımcımız olsun..."

18.8.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Ofise uğradım, onuncu sahnede epey bir değişiklik var. "Bir Zamanlar Anadolu" ismini yerine daha sağlam oturtacak bir diyaloğun onuncu sahnede yer alması gerekiyor. Arap Ali ile Dr. Cemal'in konuşmalarını bir kez daha elden geçirmek lazım.

Marquez'in *Kırmızı Pazartesi* kitabındaki güçlü bazı duyguların bizim senaryoda da, kasaba hayatı bölümlerine yayılabileceğini, teşmil edilebileceğini düşünüyorum. Onuncu sahne için bazı düşüncelerim var, gece çalıştım; kâbuslu, yarı uykuda yarı uyanık kötü bir geceydi. Sabaha göndermem lazım, o da düzelttikten sonra Yılmaz'a (Erdoğan) gönderecek. M. Eryılmaz'dan sonra senaryoyu profesyonel olarak okuyacak olan ikinci kişi. Doğrusu biraz merak ediyoruz, bakalım ne diyecek? Bu arada filmin ismiyle ilgili Ebru, benim ve kendisinin önerilerini birleştirerek listeyi tercih sırasına göre şöyle belirlemiş:

*Bir Zamanlar Anadolu'da/Once upon a time in Anatolia
*Evvel Zaman İçinde Anadolu'da/Once upon a time in Anatolia
*Ahval-Circumstances, cases, situations/Haller, Vaziyetler, Durumlar, Oluşlar
*Anadolu'nun Ortasında Bir Yer/A place in the middle of Anatolia
*Karanlık Yollar/Dark Roads

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OYUNCU SEÇİMİ

19.8.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Castinge başladık. Özellikle savcı ve komiser için meraklı ve kaygılıyız.

Saat 10.00 gibi Olgun Şimşek geldi. Olgun'un biraz öfkeli bir yapısı var. Yazdığımız diyalogların ilk defa bir başkasının ağzından nasıl çıkacağını ve bizim onu nasıl hissedeceğimizi, bizde uyandıracağı duyguyu çok merak ediyorum. Üç saat birlikte olduk Olgun'la. Olumlu, olumsuz karmaşık duygularla Olgun'u gönderdik.

13.00'te Berkun Oya geldi. Savcı rolü için biraz çalıştık, konuştuk. Berkun zeki ve ne istediğini bilen birisi. Fakat savcı o değil galiba?

15.00'te Güven geldi. Güven benim 30 yıllık dostum. Her zamanki gibi atak, canlı ve heyecanlıydı. Gerçekçi olsun diye beline bir de silah takmış, savcı rolü için. İçerideki odada biraz çalıştık. "Oğlum, rol yapmaya çalışma, bırak aklına geleni söyle, içinden geleni oyna," dedim. Ama kötü bir çekim oldu. Saat 16.00'da Aleksi Petridi geldi. Çiçek, pasta ve tütsü getirmiş.

Bugünlük bu kadar.

Akşam, Ebru, Nazo, çocuklar hepimiz Cihangir'de yemek yedik. Nuri biraz kaygılı ve yorgun. Diyalogların çalışmadığını düşünüyor. Bugünkü denemelerde bu biraz daha netleşti. Doğru, çoğu zaman çalışmıyor. Bugünkü denemelerden sonra herkesi gönderip oturduk, "Arap Ali-Doktor Cemal birinci çeşme başını" karşılıklı oynadık. İstediğimiz gibi olmuyor.

Esasında, bugünkü adaylar açısından önlerine koyduğumuz sahneler de çok kolay şeyler değildi. En zorundan ve en iddiasız adaylardan başladığımız için böyle oldu diye düşünüyorum.

Yarın seçmelere devam edeceğiz.

20.8.2009 | Perşembe
Cihangir | ofis

Sabah ilk misafirimiz Mehmet Günsur. Savcı rolü için düşündüğümüz bir isim. Samimi bir insana benziyor. İkinci konuğumuz ise Fırat Tanış. Fırat'ı çok sevdim, bence katil için ideal birisi.

Onur Saylak'ı bekliyorduk, gelmedi. Bağlı olduğu ajans saat konusunu karıştırmış galiba? Nuri akşamüstü Yılmaz Erdoğan'la konuşacaktı. Gece telefonla arayarak, Yılmaz'la görüşmesinden söz etti. Yılmaz senaryoyu çok sevmiş, komiser rolünü de oynamayı seve seve kabul etmiş. Güzel, verimli bir görüşme olduğu belli.

21.8.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Sabah 10.00 gibi ofisteydim, Onur Saylak geldi, biraz çalıştık. Onur yeni bir diziye başlamış ama bizimle birlikte olmayı da çok istiyor.

Öğleyin Beyoğlu'na çıktık. Mekânımız Cadde-i Kebir, Reis de geldi masamıza. O kadar mavranm arasına Reis trajik hikâyeler de sıkıştırıyor, birbirimize bakakalıyoruz. Ofise doğru yürürken, Reis bu kadar ağır hikâyeyi nasıl taşıyor, diye düşündüm.

Öğleden sonra çok çalışmadık.

Ofisten erken ayrıldım.

24.8.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Erkan Can savcı için iyi olabilir. Doktor Cemal için Nejat İşler'i düşünüyoruz, hepsi de iyi oyuncular. Senaryo üzerine konuşurken, birden onuncu sahnenin önüne, Doktor Cemal'i çişe gönderip yazılı kayalardan birini fark ettiğinde korkup hızla arabanın yanına geldiği yeni bir sahne eklemenin iyi olacağını düşündük. Onu da ekledik senaryoya.

Saat 18.00'e kadar Don Kişot Ajans'ın gönderdiği CD'lerden yan roller için oyuncu seçmeye çalıştık.

Fakat ne zor işmiş kardeşim bu oyunculuk. Oturup seni seçmelerini bekleyeceksin; yönetmenin muhayyilesindeki tipe uygun bir an, bir jest,

bir mimik olacak da, yönetmen seni çağıracak, falan filan.

Yine de daha iyi yapılabilir sanki bu cast işi.

Saat 18.00'de Nazo'yu alıp eve dönmek için ofisten ayrıldım. Akşam Nuri aradı. Ben çıktıktan sonra Nejat'la görüşmüşler. Nejat'ın dizisi varmış, mümkün değilmiş oynaması.

Dizi meselesi herkesin işini zorlaştırıyor.

25.8.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Nuri, babasını hastaneye götürmek için gitti. Ofiste yalnızım.

Zeki Demirkubuz'un yeni filmi *Kıskanmak*'ın fragmanı çıkmış, birkaç kez seyrettim. Dönem filmi... Pek bir şey anlamadım. Oyuncuların o dönemin dilini kullanırken yaptıkları vurgu doğru değil gibi geldi. Bu arada *Kıskanmak*'la ilgili bilgi almak için internette gezerken "Kıskanmak Romanı Üzerine Psikanalitik Çözümleme" adlı bir master tezi gördüm, okudum, çok ilginçti. Romanı da bir an önce okumalıyım.

Akşamüzeri Erkan Can geldi, dizi programı yüzünden onun da bizimle çalışamayacağı anlaşıldı.

Bu dizi konusu konuşulmaya değer aslında. Bir grup iyi oyuncu galiba çok yüksek paralar karşılığında kendilerini dizilere bağlamış. İyi mi olmuş, kötü mü karar veremedim.

Biraz canımız sıkkın, oyuncu meselesini hızlandırmamız gerekiyor. Nuri, Don Kişot Ajans'ı aradı, yarın Selim'le toplantı yapılacak; bize dizisi olmayan oyuncu listesini de getirmesini istedik.

26.8.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Saat 10.00'da ofisteydim.10.30 gibi Don Kişot Ajans'tan Selim geldi, elinde epeyce kalabalık bir liste vardı.

Bir süre çalıştık birlikte. Selim gittikten sonra da bilmediğimiz bazı isimleri internetten arayıp tanımaya ve anlamaya çalıştık.

Tüm oyuncular için olmazsa olmaz bir şeyin farkına vardım. Sektörde çalışan her oyuncunun mutlaka hareketli görüntülerinin de olduğu

bir materyali web sitesinde olmalı. Yapımcı ve yönetmenler istedikleri anda ona ulaşabilmeliler. Yönetmeni asıl yönlendiren ve işini kolaylaştıran şey, oyuncunun oynadığı filmlerden birer küçük kopyanın ya da serbestçe çekilmiş video görüntülerinin olması.

Şu ana kadar öne çıkan oyuncular şunlar:
Mete Horozoğlu, Durukan Ordu, Halit Ergenç, Fikret Kuşkan, Timuçin Esen, Devrim Saltoğlu, Nazmi Kırık, Zafer Algöz, Engin Günaydın, Serdal Genç, Ferit Kaya, Erhan Emre, Emre Kara Karayel, Özgür Ozan, Rıza Akın, Şevket Çoruh, Turgay Aydın, Alper Kul, Kaan Çakır, Mesut Akusta, Ruhi Sarı, Sinan Albayrak, Berkun Oya, Kadir Özdal, Umut Kurt, Mehmet Kurtuluş, Tuncer Salman, Osman Sonant, Mehmet Gürkan, İlker Aksun, Serhat Tutumluer, Kerem Atabeyoğlu, Taner Birsel, Bülent Emin Yarar, Erdal Beşikçioğlu, Mustafa Uzunyılmaz ve Onur Saylak.

Nuri, Selim'in gönderdiği materyallerle ilgili bazı önerilerde bulundu: "Bize gönderdiğin bu oyuncu adaylarının bakışları önemli, kadın oyuncuların başörtülü halini görmek istiyoruz ve çocuk oyuncu 6-10 yaş aralığında olmalı. Benim için oyunculardaki endam önemli, çekimlerde özellikle onu ortaya çıkaracak sahneler gönder."

Akşam saat 18.00 gibi Teoman Kumbaracıbaşı geldi. Teoman müzisyen kökenli bir oyuncu. *Yazı Tura*'da çok başarılı bir performansı vardı. Deneme çekiminden önce ona öyküyü anlattım. Savcı için biraz çalıştık. Bence çok iyi olabilir. Bugünü böyle bitirdik. Yarın ve daha sonraki günler için önümüze birçok isim daha geldi.

Bakalım ne olacak, göreceğiz.

•

27.8.2009 | Perşembe
Cihangir | ofis

Sabah epeyce bir oyuncu grubunu gözden geçirdik. Filmler, videolar, internet görüntüleri vs.

Birden Nuri'nin aklına Kubilay Tuncer geldi. Otopsi Teknisyeni Şakir olabilir? Otopsi esnasında küçük bir sihir? Çok hoşumuza gitti fikir, hemen telefonla Kubilay'ı çağırdı. Yarım saat sonra Kubilay kapıdaydı. Yılmaz Erdoğan'dan sonra ikinci kesinleşen oyuncumuz. Otopsi Teknis-

yeni Şakir rolünde Kubilay Tuncer. Zafer Algöz ile konuştuk. Birkaç kişi daha geldi sonra. Epeyce hızlandık sanki. Deneme çekimlerinde de gördük ki, metinlerde hâlâ ciddi problemler var, bir türlü ağıza oturmuyor, bazıları gereksizce uzun. Denediğimiz oyunculardan mı yoksa metinde mi sorun var, kafam hâlâ karışık, tam bilemiyorum. Ama bazı oyuncular daha iyi olduğuna göre metin o kadar da sorunlu değil, diye düşünüyor insan. Yine de Keskin'e gitmezden önce senaryoda epey bir değişiklik gerekecek gibi.

28.8.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Bugün çok yoğun çalıştık.
Saat 10.00, Rıza Akın.
Saat 11.00, Mete Horozoğlu (*Nefes* filminde iyiydi).
Saat 14.00, Devrim Saltoğlu.
Saat 15.00, Halit Ergenç.
Saat 16.00, Volga Sorgu.
Saat 18.00, Güven Kıraç.
Saat 20.00, Fikret Kuşkan.
Aralarda Nuri beni de çekti, Arap Ali ve savcı için, çok iyi oynayamadım.

Fikret Kuşkan çıktıktan sonra, akşam geç saatlerde baş başa kaldık. Çok yorgun ve biraz umutsuz bir vaziyetteyiz...

31.8.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Deneme çekimleriyle ve yan rol için gönderilen isimlerle görüşerek geçirdik bütün günü. Dr. Cemal rolü için Tuncer Salman olabilir mi? Tuncer'i Bursa'dan çağıracağız, bakalım ne olacak? Nuri, Bülent İnal ismini söyledi. Bıyıksız hayal etmeye çalıştık, Dr. Cemal olabilir gibi.

Timuçin Esen'le görüşeceğiz. Tomris'in (Giritlioğlu) önerdiği tiyatrocu Durukan Ordu, Ankara'dan gelecek. Tomris çok iddialı şeyler söyledi onun için. Onur Saylak'ın dizisi bizim çekim programına uymuyor, ga-

liba onunla çalışmamız mümkün değil. Engin Benli, Engin Alkan, Seda Yıldız, Serhat Kılıç. Bu isimlerden tamamen vazgeçtik.

Halit Ergenç'i bir kez daha ciddi biçimde düşünmeliyiz.

1.9.2009 | Salı
Vavien seti | Aksaray'da bir pavyon

Burada apayrı bir dünya var...

2.9.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Serhat Tutumluer ve Şevket Çoruh, Dr. Cemal rolü için görüşülecek isimler olarak belirlendi. Halit Ergenç'in olabilirliği giderek kafamızda oturuyor sanki. Bursa Devlet Tiyatrosu'ndan Sinan ve Diyarbakır Devlet Tiyatrosu'ndan Yurdaer Erkoca'yı da hafta içinde deneyip göreceğiz. Nazo her ikisi için de çok güzel şeyler söyledi.

Saat 15.00'te Alper Kul ile görüştük.

Bugünü böyle bitirdik.

3.9.2009 | Perşembe
Cihangir | ofis

Deneme çekimleri tüm gün sürdü.

Don Kişot Ajans'tan Erkut ve Korhan ofiste bize yardım ediyorlar.

Ben işi adeta otomatiğe bağladım. Önceden hazırladığım senaryo fotokopileri çok işe yarıyor ama sonuçlar istediğimiz gibi değil. Bazen metinlerin ve diyalogların çalıştığını görünce, hem denediğimiz oyuncu hem de senaryo adına büyük bir sevince kapılıyorum, tersi olduğunda ise (ki genellikle öyle) derin bir hayal kırıklığı ve ümitsizlik içine düşüyorum.

Her seferinde aynı soru dönüyor kafamda. Acaba diyorum, metinler mi çok ağır ve işlemiyor, bundan dolayı oyunculara haksızlık mı ediyoruz? Nihayetinde büyük heyecanlarla ofise gelen her oyuncunun önüne daha önce hiç karşılaşmadığı üç-dört sayfalık bir metin koyuyoruz ve ondan hemen bir şeyler bekliyoruz.

Bu işin başka bir yolu mümkün mü? Bugünlerde hep oyunculuk üzerine düşünüyor ve kafa yoruyorum.

Nazo'ya şimdi çok daha fazla hak veriyorum.

4.9.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Casting çalışmalarımız devam ediyor.

Şu ana kadar kesinleştirdiklerimiz:

Yılmaz Erdoğan: Komiser Naci

Olgun Şimşek: Savcı Nusret

Kubilay Tuncer: Otopsi Teknisyeni Şakir

Ana karakterlerden Dr. Cemal'i kimin oynayacağı çok önemli.

Mete Horozoğlu'nun olabileceğini düşünüyoruz. Haftaya Engin Günaydın, Timuçin Esen ve Diyarbakır'dan Yurdaer Erkoca ile görüştükten sonra galiba Dr. Cemal meselesini de halledeceğiz gibi.

Bugün Şevket Çoruh ile de görüşeceğiz, şu anda sürmekte olan bir dizisi varmış.

Yaşar'ın karısı Gülnaz'ı oynayabilecekler arasında en çok Nihan'ı sevdik. Ona rolünü anlatırken otopsi odası planının da çalıştığını görmek mutlu etti.

Zaman giderek daralıyor.

14 Eylül'de Keskin'e gideceğiz, beş altı gün kalıp dönmeyi düşünüyoruz.

5.9.2009 | Cumartesi
Vavien *seti*

Saat 12.00'ye kadar hastanedeydim, birikmiş bazı işlerimi toparladım. Kendimi, tüm işlerimi ve üniversiteyi ekim, kasım, aralık aylarında Keskin'de bulunacağımı düşünerek düzenliyorum.

Saat 13.00 gibi Kavacık'a geldim, *Vavien*'deki Süleyman'ın oto galerisi çekimini yapıp bu filmdeki işimi bitireceğim.

Saat 15.00'te çekimlerim bitti, tüm ekip alkışlarla gönderdi beni. Akşama Engin'in ofisinde filmin bitiş partisi var. Gece 24.00 gibi Beyoğlu'na

gittim. Çok güzel bir geceydi. Engin Günaydın tam bir parti adamı. Yağmur'la epey sohbet ettik, filmden çok memnun. Yağmur, "Sen filme başlarken, 'Yağmur ben varsam o iş iyi olur, merak etme,' demiştin, dediğin çıktı," diyor.

6.9.2009 Pazar
Cihangir | ofis

Saat 09.00'da ofisteydim. Nazo ve Poyraz'ı Ebrular'a bıraktım. Ebru kahvaltı hazırlamış, birlikte olacaklar.

Biz aynı tempoyla deneme çekimlerine devam ettik. Saat 14.00'e kadar hızımızı kesmedik. 15.00 gibi Beyoğlu'nda bir kafede uzunca bir süre oturduk. Benim filmde oynayıp oynamayacağımla ilgili konuşuldu. Nuri benim dışarıda olmamı, kamera arkasında durmamı, böylece daha objektif ve daha yararlı olacağımı düşünüyor. Ben ise içeride olmayı istiyorum. Oynarsam daha yararlı olacağımı söylüyor içimdeki ses. Çok da önemli değil. Sonuçta üç ay Keskin'de ölümüne çalışacağım. Yapacağım, verebileceğim ne varsa her şeyi yapmak ve sunmak istiyorum.

7.9.2009 | Pazartesi
Cihangir | ofis

Bugün çok yoğun bir gün. Neredeyse hemen her yarım saatte, bazen on beş dakika aralıkla bir oyuncuya randevu verilmiş. Erkut ve Korhan iyi çalışıyorlar. Her oyuncuya rol ve senaryoyla ilgili eşit, adil ve yeterli bilgiyi vermeye çalışıyorum. Kimseye haksızlık etmek istemiyorum. Ama bazı oyunculardan daha ümitli olduğumuzu, beklentimizin yüksek olduğunu da söylemeliyim. Deneme çekimleri akşam 18.30'a kadar sürdü. 19.00 gibi Engin Günaydın geldi. Rom ve şarap getirmiş, onca yorgunluktan sonra günü keyifle kapattık.

Bugüne ilişkin düşüncelerim:

*Oyunculuk zor bir iş.
*Casting daha da zor bir iş.
*Türkiye'de oyuncu eğitimi ve yönetiminde galiba çok temel problemler var.

*Bu süreç benim için müthiş bir laboratuvara dönüştü.
*Nuri, birçok işi güvenerek bana bırakıyor.
*İyi gidiyoruz.
*Kameranın arkasını fark ettim. Mikrop kanıma girdi artık.

8.9.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Öğleye kadar çok yoğun bir şekilde çalıştık. Yan rollerin çoğu ve bir kısım ana roller de netleşti. Dr. Cemal rolünü Muhammet Uzuner'e verdik. Gülnaz için bir ara Nazo da deneme çekti, galiba yaş açısından çok iyi bir tercih olmaz.

Epeyce yorulduk. Bir ara ben Arap Ali'yi de oynadım ama bunun için galiba Ahmet Mümtaz Taylan'ı düşüneceğiz.

Hastaneye gittim, işlerimi bitirdim.

9.9.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Bugün Poyraz'ın doğum günü, öğleye kadar ofiste çalışacağız, daha sonra evde doğum günü partisi var. Bazı oyuncuların son kararı için Nuri; Ebru, Nazo, Mehmet, benim ve kendisinin de olduğu bir jüri oluşturdu. Son kararlarımızı vermede bu jüri yardımcı olacak. Dr. Cemal'i Muhammet Uzuner oynayacak. Arap Ali'yi Ahmet Mümtaz Taylan, komiseri Yılmaz Erdoğan, muhtarı ben oynayacağım. Yaşar'ın karısı Gülnaz hâlâ belli değil. Öğleden sonra bir ara Nesrin Cevadzade geldi. (Gülnaz rolü için.)

10.9.2009 | Perşembe
Ataşehir | ev

Poyraz'ın dünkü doğum günüyle ilgili birkaç not almışım. Poyraz dün palyaçodan korkarak epey ağladı. Karakteri bana benziyor. Törenlerden, merkezinde kendinin olduğu seremonilerden hoşlanmıyor. Nazo birkaç saat çabaladı onu neşelendirmek için ama olmadı. Biz balkonda

bira içtik, mavra yaptık. Yarın Keskin'e gideceğiz. Biraz oradaki programı konuştuk. Ara sıra düşündükçe içim ürperiyor. 25 sene önce yine senaryodaki gibi bir kasım ayında, Kırşehir Mermerler Seyahat otobüsünden yolun kenarında inip, iki yılımı geçirdiğim bu tuhaf ve büyüleyici Anadolu kasabasının tek caddesinde korkuyla yürümüştüm. İşte 25 sene sonra, bu sefer bir Anadolu hikâyesini Keskin'de film yapmaya gidiyoruz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MEKÂNLAR

11.9.2009 | Cuma
Kırıkkale | Dem Otel

Keskin'deyiz... Dün yollarda gezinirken İlker Abim telefonla aradı. Babam sesimi duymak istemiş. Ah babam, canım babam... Ne kadar çok yaşlandı ve düşkünleşti. Biraz konuştuk. Onunla yaptığım her konuşma içimi yaralıyor. O güzel babamın yaşlı ve çaresiz haline tahammül edemiyorum. Kafamda onunla ilgili çocukluk anılarımı saklamaya çalışıyorum. Güzel, bakımlı, sağlıklı ve güçlü halleri hep bende kalsın istiyorum. Telefonu kapattıktan sonra, Nuri halime bakıp mırıldandı: "Bir yürek yarası daha işte sana."

12.9.2009 | Cumartesi
Kırıkkale | Dem Otel

Bugün benim doğum günüm. Sabah erkenden kalktım, kahvaltıdan sonra onlar da indiler, kahvaltı yapmadılar. Otelden hemen çıktık, önce Hasan Dede'ye gittik. Ebru daha önceden tespit etmiş, okul ve sağlık ocağı mekân olarak çok iyi. Nuri videoyla birtakım deneme çekimleri yaptı, bence buradan sonuç alırız. Final için kadının oğluyla yan yana yürüyüşü bu mekânda gayet iyi olacak.

Daha sonra Keskin'e gittik. Yolculuk esnasında iyi bir yağmur başladı. Keskin'den Çelebi'ye geçtik. Finaldeki okul ve sağlık ocağı sahneleri için bize daha önce uygun gibi görünen yerler şimdi pek uygun gelmedi. Var olanların içinde Hasan Dede çok daha iyi.

Yağmur dindi. Keskin'e ve köylere geçtik. Bütün çeşmeler ve tarlalar, bozkır harika. Köşker Mahallesi'ne gittik. Anadolu köylüsünün alışıldık tarzı; hemen kavun ve domates ikramı, biraz sohbet. Muhtar evi meselesini burada çözebiliriz diye düşünüyoruz. Çeşmeler, mola yerleri, cesedin çıkartıldığı tarla ve oranın çeşmesi, muhtarın evi ve dokto-

run kasaba caddesindeki yürüyüşünü çekeceğimiz mekânlar, en önemli mekânlarımız.

Köylerden Keskin'e dönerken Yoncalı köyüne girdik ve mucize gibi muhtar evini gördük, evet işte asıl muhtar evi burada. Evin sahibi Zeynep Hanım'la konuşmaya çalıştık, kadın bizden biraz çekindi ve korktu. Ama Ebru'yla iyi anlaştı. Avlusuyla, ocaklığıyla, ortadaki çeşmesi ve küçük havuzuyla ideal bir muhtar evi. Evin birçok yerinde çekimler yaptık. Gerçekten çok iyi bir tesadüf.

Öğleyin Nazo aradı, doğum günümü iyi dilekleriyle kutladı; çok şanslı biri olduğumu düşünüyorum. Nazo'yu ve oğlumu çok seviyorum. Benim için kıymetlerini tarif edemem.

Birkaç arkadaşım daha aradı doğum günümü kutlamak için, Vesile, Emel, yeğenim Efsun... Yağmur Taylan'ın ve Dr. Nail'in de doğum günü 12 Eylül, onlara da mesaj attım.

İçimiz rahat otele döndük. Çok verimli bir gün oldu. Bu gece ve yarın senaryoya çalışmaya devam edeceğiz. Pazartesi, Gökhan (Tiryaki) Zeynepler'le birlikte gelecek.

Gökhan, Nuri ve ben gece sabaha kadar bozkırda uyumadan bekleyecek, güneşin doğumunu, tan vaktini izleyeceğiz. Oradan da hızla sabahın erken saatlerini görmek için Keskin'e hareket edeceğiz.

Saat şu an 18.30. Banyo ve istirahatten sonra otelin restoranına indim ve bunları yazıyorum. Yemekten sonra senaryo çalışmaya devam edeceğiz.

Gece 24.00'e kadar çalıştık. Arap Ali-Dr. Cemal diyaloğu (mistik-1) hemen hemen tamamen atıldı. Nuri senaryo hafifledikçe "ohh" diyor.

Doktor Cemal'in kişiliği biraz da Muhammet Uzuner nedeniyle artık daha "alaycı ve müstehzi" bir biçime oturuyor.

Mistik sahnesinde daha çok rüzgâr, ses, hışırtı vs. gibi olanakları kullanacağız. Dr. Cemal'in yazılı kaya önündeki çiş sahnesini ve korkusunu konuştuk. O zamana kadar sakin bir görüntü çizen doktorun korkusu hoş oldu.

Savcı Nusret bir ara uyuklarken, doktorla Arap Ali'nin muhabbetine tanık olur; doktorun boş vermiş, varoluşçu, nihilist tarzına ilgi duyar, bu bir sonraki konuşma için de iyi bir sebep olur. Doktor Cemal'in "dert anlatılabilir kişi" formatında olması iyi oldu.

13.9.2009 | Pazar
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah 09.00'da çalışmaya başladık ve bütün gün otelden ayrılmadık. Çalışma çok verimli geçti, özellikle savcı ve doktor diyalogları çok değişti. Savcıyla ilgili bir benzetmem Nuri'nin hoşuna gitti. Savcı: Celladını arayan ve seçen bir suçlu.

Sahne sahne gittik. İlk sahnedeki bağevi-rakı muhabbetinde görüntüye girecek olan köpeğin (Yaşar'ın köpeği) daha sonra muhtarın evindeki rüyada ve cesedin bulunduğu tarlada da (Yaşar'ın cesedinin başında beklerken) karşımıza çıkması ve uluması (Ebru'nun fikri) gerçekten çok etkileyiciydi.

Savcının (Olgun Şimşek) yaşının doktorunkinden (Muhammet Uzuner) daha küçük olması, senaryodaki bazı hitapları ve davranış biçimlerini de değiştirmemize sebep oldu. Demek ki bazen seçilen oyuncu ve onda bulduğumuz ruh, senaryonun akışını ve temasını da değiştirebiliyor.

Savcı Nusret, Dr. Cemal'i, Arap Ali ile konuşmalarına bakarak enteresan ve farklı kişiliğiyle dert anlatılabilir, içini açabileceği, hatta onunla yarışabileceği bir kıymette görüyor. Bu yarışın onu zor durumda bırakma ihtimali çok güçlü olsa da. (Celladını seçen suçlu esprisi.)

Araba içi diyalogların (prostat vs.) hepsini attık. Arap Ali-doktor mistik diyaloğu da çok kısaldı.

Nuri sanki sahneler ilerledikçe filmi de kafasında çekerek gidiyor gibi. Durumdan oldukça memnun. Arada bir, "harika çok iyi gidiyoruz" falan diyor.

Bugün akşama kadar aralıksız çalıştık ve 18. sahneye geldik. Kırıkkale'ye yemek yemeye gittik. Ebru Kırıkkale'de Lezzet-i Şahane diye bir lokanta arıyor, bulamadık; meğer kapanmış, başka yerde yedik. Otele döndük ve 20. sahneyi de bitirdik. Bu sahne bizim için önemliydi. (Cesedin bulunma sahnesi.) Ekibin kasabaya dönüşünü de çalıştık. Dönüşteki komiserin monoloğu gayet iyi çalışıyor.

Ve kahramanlarımız kasabaya hastanenin önüne geldiler. Biz de yatıp uyuduk.

Gece Nazo ile konuştum, Poyraz yarın anaokuluna başlıyor, inşallah her şey yolunda gider.

Beni sormuş: "Babam nerede?"

14.9.2009 | Pazartesi
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah 08.00'de kalktım. Kırıkkale yolunda daha önce gördüğümüz bir dinlenme tesisinde ballı, tereyağlı, yumurtalı bir kahvaltı yaptık. 09.00 gibi de otelde çalışmaya başladık.

Bugün özellikle savcı-doktor diyaloğunun üçüncü ve son parçası olan, doktorun makam odasındaki metin üzerine çalıştık. Çok kısaldı ve mizanseni de gayet iyi oldu bence.

Kasaba diyaloglarından hamam ve çorbacı diyaloğunu hemen hemen baştan ve yeniden yazdık. Gerçek, yaşayan, canlı bir kasaba hayatı ortaya çıktı.

Saat 16.00 gibi senaryomuza son noktayı koyduk. 110 sayfalık ilk hali 89 sayfaya indi.

Kalktık, kucaklaştık. Evet, filme hazırız. Herkesin içi rahat. Nuri, "İlk defa galiba film çekerken bir yandan da senaryoyla uğraşmayacağım," diyor.

Saat 17.00 gibi Zeynep, Çağrı ve Gökhan otele geldiler. Biz o sırada Köşker köyü civarındaydık. Çok güzel bir çeşme daha bulduk.

Dem Otel'e bir buçuk saat sonra döndük. Hemen filmden konuşulmaya başlandı. Zeynep galiba ortak yapımcılar konusunda biraz dertli.

Gökhan çok güzel şeyler söyledi. Filmin çekim süresini bir-bir buçuk ay olarak tahmin ediyor. Benim de içimden geçen süre bu kadardı ama Nuri'nin tarzını bildiğimden ekim, kasım, aralık ayları boyunca Keskin'deyiz diye düşünüyorum. Araba içi çekimler galiba stüdyoda olacak.

Bugün yol üzeri bir lokantada akşam yemeği yedik. İlk set yemeği!

Otelde sohbet sürdü. Yarın çeşme başları, muhtar evi, hastane ve bağevi mekânlarına bakılıp, kesinleştirilecek.

*Çağrı pratik ve akıllı bir çocuk.
*İyi bir yönetmen yardımcısı lazım.
*Fan makinesi oldukça güçlü olmalı, muhtarın avludaki rüzgâr için.
*Morg için Keskin'in yeni devlet hastanesindeki malzemeler kullanılabilir, hastane mutfağı da herhangi bir mutfak olabilir.
*Hasan Dede İlköğretim Okulu ve hemen yukarıdaki sağlık ocağı final için kesinleşti.

Herkes heyecanlı ve çok ümitli.

15.9.2009 | Salı
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah 08.30, ekip ayakta, kahvaltı yapıldı. Ebru, İstanbul'a dönüyor. Kalanlar (Nuri, Gökhan, Zeynep, Çağrı ve ben) sahaya çıkıyoruz. İlk önce Hasan Dede İlköğretim Okulu ve sağlık ocağı, hemen arkasından Keskin Merkez. Benim görev yaptığım zamanlar (1984-85-86) devlet hastanesi olan bina. Şimdi Aile Toplum Sağlık Merkezi olarak faaliyette, bu binaya gideceğiz. Sağlık Merkezi'nin sorumlu hekimi Dr. Sabür Bey, nazik, içe dönük, çekingen bir hekim. Elinden geleni yapmaya çalıştı bizim için. Poliklinik odası, doktorun makam odası, morg, hastane önü, Dr. Cemal'in yatak odası, koridorlar, mutfak hepsi bu binada çözülecek.

Keskin'den Yoncalı'ya gittik. Muhtar evi (Zeynep Hanım'ın evi) bizi bekliyor. Biraz çalıştık ve döndük. Değirmenözü'ndeki çeşmeye baktık, sonra da daha önceden tespit ettiğimiz bağevine. Oradan Kavurgalı ve Çeşmeler'e geçtik. Saat 16.30'a kadar aralıksız tüm çeşmeleri dolaştık, hepsini numaralayarak tespit ettik. Son bulunduğumuz çeşme, cesedin çıkartıldığı yer olacak.

Bir yol lokantasında yemek yedik. Otele dönerken, yeni devlet hastanesine uğradık, mutfak ve morg için. Eski hastanedeki personelim sağlık memuru Gürbüz Bey halen oradaydı. Tuhaf ve güzel bir tesadüf.

Nuri'nin sabahtan beri süren başağrısı bitmedi. Otele döndük. Biraz istirahat, saat 18.00'de toplantı odasında masa başı çalışmasına devam ettik.

Bu sefer tüm senaryoyu yeni baştan okudum, herkes dinleyerek önerilerini söyledi, notlarını aldı. Son iki sahnede sorun var, savcı-doktor diyaloğu hâlâ çalışmıyor.

Doktorun hastanedeki diyalogları (Cevdet, aşçı, başhemşire, Sıtkı vs.) çok uzun ve bazen gereksiz, anlamsız. Doktor Cemal, onları yürürken dinlesin, sanki dış ses gibi.

Doktorun kasabadaki ve hamamdaki diyaloglarını da kasabalıları göstermeden ya da siluet biçiminde göstererek çekebiliriz.

Saat 24.00 sularında yattık. Sabah 04.00'te çeşme başında olacağız ve Gökhan, Nuri ve ben güneşin doğuşunun tam vaktini göreceğiz. (Cesedin çıkartılış sahnesi için.)

Daha sonra da 07.00 gibi Keskin'in anacaddesinde olacağız, Dr. Cemal'in kasaba caddesindeki yürüme sahnesini tespit etmek için.

Yarın 09.00-10.00 gibi İstanbul'a doğru yola çıkarız diye düşünüyorum.

16.9.2009 | Çarşamba
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah saat 04.00'te kalktım. 04.30 gibi otelin girişinde Gökhan ve Çağrı bekliyorlardı. Filmde cesedin bulunduğu yer olarak belirlediğimiz beşinci çeşme başına gidip, orada güneşin doğuşunu bekleyeceğiz. Hava oldukça soğuk, insanın içi titriyor. Çağrı arabada uyudu. Üçümüz ayakta gezinerek bekledik. Nihayet güneş doğdu, ama hayal ettiğim bu değildi doğrusu. Hemen arkasından da Keskin'e, çarşıya gittik. Aklımızdaki, kasabanın sabah uyanışını görmek. Bir yol lokantasında kahvaltı yaptık, arkasından otele döndük. Fazla beklemeden Zeynep'i de alıp İstanbul'a doğru yola çıktık. Cennet Bahçesi'nde ballı-kaymaklı bir mola ve öğleden sonra İstanbul'daydık.

Mekân, zaman ve senaryo açısından çok verimli bir yolculuk oldu.

Sonuç olarak:
*Senaryo kısaldı, düzeltildi, çekime hazır hale geldi.
*Tüm mekânlar netleştirildi.
*Görüntü yönetmeninin ve yapımcının da ortamı, mekânları ve oteli görmeleri çok iyi oldu.
*Film, yönetmenin kafasında tam anlamıyla netleşmeye başladı diye düşünüyorum.

Ataşehir'de inip eve geldim, Poyraz okuldaymış.

Saat 16.00'da onu almaya gittim. Bir haftadır onu görmüyorum ve okulunu da ilk defa göreceğim. Anaokulunun kapısında biraz bekledikten sonra, merdivenlerden inerek bana doğru geldi. "Annem nerede baba?"

Canım oğlum, hiçbir dileğim yeterli gelmiyor sana dair cümle kurarken.

17.9.2009 | Perşembe
Okmeydanı | hastane

Sabah hastaneye gittim, birikmiş işleri ve diğer sorunları bitirmeye, çözmeye çalıştım.

Öğleye doğru Nuri aradı. Muhammet aramış ve senaryoyla ilgili düşüncelerini söylemiş. Senaryoyu çok beğendiğini ve heyecanlandığını ifade etmiş.

Savcı-doktor diyaloğu, bir türlü istediğimiz yere gelmiyor. Senaryonun son halinde savcı-Abidin diyaloğu muhtar evine alınmış, gayet iyi olmuş. Ben de bazı değişiklikler yapıp geri gönderdim.

Ekim 15-20 gibi çekimlere başlayacağız. Ondan önce galiba hastane odaları ve diğer bazı mekânların dizaynı için sanat yönetmenine bazı tarifler yapıp, yardım etmek amacıyla Keskin'e bir daha gideceğim. Görünen o ki, filmi baştaki tahminimizden çok daha kısa sürede çekebileceğiz.

Tüm araba çekimleri stüdyoda olacak. Ekim ve kasım aylarında, bozkır geceleri çok soğuk olur, hem fizik olarak hem de ruhen iyi hazırlanmalıyım. Bu filme tüm enerjimi, kuvvetimi ve aklımı vermeliyim.

18.9.2009 | Cuma
Okmeydanı | hastane

Bugün arefe. Bütün gün hastanedeki odamdaydım.

Biraz hastaneyi ihmal etmişim galiba, personel benim orada olmamdan ayrı bir güven ve mutluluk duyuyor.

Akşama kadar eksik işlerimi toparladım. Notlarımı aldım. Çekimlerin daha kısa sürede bitme olasılığı oldukça yüksek, bu yüzden hastanedeki ve üniversitedeki işlerimi de çok ihmal etmemiş olacağım. Nazo'yu aradım, Poyraz'ın okula gittiğinde kusuyor olması çok kafama takılıyordu, bugün daha rahatmış. Yarın bayram.

Poyraz ve Nazo'yla belki Kilyos'a gidip denize girebiliriz...

11/9/2009/1 fw

İşten çıkarılma ve emeklilik hakları

gündemde — Aslında yıllardır tartışılıyor ve

6.5.2009 tarihindeki Cumhuriyet haberiyle

hatırlatılmış "dünden hazırlıklı olmak"

değişmiş diye düşünüyorum — Bence

— Aslında yeni bir durum değil —

Abc'yle konuştum — Yeni anlaşmanın

esasları — yapım / finans sektörleriyle dar

uygulanıyor gibi —

Finansın devlet sektörü tahvillerinden yoksun

daha hızlı olacak gibi —

Ben bir yıldır ~~finansla ilgili~~

Kütüphanelerde haberlere göre hazırlanmış

fiilen çalışmalarına — başlamışım —

Hazırladığım, gündemden kaldırılan bir

iş için toplumsal / eğitimsel başladım —

Ltd — için tekrar

Mühendis — mesleki ve yasal

V.S. yüzden dolayı hala geçerli —

kayıt tutuluyor — bundan için etkiliyim,

Yanlış yapmam neyse — düşünce dünyası

eğitimi (AZ) —

Tüm bunları ve daha birçok yönlerini de

yazılarda bir gizden geçirmek gerekiyor —

19.9.2009 | Cumartesi
Ataşehir | ev | bayram

Erkenden kalktım. Bakıcımız Selvi bayram iznine çıktı. Poyraz ve Nazo hâlâ uyuyor, her yer çok sessiz. Dışarıda bayram namazına giden arabaların tek tük sesleri geliyor. Saat 08.00 gibi Avanos'u, İzmir'i, İlker Abimi ve Erhan'ı aradım, bayramlarını kutladım, kahvaltı hazırladım.

Oğlum uyandı. Annesi öğretmiş, elimi öptü.

Yağmur ve soğuk var, evden hiç çıkmadık.

20.9.2009 | Pazar
Ataşehir | ev | bayramın ikinci günü

Hava daha da soğudu, yağmur aralıklarla hızlanıyor. Öğleden sonra saat 14.00 gibi hastaneye geçerek, yöneticilerle bir toplantı yaptım. Onlara ekimdeki takvimimden söz ederek, iş ve görev dağılımını yeniden tarif ettim.

21.9.2009 | Pazartesi
Ataşehir | ev

Nuri, çatı ve senaryonun son halini göndermiş (son hali lafı daha epeyce sürer!). Çatıya baktığımda ve 6.5.2009 tarihindeki çatının ilk haliyle karşılaştırdığımda, aslında çok fazla bir şey de değişmemiş, diye düşündüm. Aklın yolu bir nihayetinde. Nuri bugün reji asistanlarını seçiyor ve daha çok yapım-finans sorunlarıyla uğraşıyor galiba. Filmin çekim süresinin tahminimizden daha kısa olacağı iyice ortaya çıktı.

Ben biraz da kıyamet gününe hazırlanır gibi hazırlanmıştım filmin çekimlerine, doğrusu abartmışım. Ertelediğim, gündemden kaldırdığım birçok işi geri çağırmaya ve toplamaya başladım. Bu dönemde hastanedeki işleri toparladım. Üniversitedeki kaydımı, ders seçimini yeniden aktif hale getirdim. İşyeri hekimliği yaptığım yerlerden birinden istifa etmiştim, yanlış yapmışım; neyse diğerlerine daha çok dikkat ederim artık.

22.9.2009 | Salı
Ataşehir | ev

Anıl isimli senarist-yönetmen bir genç aradı, kısa film çekecekmiş, senaryoyu göndermiş; okudum, çok güzel. Filmdeki Hüseyin rolünü ben oynayacağım, hafta sonu buluşacağız. "Ensest" ile ilgili bir film.

Bugün bayramın son günü, yarın İstanbul daha kalabalık ve daha gürültülü olacak.

Poyraz yeniden okula başlayacak. Nazo artık daha uyumlu olduğunu söylüyor.

23.9.2009 | Çarşamba
Ataşehir | ev

Nuri'yle uzun bir telefon konuşması. Finans, yapım sorunlarıyla uğraşıyor. Telefondaki sesi biraz yorgun, ama güçlü bir heyecanı da hemen fark ediliyor. "Taviz yok," dedi. "Sanatsal kaygılarımızdan hiç vazgeçmeyeceğiz."

Cuma günü okuma çalışması ve diğer konuları konuşmak için toplanacağız. Yılmaz Erdoğan, Muhammet ve Fırat da gelecek.

Bugün daha çok hastanedeki işlerimle uğraştım.

Akşam Tayfun (Pirselimoğlu) ve Natalie (Yeres) konuğumuz oldular. Şarap, somon, pilav vs. Saat gece 24.00'ü bulan, hoş ve güzel bir yemekti.

Tayfun çok akıllı ve nazik bir insan.

KISA ÇATI

Bağevi. Rakı vs.
Uzak çekimler. Jenerik.
Birinci çeşme. "Bura da değil."
Uzak toprak yol.
Araç içi mavra. Manda yoğurdu.
İkinci çeşme. Farlar yakılır, tarlaya inilir, savcı çişini yapar.
Araç içi. Telefon çekmiyor muhabbeti.
Araç içi. "Siz öne geçin", prostat.
Araç içi. Prostat devam.

Üçüncü çeşme. Arap Ali-doktor konuşma, mistik-1, tren.

Uzaktan çekim araçlar.

Dördüncü çeşme. Savcı anlatır-1... Komiser yumruk... Sigara... Muhtara gitmeye karar...

Muhtara gelirken uzaktan köy. Araçlar, rüzgâr.

Muhtara geliş, araçlar, rüzgâr. Köpek.

Muhtar yemek, gasilhane, güzel kız.

RÜYA.

Muhtar avlu, savcı anlatır-2, komiser sorgulama, suçlu kabullenir. Muhtardan ayrılış...

Araç içi... Suçlu yakın, diğerleri yakın, yağmur, mistik-2.

Beşinci çeşme... Ceset çıkarma, güneş doğar.

Uzak araba geçişleri.

Araç içi. Kasabaya dönüş. Komiser konuşma-1.

Kasaba giriş. Kasaba caddesinde araçlar.

Hastane önü. Suçlu/kadın bakışma. Taş.

Doktor odasında.

Poliklinik. Bekleşen hastalar. Komiserle konuşma-2, tirad.

Hamama yürüyüş. Anne ile konuşma.

Hamam.

Kasaba caddesi, gazeteci.

Çorbacı, eczacı vs.

Hastane önü. Arka kapıya yönelir.

Hastane mutfağında Aşçı Hamit.

Makam odası. Savcı konuşma-3.

Otopsi odasında Gülnaz, çocuk, otopsi, ilkokul, vs.

24.9.2009 | Perşembe
Ataşehir | ev

Sabah Poyraz'ı hastaneye götürdüm, alerjik öksürükleri devam ediyor. Zyrtec kullanacağız. Dr. Hülya Hanım her zamanki güven veren ve rahat tavırlarıyla beni de rahatlattı. Evet, oğlum böyle böyle büyüyecek işte.

Öğleden sonra üniversiteye geçtim. 28.9.2009'a kadar ders değiştirme haftasına yetiştirmem lazım.

Dönem kaybetmeden biraz rölantide bir süreç olacak.

TRT'den aradılar, "Okudukça" programından. Pazartesi saat 14.00 için sözleştik. İstiklal Caddesi'ndeki İnsan Kitabevi'nde benim okuma alışkanlıklarım ve kitaplar üzerine bir söyleşi yapacaklar.

Cuma ve hafta sonu oldukça yoğun görüşmelerim olacak. Cuma günü NBC ofis ve okuma çalışması.

Akşam Anıl gelecek, hastanede okuma çalışması yapacağım ve mekân bakılacak.

Dr. Cemal ile Akıl Defteri'nin basımını konuşacağız. (Bir grup psikiyatrist ile birlikte internet ortamında çıkardığımız bir dergiyi basılı hale getirmeye çalışıyoruz.)

Cumartesi günü, Dr. Alper ve Dr. Ferda ile görüşeceğim. Akşama da benim Yeni İnsan Ekibi ile birlikte (Haydar, Mesut, Hamit) yemek yiyeceğiz. Pazartesi, TRT'nin röportajı ve üniversitedeki işler.

Akşam, karakter analizlerini yazıp gönderdim.

25.9.2009 | Cuma
Ataşehir | ev

Sabahın erken saatlerinde üniversitedeydim. Sevil Hoca'yı bekledim, görüştüm ve dersleri seçtim. Sadece salı günleri (repo) İstanbul'da olabileceğimi hesaplayarak o güne ait iki ders ve bir kolokyum seçtim.

Öğleden sonra saat 13.00 gibi ofisteydim. Nuri sakalımı kestiğime biraz bozuldu. "20 Ekim'e kadar büyür" falan dedim ama onun aklında daha uzun bir sakal varmış galiba, neyse.

Saat 14.00 gibi Muhammet Uzuner ve hemen arkasından da Yılmaz Erdoğan geldiler. Yılmaz kıvrak, hareketli ve sempatik biri; ikimize yeni çıkan şiir kitabını hediye etti. Senaryo üzerine konuştuk. Nuri, Yılmaz'dan neler istediğini ve kafasındaki filmi biraz anlattı. Dr. Cemal ve komiser sahnelerinden birkaçını (en uzun ve etkileyici olanlarını) şöyle bir geçtik. Bence gayet iyi çalışıyor ve akıyor.

Çekimlerin başlama günü 22 Ekim 2009 Perşembe. Biz birkaç gün önce orada olacağız. Uzak araba geçiş çekimlerini önceden çekmek, hem de biraz filme ısınmak istiyoruz. Galiba beş altı haftada bitireceğiz. Bu duruma göre kasım sonunda İstanbul'a döneriz.

Saat 17.00 gibi ofisten hastaneye geçtim, Anıl ve benimle oynayacak

kadın oyuncu bekliyorlardı. Anıl ne istediğini bilen ve senaryosuna çok hâkim birisi.

Ensest ve senaryo üzerine biraz konuştuk. İki saat kadar okuma çalışması yaptık. Filmi 4 Ekim ya da 11 Ekim'de çekeceğiz. Belki ondan önce bir gün yine birlikte olacağız.

Akşam eve döndüğümde Nuri'nin meylini gördüm. Domuz bağı meselesinde az da olsa sorun var, halletmemiz lazım. "Domuz bağı" fazla angaje bir yöntem çünkü.

Benim kendi öykümden hatırladığım, elleri arkada, bacakları da arkaya kırılmış, boynu geriye doğru bükülmüş bir cesetti.

"Arabaya sığdırabilmek için, elleri önde bir domuz bağı daha doğru olmaz mı?" diye soruyor Nuri. Bu arada cenin pozisyonunda domuz bağı resimleri de bulmuş, onların resimlerini de göndermiş. Çekim esnasında bu konuyla ilgili mutlaka çözüm bulmalıyız.

17 Ekim'de Keskin'de olacağız, haftada bir gün, sah günleri repo. O gün İstanbul'da olacağım, hem üniversite hem hastane ve diğer işler için.

Beş altı hafta dayanırım inşallah.

28.9.2009 | Pazartesi
Ataşehir | ev

Öğleye kadar hastanedeydim. Saat 14.00'te TRT 2'nin "Okudukça" programı için İnsan Kitabevi'nde bir saat süren bir çekim yaptık. Program yapımcısı Esra Hanım akıllı ve iyi bir kız. Hastaneye döndüm, kalan işlerimi bitirdim.

Akşam eve Güven geldi. Şarap içip sohbet ettik.

29.9.2009 | Salı
İstanbul, Yeditepe Üniversitesi

Bugün bütün gün üniversitedeydim. Öğrenciliği özlemişim. Ben dersteyken Aslı aramış (yapımcı firmadan). Yarın saat 10.00'da ofiste tüm ekibin toplantısı var.

Reji asistanı Özgür'ün senaryoyla ilgili bazı yorumlarını dinledim. "Cesedin bulunması, adeta 'erken final' duygusu veriyor," diyor. Bu be-

nim de hep fark ettiğim ve biraz rahatsız olduğum bir şeydi ama halledilebilir diye düşünüyorum.

Özgür, "otopsi konusunun insanda merak uyandırdığını ama otopsinin hiçbir şey olmadan nihayetlendiğini, bunun da insana yetersizlik hissi verdiğini" söylemiş. Otopsiyi kıymetli hale getiren, belirleyen ve çözümleyen bir içerik katmak gerekiyor.

Gece çalıştım ve yaptığım düzeltme ve önerilerle birlikte gönderdim.

30.9.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Bugün saat 10.00 gibi ofiste toplandık. Toplantıda Zeynep, Nuri, Gökhan, Çağrı, Özgür ve ben vardık.

Özgür'ün hazırladığı iş akışı konuşuldu. Keskin'de bizi bekleyen sorunlar, Olgun ve Yılmaz'ın geliş gidişleri, repo günleri vs.

Gökhan ve Nuri daha çok araba sahneleri, gece çekimleri ve ışıklandırma üzerine konuştular.

Çağrı, Erkut, sanat yönetmenimiz Dilek, Gökhan ve benim cuma günü tekrar Keskin'e gitmemize karar verildi. Saat 11.00 sularında Gökhan, Nuri ve ben ofiste baş başa kaldık. Nuri, Gökhan'a başka bazı filmlerdeki araba ve gece sahnelerini gösterdi. (Bergman, Haneke vs.) Nuri ile cesedin otopsisi esnasında doktorun ve Otopsi Teknisyeni Şakir'in konuşması, bakışması üzerinde durduk.

Bizim önerilerimiz:
*Doktor suça ortak olsun, bir şeyleri saklasın, örtsün; Şakir bunu anlasın. Ne olabilir?
*Yaşar diri diri gömülmüş olsun ama doktor bunu otopsi tutanağına geçirmesin.
*Dr. Cemal'in böylece kişiliği biraz daha açığa çıkabilir.
*Toprağa canlı gömülen birisinin nefes ve yemek borusunda küçük partiküller olur. Doktor bunu gördüğü halde saklar.

1.10.2009 | Perşembe
Keskin

Sabah 05.00'te kalktım, hazırlandım, sonra Gökhan geldi, 5.30 gibi gişelerde diğer ekiple buluştuk, arka arkaya yola çıktık (Çağrı, Erkut, Dilek, Gökhan, Özgür ve ben).

Saat 10.30 gibi Keskin'deydik. Çağrı, Kırıkkale'de kaldı.

Önce hastane, tüm odalar, morg ve yemekhane tespit edildi, sonra Yoncalı'daki muhtar evi. Bu arada bağevine alternatif olarak bir lastik tamirhanesi bulundu.

Kırıkkale'ye geçtik. Hamam (Yıldız Hamamı) işi tamam.

Keskin belediye başkanını ziyaret ettik. Çaylar içildi, sohbetler edildi. Başkan, kasabasında film çekilmesinden pek memnun. Erkut yerel cast yapmaya çalışıyor, Çağrı resmi ilişkileri hallediyor.

Sanat yönetmeni Dilek'e önerilerimi ve olması gerekenleri anlattım.

16.30 gibi işimiz bitti, ekip Keskin'de kaldı. Biz Gökhan'la geri döndük.

Akşam 20.30 gibi İstanbul'daydık.

2.10.2009 | Cuma
Okmeydanı | hastane

Bugün daha çok hastanede vakit geçirdim, ara sıra Nuri'yle konuştuk. Otopsideki bazı soru işaretleri için Dr. Sermet Bey'le görüştüm (bu arada Nezih Hoca da çok yardımcı oldu, sağolsun). Toprağa diri diri gömülme meselesinde tutanağa geçecek teknik ayrıntıları da not ettim.

Muhtarın diyaloglarında problem var mı? Biraz konuştuktan sonra böylece kalmasının doğru olacağına karar verdik.

Akşam, "Akıl Defteri" ekibinin yemekli toplantısı vardı. Kitap fuarına yetiştirilmesi düşünülen 200 sayfalık bir dergi söz konusu olan. Hakan, Cemal, Handan, Ahmet, Salman, Agâh, Zeki, Mustafa ve ben. Bu sayı için bir söyleşi yapacağım. Cemal, "Yılmaz Güney sineması" üzerine olsun diyor.

3.10.2009 | Cumartesi
Ataşehir | ev

Yağmurlu bir İstanbul... Poyraz biraz hasta, hep evdeydik.

6.10.2009 | Salı
Cihangir | ofis

Sabah 09.30'da üniversitede Bozkurt Güvenç'in dersindeydim. "İnsanın karakteri kaderidir," sözünü aktarıyor Bozkurt Hoca. Bir tek cümle bile bazen her şeyi açıklayabiliyor.

Zeynep aradı, 17.00'de ofiste toplantı var; çok kötü bir trafik, 18.00 gibi ancak varabildim. Ofis ağzına kadar dolu. Sanat yönetmenleri, kostümcüler, Gökhan, reji asistanları, Ebru, Zeynep vs. herkes orada. Ben vardığımda Hitit kabartmaları konuşuluyordu. Herhalde Dr. Cemal'in işerken korktuğu sahne için kullanacağımız yazılı kayalar.

Giysi meselesine geçildi. Kostümcüler oldukça şık ve düzgün kıyafet örnekleri getirmişler. Olmaz... Gönüllü mankenlik yaptım. Bence tüm kıyafetler sakil, biçimsiz, gri ve zevksiz olmalı. Ama onu giyenlerin şapşalca değil de sanki çok bilinçlice bir araya getirilmiş olduklarına inandıkları bir giyinme türü (kasaba, taşra tarzı).

Saat 20.00 gibi ekip gitti. Nuri, Zeynep, Gökhan, Ebru, Ayşe ve ben kaldık.

Biraz yapımcı meselesinden söz edildi. Tam bu sırada Olgun'un (Şimşek) kadrodan ayrıldığını söylediler. Çok şaşırdım, galiba ücretle ilgili bir sorun yaşanmış...

Peki, savcıyı kim oynayacak?

Yarın ofise Taner Birsel gelecekmiş.

Sabah buluşmak üzere ayrıldık.

7.10.2009 | Çarşamba
Cihangir | ofis

Sabah 9.30'da ofise girdiğimde, Nuri oturmuş Taner'le konuşuyordu. Biraz hoşbeşten sonra Taner sakallarını kesti ve savcı diyaloglarını çektik.

Taner vedalaştı gitti. Bodrum'da yaşıyormuş, çok sakin ve huzurlu bir hali vardı.

Kayıtları izlemek için masaya oturduğumuzda, ses kaydının yapılmadığını gördük. Taner'i tekrar çağırdık. Tuhaf bir şekilde bu kez role başka bir ruh verdi. Taner'i gönderdik, beş dakika içinde de karar verdik. Nuri, Taner'i telefonla yeniden aradı ve yeniden ofise çağırdık. Taner'de büyük bir şaşkınlık. Senaryoyu verdik; savcı rolü Taner'in. Kader böyle bir şey işte, gel de Bozkurt Hoca'ya hak verme. İnsanın kaderi onun karakteridir ya da karakteri onun kaderidir.

Daha sonra senaryonun değişen yerlerini çalıştık. Özellikle otopsi sahnesi tamamen değişti. Nuri o sahneyi baştan sona ayrıntılarıyla benim yeniden yazıya geçirmemi istedi. Birkaç gün çalışacağım. Final değişti. Son sahnede doktorun yüzünde kalacağız. Bence daha iyi oldu. Bir şey daha öğrendim ki, filmin senaryosu galiba çekimlerin son saniyesine kadar değişmeye devam edecek.

KARAKTERLER-OYUNCULAR

DOKTOR CEMAL–Muhammet Uzuner
KOMİSER NACİ–Yılmaz Erdoğan
SAVCI NUSRET–Olgun Şimşek
ŞOFÖR ARAP ALİ–Ahmet Mümtaz Taylan
1. KATİL ZANLISI KENAN–Fırat Tanış
2. KATİL ZANLISI RAMAZAN–Burhan Yıldız
POLİS MEMURU İZZET–Murat Kılıç
ÖLEN KİŞİ (MAKTUL) YAŞAR–Erol Eraslan
ZABİT KÂTİBİ ABİDİN–Şafak Karali
TEVFİK–Uğur Arslanoğlu
ASTSUBAY ÖNDER–Zafer Kırşan
MUHTAR–Ercan Kesal
MUHTARIN KIZI ?
HASTANE AŞÇISI HAMİT–Salih Ünel
HASTANE HİZMETLİSİ SITKI–Ufuk Karali
BAŞHEMŞİRE–(Ercan hastaneden)
HASTANE PERSONELİ CEVDET–Mustafa Uzunyılmaz
OTOPSİ TEKNİSYENİ ŞAKİR–Kubilay Tunçer
HAMAM TELLAĞI TURAN (35-45)–(Yerel)
ÇORBACI RESTORAN SAHİBİ KAZIM–Aziz İzzet Biçici

ECZACI SAİM (35-45)–(Yerel)
YAŞAR'IN KARISI GÜLNAZ–Nihan Okutucu, Gül Yıldırım, Nesrin
YAŞAR'IN KÜÇÜK OĞLU (7-8)–(Yerel)
1. KAZICI GÖREVLİ ETHEM–Adem Yavuz Özata
2. KAZICI GÖREVLİ HAYRETTİN–Celal Acaralp
1. JANDARMA ERİ–(Yerel)
2. JANDARMA ERİ–(Yerel)

9.10.2009 | Cuma
Cihangir | ofis

Bugün kostüm provaları başladı, sırasıyla herkes 12.00-14.00 arasında ofiste bulunuyor ve kostümler deneniyor. Günün en ilginç buluşması, iki katil kardeş Ramazan ve Kenan'ın giyindikten sonra yan yana durmalarıydı. Epey güldük. Bana olağanüstü gelen şeyse, aylardır üzerinde konuştuğumuz bir metnin kanlı canlı bir hale gelmesi ve ete kemiğe bürünmesiydi.

"Sinema bir mucize" dedim içimden.

Ofis çok kalabalık ve bu kalabalık sürekli hareket halinde. Her gelen oyuncuyu kafamızdaki hayale göre giydiriyoruz. Bana göre bürokratlar da, kasabada yaşayanlar da alabildiğine uyumsuz ve sakil bir giyim tarzı tutturmalı.

Yarın yine devam edeceğiz.

10.10.2009 | Cumartesi
Cihangir | ofis

Sabah biraz hastanede çalıştım, 12.00 gibi ofisteydim. Ofis yine dünkü gibi kalabalık.

Bugün doktorun, Yaşar'm, Gülnaz'ın, muhtarın kızının, bir de benim (muhtar) giysilerimizi denedik. Aslında giysi konusundaki önerilerden, herkesin kafasında o kahramanı nasıl hayal ettiğini de kestirebiliyorsunuz.

Dr. Cemal'in kişiliği konusunda galiba farklı düşünüyorum. Giderek nihilist, soğuk ve içe dönük bir insan olan Dr. Cemal, bence boğazlı ka-

zak, kadife pantolon, kaşe ceket ve bot giyer. Yönetmenin dizaynı daha farklı oldu.

Bu arada iş programı netleşti. 19 Ekim Pazartesi, Keskin'de olacağız. 20 Ekim sabahı işbaşı. Uzak tarla ve yol çekimleri (gündüz) yapılacak.

Benim için gerekli olanlar:
*Yol ve Keskin hazırlıklarını bitirmeliyim.
*Kalın mont, palto ve anorak edinmeliyim.
*Sağlam botlar lazım.
*Kalın kazaklar gerekecek.
*Yanımda bal, kuru üzüm ve kuruyemiş götürmeliyim.

11.10.2009 | Pazar
Ataşehir | ev

Gece yarısı Nuri'nin meylini gördüm. Son sahne (34), otopsi sahnesi, baştan sona değiştirilmeli diye kararlaştırmıştık, onu yazmamı istemiş. Konuştuklarımız ışığında yeniden yazdım. Fena olmadı. Otopsi sahnesi biraz daha öne çıktı, otopsi sesleri ve görüntülerini daha ayrıntılı hale getirdim.

Yaşar'ın diri diri gömülmesi, teknisyenle doktorun ilişkisi, doktorun tavrı vs., bütün bunlara daha derin anlamlar yükledik. Nuri, giderek filmin adının "Otopsi" bile olabileceğini söylüyor.

Bugün bütün gün hastanedeydim, 6. katta Anıl'ın kısa filmi *Derin*'e çalıştık. Saat 15.00'e kadar yaptığımız çekimler, kameradaki teknik bir hata yüzünden çöpe gitti. Anıl çok üzgün, hepimizin morali bozuldu; ne yapacaksın, kısa filmlerin kaderidir bu, inşallah bir dahaki sefere.

Yarın 12 Ekim Pazartesi, hastanede olacağım, 13 Ekim Salı tüm gün üniversitede olacağım, bir an önce yol hazırlıklarını bitirmeliyim.

12.10.2009 | Pazartesi
Ataşehir | ev

Gece sabaha kadar hem Feza Tansuğ Hoca'nın ödevine hem de senaryodaki son sahne değişikliğine çalıştım. 34. sahne epeyce değişti.

Otopsinin bütün dehşeti ve trajedisi ortaya çıkıyor gibi.

Sabah 08.00'de son halini gönderdim, öğleye doğru cevap meylini gördüm: "Danke." Evet, memnun... Eyvallah... Onun mutlu olması çok kolay bir iş değildir, demek ki fena olmamış. Bir iki saat sonra da sinopsisin ve senaryonun "artık en son hali" olan 94 sayfalık metin bilgisayarıma düştü.

Acaba isim montajdan sonra "Otopsi" olarak değişir mi?

13.10.2009 | Salı
Ataşehir | ev

Tüm gün üniversitedeydim, bu nedenle saat 10.30'daki doktor-savcı okuma provasına gidemedim. Bugün provanın yanı sıra doktorun kostüm meselesi de bitirilecekti.

Otopsi sahnesi daha derinlikli, renkli ve biraz daha uzun olabilir. Odadaki sesler, konuşmalar, tavırlar daha etkileyici nasıl değişebilir. Nuri telefon etti, otopsi sahnesini bir senfoni gibi düşünüyor. "Otopsi odasındaki konuşmalar, hareketler, sesler birbiriyle alabildiğine senkronize olmalı," diyor, katılıyorum.

14.10.2009 | Çarşamba
Ataşehir | Ev

Gündüz saat 17.00'ye kadar hastanedeydim. Saat 17.00'de Çağlayan'daki bir atölyeye gittim. Ekibin sanat yönetmenleri ve asistanlar oradaydı. Yaşar'ın mankeni ve Hitit heykeli yapılmış. Her ikisi de çok inandırıcı.

Herkesin iş programı çıkmış. Oldukça organize ve disiplinli bir ekip. Dilerim verimli bir çalışma olur.

Sanat yönetmeni, asistan ve kostüm ekibi yarın (perşembe) Keskin'e doğru yola çıkıyorlar. Biz de pazartesi (19.10.2009) İstanbul'dan ayrılacağız.

Güncenin bu bölümünü burada bitiriyorum...

BEŞİNCİ BÖLÜM

SETTEYİZ

19.10.2009 | Pazartesi
Keskin yolunda

Sabah 7.30 gibi Ataşehir çıkışında ekip buluştu, üç araba yola çıkıyoruz. Nuri ve Gökhan karavan tarzı araçtalar. İstanbul'da hafif yağmur yağıyor, hava kapalı.

Uzandım, Nuri'yi kucakladım. Kalbim inanç ve iyi duygularla yüklü. "Hadi fotoğraf çektiriyoruz," cümlesi çıktı ağzımdan. Arabaların önünde, otobanın çıkışında ekip olarak fotoğraf çektirdik. Birbirimize sarılmış, mutluluk ve tedirginlikle gülümsüyoruz.

Dört saatlik bir yolculuk sonrası, Hasan Dede ilçesindeki Dem Otel'e vardık ve yerleştik. Kısa bir dinlenme ve yemekten hemen sonra, lastikçi mekânına gittik. Uygun bir mekân.

Nuri kamera arkasını çekecek olan Şahin'in kamerasıyla deneme çekimleri yapmaya başladı hemen. O anda aklımıza gelen herhangi bir şey, ya da mekânın, oradaki insanların hal ve tavırları, ortamın havası, senaryo ve filmle ilgili yeni fırsatlar doğuruyor.

Gözümüz kulağımız etrafımızda. Yeni bir ses, farklı bir görüntü, daha önce aklımıza gelmemiş bir detay, hepsi bizim için vazgeçilmez bir malzemeye dönüşebilir.

Yoncalı'ya gittik. Muhtar evi mekânı hazır. Filmde kullanacağımız köpeklere baktık. Özellikle birinin mutlaka eğitimli olması şart.

Doktorun işemeye gidip, Hitit kabartmalarını görüp korktuğu kayalıkları tespit ettik.

Kavurgalı köyü için geri döndük. Toprak yollar... Kıvrılan yollar... Tekdüze yollar... İşte bozkır.

Çeşmeler, yol vs. derken, Kürek köyüne kadar gittik, oradan da Kırıkkale ve otele dönüş. Yemekten sonra Nuri'yle biraz daha çalıştık.

Otelin önüne getirilen arabalara baktık: beyaz şahin, bej bir Reno 12 TS, yeşil bir Willis Cip.

Senaryoya ekleyeceğimiz ve filmi çekerken kullanacağımız birkaç not.

*Savcı işemeye gider. İşgüzar Tevfik farları yakar, panikle kapatır. (Arap'ın gazına gelir.)
*Polis İzzet'in cep telefonu melodi sesi "cam kırığı sesi" tarzında olsun.
*Komiserin telefonunun sesi ise "Love Story" tarzında veya başka bir romantik müzik olabilir mi? Bu öneriye epey güldük bu arada...

Zeynep ve Ayşe de geç vakit Dem Otel'e geldiler.

Yarın öğleye kadar istirahat edeceğiz. Saat 15.00 gibi başlayıp sabaha kadar çalışacağız.

Acaba sabah erken saatlerde Avanos'a gidip gelebilir miyim?

Nazo'yu aradım, oğluma bugün grip aşısı yapılmış. Kocaman gözlerini açarak ne çok ağlamıştır.

Güncemi yazdıktan sonra biraz antropoloji okuyup yatacağım.

Ekip çok sağlam. Herkes işini büyük bir heves ve ustalıkla yapıyor.

20.10.2009 | Salı
Keskin

Sabah 04.00 gibi kalktım, ortalık zifiri karanlık. Avanos'a gitmeye karar verdim. Yaklaşık iki saat sonra Radyo 4'ten alaturka müzik dinleyerek Avanos'a vardım. Babam içeride henüz uyanmış, annem mutfaktan sallanarak çıkıyor. Birden beni karşısında görünce, önce tanıyamadı.

— Benim anne... Ercan.
— Anaa, guzum, cennetten mi geldin?

Canım anam... Ellerinden öptüm, babamın yanına gittim, ellerini ellerime aldım. Önce biraz ağlamaklı konuştu, şikayetlerini dinledim; kendinden, hastalığından söz etti. Sonra yavaş yavaş neşesi yerine geldi. Yatağının dibine diz çökerek, avucumdaki ellerini biraz daha sıktım, annem de geldi, yatağın kenarına oturdu. Üçümüz bir saat kadar, mırıl mırıl, şimdi içeriğini hiç hatırlamadığım (çok da önemli değil aslında) bir sürü şey konuştuk.

Dünyanın en güzel saatleri bunlar. Babamın ve annemin sevindiğini görmek.

Ağabeyim geldi. Sohbet genişledi, bahçeden domates, biber kopardım. Pekmezli, peynirli, yumurtalı, domates ve biberli müthiş bir sofra.

Nevşehir'e gittim. Annemin ihtiyaçlarının bir kısmını aldım. Cuma günü Ebru, annesi ve Poyraz'la Nazo, Avanos'ta olacaklar.

Saat 10.00 gibi Avanos'tan ayrıldım. 11.15'te Dem Otel'deydim. Kendi rekorumu kırdım galiba?

Öğle yemeğinden sonra, Keskin Merkez'de tespit ettiğimiz dört ilköğretim okuluna giderek, Yaşar'ın oğlu Âdem'i oynayacak çocuğu arıyoruz. Çocuklar genelde çelimsiz ve kavruk. Yedi sekiz yaşlarında düşündüğümüz çocuk oyuncunun gerçek cüssesini galiba on iki on üç yaşlarındaki çocuklarda bulabileceğiz.

Beş altı çocuğu seçtik. Fotoğraflarını yan yana koyup, onlarla birer de deneme çekimi yaptıktan sonra karar vereceğiz.

Okulun birisindeki Türkçe öğretmeniyle olan diyaloğumuz ilginçti.

— Nedir beyefendi, bu durum? dedi öğretmen.

— Ne durumu?

— Yani... Niçin çocuk arıyorsunuz okulda?

— Bi film işi var da... Bir sahne için çocuk oyuncu arıyoruz.

— Ha, şu film için diyorsunuz? Konuşuyorlardı zaten. Konusu neydi filmin?

— Konusu!.. Valla, bir doktor var. Onun mecburi hizmet anıları işte... Öyle bişey.

— Tamam tamam, konuşuluyor zaten. Bir doktor varmış galiba, eskiden burada görev yapan, o film yapıyormuş işte, bunlar bunlar geçti başımdan şeklinde. Kasabanın durumunu falan anlatıyormuş, öyle di mi?

— He, öyle sayılır biraz...

— Yalnız, adam çok zenginmiş diyorlar, yani hayat hikâyesini film yapsınlar diye sponsor olmuş.

— Nasıl?! Pek öyle değil bildiğim kadarıyla, yani doktorun para verdiğini zannetmiyorum. Zaten bu tür filmler çok pahalıdır, en az iki üç trilyon vardır, zannetmiyorum doktor o parayı verebilsin.

— Yok yok hocam, vardır onlarda para... Gerçi adamı tanımıyorum ama bizim burada mesela bir doktor vardı, adamın Ankara'da sekiz tane

apartmanı varmış, ben görmedim gerçi bu doktoru ama öyle bir söylenti var.

— Belki de öyledir!

Saat 15.00 gibi Dem Otel'den ayrıldık, ilk mekân kurulmuş, Cankurtaran köyü girişinde çekeceğiz. Tuhaf duygular içindeyim. Bize tahsis edilmiş karavana geçtik, her şey çok planlı ve düzenli. Güneş bir süre çekimlere müsaade etmedi. Biraz bekledikten sonra da Nuri çekimden vazgeçti. Keskin çıkışındaki yollarda yol çekimi yapmaya gideceğiz.

İlk günün hasar raporu:
*Cipin şaftı kırıldı, araç yürümüyor.
*Prodüksiyon aracının sol ön tekeri ortasından yarıldı.
*Yönetmenin başı ağrıyor.
*Set yemeği meselesinde, yemek saatleri bir türlü tutturulamıyor.

İnşallah tüm belalar ilk güne toplanmıştır diye dua ediyoruz.

Keskin çıkışında ve köy yollarında epeyce çalıştık. Trafiğin olmaması işimizi kolaylaştırıyor.

Gece saat 03.00 gibi otele döndük.

Otele döndüğümüzde Muhammet Uzuner'in akşam saatlerinde geldiğini ve bizi beklediğini gördük.

Muhammet'in saç ve sakalıyla uğraştık, kuaför işinin ehli bir çocuk.

Biraz da doktor kostümüne çalıştık.

Kadife ceket ve atkı iyi oldu.

21.10.2009 | Çarşamba
Keskin | Dem Otel

Sabah 10.00'da ancak uyanabildim, aşağıya indim, bir süre sonra öğle yemeğini yiyip tekrar Cankurtaran'a gittik. Bu sefer hemen her şey yolunda gidiyor. Yoncalı köyü girişindeki parlament çekimlerini yaptık. Çok güzel resimler yakalandı ve bozkırın sesleri çok güzel. Kürek köyüne geçtik. Nuri köpek seslerinin peşine düştü, sesçi ile epeyce bir uzaklara gitti. Beş altı tane büyük araç, üç tane de binek aracı defalarca köye gece yarısı girip çıkınca beklenen oldu, köyden üzerimize doğru

bir tüfek sesi. Ben hemen karavanın arkasına doğru panikle kaçmışım. Nuri benim halime bakarak gülüp duruyordu.

Cipin mazotu bitmiş, mazot beklerken oyuncularla genel fotoğraflar çekildi. Daha sonra tam ters istikamette, yaklaşık 30 km ilerideki Köşker Mahallesi'ne gittik. Köyü gece bulmakta epey zorlandık. Fakat gündüz bizde bıraktığı duygular yoktu. O mahalledeki çekimlerden tamamen vazgeçtik ve otele döndük.

Nazo, Bursa'dan erken dönmüş, Poyraz iyiymiş... İçim rahatladı, uyudum...

Yarın lastikçi sahnesiyle birlikte filmin kahramanlarını ve dramlarını görmeye başlayacağız.

Yani asıl film yarın başlıyor.

Hayırlısı...

22.10.2009 | Perşembe
Keskin | set

Sabah erken kalktık, kahvaltı hazır. Fırat Tanış gelmiş. Yılmaz Erdoğan, A. Mümtaz Taylan vs. bugün gelecekler.

Saat 11.00 sularında Fırat'ın ve Burhan'ın (Ramazan rolünde) kostüm, makyaj ve kuaför sonuçlarını aldık. Bu arada köpekler de geldi. Köpekler Ankara'dan, eğitimli köpekler. Yeni köpek oyuncumuzun adı İnka.

Saat 14.00 gibi lastikçideydik. Meraklı Keskinliler doldurmuşlar biz gelmeden etrafı. Bu arada epeyce bir eski tanıdık da ziyaretime geldi.

Lastikçideki dış parlament ve iç gece çekimlerine başladık.

Önce dış parlamentleri çektik. İlk drama çekimlerimiz. Ekip var gücüyle, büyük bir hevesle çalışıyor. Oldukça konforluyuz. Karavanımız var, çayımız, yemeğimiz vs. anında emrimizde... Harika.

İç gece çekimleri için saat 19.00'da lastikçiye girdik, 24.00'e kadar aralıksız çalıştık.

Fırat, Nuri'yle ilk defa çalışıyor.

Paydos anonsuyla birlikte bıyık altından gülerek Fırat'a baktım.

— Nasıl buldun Fırat?

— Ne diyim abi? İlginç... İlginç.

Otele dönüşte, ellerimizde çorba bardakları sohbet ediyoruz. Nuri'ye bakıyorum, keyfi yerinde. Şimdiden kurguyla ilgili kafasından geçenleri dillendirmeye başladı. Bugünkü çekimlerden epey memnun galiba?

Dilerim emeklerimiz, heyecanlarımız boşa gitmez.

Yarın ilk çeşme başı çekimlerimize başlıyoruz. Bu demektir ki, giderek zorlaşacak bir çekim sürecine de başlayacağız.

Yatmadan önce Nazo'yu aradım, epeyce konuştuk. Poyraz uyumuş, yarın ikisi Nevşehir'e uçuyorlar. Onları havaalanından ben almak istiyordum ama pek mümkün görünmüyor.

23.10.2009 | Cuma
Keskin | set

Sabah erken kalktım, bugün Nazo ve Poyraz, Avanos'a uçacaklar, onları havaalanından almayı çok istiyordum, ama olmadı. Saat 10.00'da kostüm provası yapılacak, orada olmam lazım.

Bugünkü program:

Saat 10.00-12.00 arası kostüm provası. (Taner Birsel ile ilgili kafa-

mızda tek bir hedef var: Taner'i nasıl kavruk, sert ve keskin bir Anadolulu, belki Şarklı yapabiliriz? Yüzüne çiçek bozuğu izler yapmak da dahil.)

Saat 15.00 gibi çeşme başı, Kürek köyüne gidiş.

Gece 23.00'e kadar çalışacağız.

Saat 15.00 gibi Kürek köyündeydik. Birinci çeşme başı sahnesini çekiyoruz. Ekip (üç araç) gelecek ve çok kalmadan ayrılacak.

Yirmi beş büyük araç, ışık kamyonu, vinçler, karavanlar, yemek arabaları, seyyar mutfak vs. İnanılmaz. Araç konvoyumuzun uzunluğu 1 km'yi buluyor. Nuri bazen, "Allah Allah, yahu ben beş kişiyle çalışırken, birden bire nasıl böyle oldu?" falan diyor. Gökhan kamerayla konvoyun uzunluğunu çekiyor.

Çeşme başında konakladık. Afiş fotoğrafları çekildi. Parlament çekeceğiz. Güneş çok hızlı ilerliyor. "Hadi çabuk olalım," falan derken seste sorun çıktı, oyuncularla iletişim kurulamadı vs. Dört tekrar yapabildik. Sanki ikincisi işimize yarar gibi. Yine de neşemiz yerine geldi, sanki kafamızdaki öykü canlanmaya, ete kemiğe bürünmeye başladı. Yemek arası verdik. Vinç, ışığı yapmaya çalışıyor. Gece biraz daha çalıştık ve döndük.

Bugünden öğrendiklerim:

*Her şeyi her seferinde yeniden çek edeceksin.

*Her şey çok normal görünse bile, bazen çok küçük bir olumsuzluk koca bir günü ya da bütün bir seti bir anda bitirebiliyor.

*Provasız olmaz. Oyunculara mutlaka şematik bir düzlem sunmalı. Yoksa başıboş, şaşkınca dolaşıyorlar.

*Detaylar fazlasıyla önemli.

*Filmin bütününü her zaman hatırlayarak, hesaba katarak hareket edeceksin.

*Yönetmen koltuğun ya da sandalyen sağlam, arkalıklı ve kolay taşınır olacak (!)

Yemek arasında Yılmaz Erdoğan ile şiir muhabbetine girdik. Aynı şairlerden hoşlanmamız ikimizi de memnun etti. Yılmaz, Rüştü Onur ve Tayyip Uslu'dan söz etti. İsim olarak bildiğim ama şiirlerini okumadığım şairler. Ankara'ya gittiğim gün mutlaka alıp okumaya başlayacağım.

Oyunculuklar konusunda duygularımız gidip geliyor. İnandırıcılık sorunu yok gibi. Yılmaz Erdoğan ne yapıp ediyor, üstesinden geliyor.

Taner hep çalışkan ve iyi. Yüzü için düşündüğümüz çiçek bozuğu makyajı da iyi oldu.

Gece, Nuri'nin odasında çektiklerimize baktık. Bir olumlu, bir olumsuz düşünceler içinde gidip geliyorum...

Ne zor işmiş bu film işi. Bazen her şeyi yanlış ve gereksiz yaptığımız düşüncesine kapılıyorum. O zamanlar derin bir ümitsizlik içerisine düşüyorum. Ama ne olursa olsun, sabır ve inatla elimizdeki metne, düşündüklerimize, hayallerimize sarılmamız gerektiğini de çok iyi biliyorum.

Yılmaz'ın şiir videolarını izledik. İlerleyen sahnelerdeki komiserin tiradını aynen böyle şiir okur gibi yapsın. Yılmaz daha net ve uzatmadan konuşmalı. Fırat daha yorgun, karışık ve kısa cümleler kurmalı. Doktor henüz ortalıklarda yok.

Yarın 6. sahne ve bence filmin en kritik sahnelerinden biri. Sabah 10.00 gibi kalkıp, set mekânına gideceğiz (Gökhan, Nuri, Özgür ve ben).

Sabah erken saatlerde Avanos'a gidip gelmeyi düşünüyordum, galiba mümkün olmayacak?

Bugün öğrendiklerime devam ediyorum:

*Meğer ışık her şeymiş. Işığı çok önemse.
*Her zaman "daha iyisi" olabilir.
*Hiçbir şeyden emin olma.
*İlk gün oyuncuları kendi hallerine bıraktık, Yılmaz Erdoğan dışında adeta koca bir dünyada tek başına kalmış gibi dolaştılar.
*Sineğin yağını çıkar (!)
*Mantık önemli. Karşısındakini dinleyen oyuncu, mantıklı oyuncudur.

24.10.2009 | Cumartesi
Keskin | set

Bugün en zor gün. Kavurgalı köyündeyiz. 2. çeşme başını çekeceğiz. Gökhan, Nuri, Özgür ve ben sabah 10.00 gibi mekâna gittik ve prova yaptık.

Bir gün önce zamanı iyi kullanamadığımızı ve biraz keyfi davrandığımızı düşünüyoruz. Tek tek herkesin yerini belirledik, akışı, mizanseni kurduk. İçimiz rahatladı. Oyuncular geldi ve başladık. Her şey yolunda gibi. Dev bir vinç ortalığı aydınlatıyor, herkes işini büyük bir dikkat ve

sevgiyle yapıyor. Yönetmenin kişiliği ve geçmişi de oyuncuları ve diğer çalışanları zaten baştan olumlu bir çizgiye sokmuş durumda.

Sabaha kadar çalıştık. Sabah çorbasıyla birlikte otele döndük. Ben hiç beklemeden ve uyumadan Avanos'a yola çıktım. Poyraz beni görünce çok sevindi ve kucağımdan uzunca bir süre hiç inmedi. Ne kadar çok benziyor bana, her şeyiyle.

Bu geceden öğrendiklerim:

*Mutlaka şema oluştur. En kötü plan plansızlıktan daha iyi.
*Oyuncuya aşama aşama ne yapacağını, köşe taşlarıyla birlikte basit bir biçimde anlat, ezberlesin, gerekirse içini doldurur.
*İyinin de iyisi olabilir, hemen tatmin olma, yeniden bir daha tekrar et.
*Fizik gücünü idareli ve dengeli kullanacaksın. Setin ortasında ekrana bakarken uyuyabilirsin (!)
*Çoğu zaman kervan yolda diziliyor. Her şeyin yüzde yüz ve mükemmel, tamam olabileceğine inanma.

Çok zor bir sahne olan 6. sahnenin ilk aşaması bitti. Yılmaz, adeta bir orkestra şefi gibi. Taner sabırlı ve çok sağlam oynuyor. Murat (Polis İzzet) bizim için çok hoş bir sürpriz oldu. Ahmet Mümtaz (Arap Ali)

rolüyle müsemma ve çok iyi, adeta hayattan da rol kapmaya çalışıyor.

Sabah 6.30'a kadar çalıştık. Otele döndük. Nuri'nin de, Gökhan'ın da en azından bu gece için içlerinin rahat olduğunu söyleyebilirim.

Yılmaz'ın son anda eklediği, kazıcıları tarladan çağırma sahnesiyle (biz bile unutmuşuz adamları), Taner'in çiçek bozuğu yüzü ve Polis İzzet'in rahatlığı gecenin hoş anlarındandı.

Bu geceden geriye Taner'in sahneleri kaldı, çekemedik. Yılmaz, Mümtaz ve Fırat, İstanbul'a döndüler. Yarın Hitit kabartma sahnesini çekeceğiz. Şimşek gerekiyor.

Salı İstanbul'da olacağım.

25.10.2009 | Pazar
Keskin | set

Öğleye kadar Avanos'taydım. Gözüm, gönlüm arkada, öğleyin tekrar Keskin'e doğru yola çıktım, doğruca sete gittim. Önce, ilk gün içimize sinmeyen parlament sahnesini (çeşme başına gelirler, kısa kalır giderler) çektik. İyi ki öyle yapmışız, çok güzel resimler aldık, oyuncuların zamanlaması vs. çok daha iyi oldu. Sonra tekrar Kavurgalı girişindeki setimize geçtik. 6. sahnenin kalan kısmını bitireceğiz.

Çok uykusuzum, kafamı koyduğum her yerde uyuyorum, ara sıra karavana kaçıyorum, kısa uykular için. Ama Nuri'yi çalışırken yalnız bırakıyorum hissiyatıyla rahatsız olup tekrar dönüyorum.

Bugünkü sahne karışık ve bol hareketli. On beş kişi gidiyor, geliyor, arabalardan iniyor, konuşuyor, birbirine laf atıyor, kırıyor, kumpas yapıyor vs. Bunlar nasıl birbiriyle meczedilir, seyirciyi sıkmadan nasıl taşınır? Herhalde eldeki malzemeyi montaj masasına koyuncaya kadar net bir şey söylemek mümkün değil.

Yılmaz'ın varlığının bizim için ne büyük bir şans olduğunu görüyorum. Orkestra şefi adeta. Diğer oyunculara da destek oluyor, doğaçlama mükemmel, çekimler haricinde de iyi ilişkilere sahip, mantıklı, akıllı birisi.

26.10.2009 | Pazartesi
Keskin | set

Erkenden Yoncalı köyüne gittik. Muhtara gidiş ve sabah erken muhtardan çıkış, uzak araç geçişlerini çektik. Köyün manzarası uzaktan çok güzel. Doktorun Hitit kabartmasını gördüğü sahne de yakınlardaki bir kayalıkta çekilecek. Sanat yönetmenleri kabartmayı çok iyi yapmışlar. Kayayla çok uyumlu. Fakat şimşek için düşünülen kaynak makinesi beklentimizi karşılamadı, vazgeçtik. Daha sonra şimşek makinesiyle çekeceğiz. Oradan ayrıldık. Dünden kalan ikinci çeşme eksik planlarını bitirmek için Kavurgalı'ya gittik. Savcı-komiser ve savcı işeme, Arap Ali-Tevfik ve Abidin vs. çekimlerini yaptık.

Gizli çekimler inanılmaz fırsatlar veriyor, gerçek yaşamdaki en ufak bir jest bile en usta oyunculuğun da çok üzerinde bir duygu bırakıyor. Kameranın yanındaki ekrandan (reji masası) insan hallerini seyretmek müthiş. Bu arada Taner, galiba fark etti sonunda ne yaptığımızı.

Saat 04.00 gibi işimiz bitti ve ben otele dönüp hemen İstanbul'a doğru yola çıktım, zor bir yolculuktu. Yolda uyumamak için sürekli yüzümü yıkadım.

Eve vardığımda Poyraz çoktan uyanmıştı.

Bana her saat büyüyormuş gibi geliyor...

27.10.2009 | Salı
İstanbul

Bugün repo. İstirahatteyiz yani ve ben İstanbul'dayım. Sabah kahvaltıdan sonra hemen üniversiteye gittim. Bozkurt (Güvenç) Hoca'nın dersi vardı. Alanda yerinde gözlem, katılarak gözlem metodunu anlattı. O gün yaşadıklarınızı, hemen anında, hiç vakit kaybetmeden yazmanız gerektiğini söyledi. Ben de günce boyunca aynı tespiti yapıyordum. Artık daha erken ve sıcağı sıcağına yazmaya çalışacağım.

Öğleyin hastanedeyim. Ortalıkta tatsız bir münakaşa var; yine de sabırlı ve nazik olmayı becerebildiğimi fark ettim. Galiba yeterince yaşlandım ya da sanatla, filmle, yaratıcılıkla hemhal olmak, dışarıdaki dünyaya karşı insanı daha ilgisiz ama aynı zamanda daha güçlü kılıyor.

Seti hemen özlediğimi fark ettim. Üniversitede öğleden sonra yapılan

kolokyuma da katılıp eve döndüm. Yarın sabah yapacağım yolculuğun küçük hazırlıkları bile Poyraz'ı mutsuz etmeye yetiyor:

— Baba nereye gidiyorsun?
— Şimdi gitmiyorum oğlum, ama yarın işim var, işe gideceğim.
— Ama işe gitme baba.
— Gitmem lazım oğlum. Sonra da döneceğim, biliyorsun.
— Ben de geleyim işe baba.
— Sonra oğlum.
— Ama baba?

Bu diyalog bir süredir çok sık tekrarlanıyor evimizde.

Nazo'yu, Poyraz'ı, evi, küçük konforlarımı, kitaplarımı... Hepsini tatlı bir keyifle istiyorum.

Bir haftadır süren uykusuzluk en sonunda salondaki koltukta son buldu. Yemek ve bir bardak votka işimi bitirdi.

En son Poyraz'ın tepemde gezinip, "Ama baba uyumasın," deyişini, sonra da Nazo'nun kolumdan tutup yatağa götürüşünü hatırlıyorum.

28.10.2009 | Çarşamba
Keskin | set

Sabah 09.00'da Ataşehir'den yola çıktım, hava yağmurlu, yollar ıslak ve trafik kalabalık. Otele vardım. Nuri bugün çekeceğimiz üçüncü çeşme başında epeyce çalışmış. (Sahne 9, mistik çeşme başı, trenin geçişi vs.)

Daha çok doktor ve Arap Ali konuşması olarak nitelenebilir bu sahne.

Otelde Arap Ali ve doktorla provalar iyi geçti, ayrıca bugün ilk defa şimşek efektini deneyeceğiz.

Komiserin geliş ve gidişlerini çektik ve onu otele gönderdik.

Gece yarısı 01.00 gibi Doktor ve Arap diyaloglarını çekmeye başladık. Hava çok soğuk. Dişlerimiz takırdıyor. Muhammet biraz gergin. Sabah 06.00'yı bulan çekimler (gün ağarınca paydos ettik) tam bir hayal kırıklığı.

Arabanın içinde otele dönerken hepimizde bir can sıkıntısı, üzüntü ve ne yapacağını bilememe hali.

Şimdi uyuyacağız, öğleyin Nuri ile senaryo üzerinde çalışacağız, parça parça bölecek ve şematize edeceğiz. Buralara rüzgâr ve şimşek efektleri yerleştirilecek.

Yarın 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı.

29.10.2009 | Perşembe
Keskin | set

Herkesin canı sıkkın. Dün geceki doktor ve Arap performansları, daha doğrusu genel olarak sahnenin yürümeyişi sorunu hepimizin yüzüne yansıyor.

Erken kalkmıştım, lobide buluşup epeyce konuştuk. Tespit ettiğimiz sorunlar hemen hemen aynı.

*Çok kalabalığız.
*Çekim esnasında reji masasının etrafı bir türlü boşalmıyor.
*Yönetmenin oyunculara ve kameraya mesafe olarak daha yakın olması lazım.

Mekâna gittik. Nuri tekrar kendi tarzına döndü sanki. Keyfi de yerine geldi.

Poyraz hastalanmış, panik yaptım. Nazo Bursa'dan döndü ve onu hastaneye götürdü. Bu süreç boyunca çok gerildim, uzakta olmanın da getirdiği sıkıntıyla adeta sette yoktum, sonra da karavanda uyudum.

Sabah saat 04.00'te iş bitti. Herkes çok mutlu, rüzgâr makinesi epeyce işe yaramış. Yarın geceki dördüncü çeşme de kazasız belasız biterse çekim zorluğu ve bazı sıkıntılı sahneler açısından epeyce yol almış olacağız.

Bugüne dair aklımda kalanlar:

*Yılmaz'ın oyuncularla ilişkisi galiba BKM'deki geleneğinden geliyor.
*Muhammet biraz huzursuz sanki. Ama gayretli, çok iyi olacak bence.
*Taner'in makyajı bizi çok zorlayacak galiba?

Rüzgar makinesini çalıştıran amcayla biraz sohbet ettik. Keskin'in Cabatoba köyündenmiş. Benimle yaşıt. Demek ki 1984 yılında o da 25

yaşlarındaymış. Beni tanımadan, 25 sene önceki Dr. Ercan Kesal üzerine film bahsini de açarak epeyce konuştu. "İyi tanırmış" Dr. Ercan Kesal'ı! Artık bir başkasından söz ediliyormuş gibi dinliyorum benden söz edildiğinde.

Bu arada Türkiye'de olan bitenler: açılım tartışmaları, irtica belgesi, 29 Ekim bayramında yaşananlar ve domuz gribi salgını.

Işık şefimiz Kadir eski bir futbolcuymuş. Kayserili, Ürgüp'ü ve Avanos'u çok iyi biliyor, aralarda bolca sohbet ediyoruz.

Şimşek efekti çok iyi, çok başarılı oldu.

Sete Yeni Türkü'den Derya (Köroğlu) geldi. (Ayşe'nin eşi.)

Hava yağmurlu, sıcaklık yedi derece birden düşmüş. Kış geliyor.

Biraz alışveriş ve balık yemek için Kırıkkale'ye gittim.

30.10.2009 | Cuma
Keskin | set

Dördüncü çeşmeye gideceğiz. Savcı-doktor diyaloğu önemli. Yine önceden Nuri, Gökhan, Özgür ve ben mekânı kontrol etmek için gittik. Dağ Solaklısı'nı geçtikten sonra, çeşmeli bir alan. Yeri çok sevdik. Mekânın çok yukarısında bir zirve var, ki oradan da araçların gelişini

alacağız. Zirveye kadar tırmandık. Harika bir görüntü. Yağmur tatlı tatlı yağıyor, tam bir bozkır görüntüsü. Dekupaj yapıldı, planlar kafamıza oturdu, otele döndük.

Akşamüzeri başladığımız iş beklediğimiz gibi yürümedi nedense. Sanki ışık bizi çok bekletiyor gibi. Çok kalabalığız. Bir sürü insan.

Dördüncü çeşme bizim için çok önemli. Herkesin eteğindeki taşı döktüğü mekân burası. Komiser, Kenan'a burada girişecek; Savcı kendi hikâyesini burada anlatmaya başlayacak. Arap'ın Tevfik ile didişmesi iyice ayyuka çıkacak. En önemlisi de muhtara gitmek için gerekli bütün şartlar burada sağlanacak. Uzun bir sahne, senaryoda on bir sayfayı buluyor.

Başlangıçta çok iyiydik. Ekibin gelişi çekildiğinde değişik ve çok güzel resimler çıktı, ama ışık çok vakit alıyor, reji açısından küçük ve içe kapalı çalışamıyoruz, fazla konfor bazen üretkenliği azaltıyor. Bir sürü araba var hayatımızda. Panelvandan inip karavana biniyoruz, karavandan inip yemekhane arabasına geçiyoruz vs.

Sonuç olarak sabaha kadar çalıştık. Arada sırada yağmur yağsa da çok etkilenmedik. Nuri, savcı-doktor diyaloğunu saatlerce çekti, değişik versiyonları da ihmal etmedi.

Arada bir yakınıyor. "Bu şekilde galiba son işim bu olacak? Bir daha böyle çalışmam, yine az insanlı küçük ekiplere döneceğim," falan diyor.

Bazen sanki bütün bu yaşananların, zorlukların, sıkıntıların sorumlusu benmişim gibi bir duyguya da kapılıyorum doğrusu.

Yağmur hızını çok artırdığı için çalışamadık.

Sabah 06.30 gibi otele döndük, ekip yataklarına giderken, ben Avanos'a doğru yola çıktım. Babam ve annemle fırsat buldukça daha çok birlikte olmak, "hayattan, kaderden çalmak" gibi bir duygu veriyor.

Avanos'taki eve gidip kapıda dikildim. Babam televizyon seyrediyor, annem mantı açıyor.

— Ev sahibi, kahvaltı var mı?

— (Annem tanıyamadı, ters ışığın etkisiyle kör gibi bakıyor) Ne... Ne kahvaltısı?

— Kahvaltı diyorum... Açım da.

— (Biraz daha bakıyor) Anaa... Guzum Ercan gelmiş... Mevlüt baak... Aman guzuum...

Sonrası kucaklaşma... Hemen bahçeye gidiyorum, yazdan kalma hâlâ soğuğa direnen birkaç domates, iki-üç biber, birazı çürümüş bir elma ve bir avuç ceviz, yaprakların arasına saklanmış... Hepsini toplayıp geniş bir tabağa diziyorum, havuzun yanından kopardığım birkaç maydanozla süslüyorum ve birlikte kahvaltı. Hâlâ onların en küçük çocuğuyum... Ne güzel...

Kahvaltıdan sonra Ürgüp'e gittim. Ürgüp'ün çok güzel bir pazarı vardır. Yün çorap ve yün başlık aldım. Sağlam bir bot, iyi bir ayakkabı da lazım. Öğleden sonra Avanos'tayım, İsmet (İnce) Abi'nin "Tafana" lokantasında kuşbaşı pide yiyorum. İlker Abim geldi lokantaya, biraz onunla sohbet ettik. Efsun evlenecek yakında. İzmir'e uçakla gidip hemen dönmeliyim.

Avanos'tan ayrılıp Keskin'e döndüm.

31.10.2009 | Cumartesi
Keskin | set

Her zaman yaptığımız gibi önceden ve erkenden gidip, o gün çekeceklerimizi, sahne planını ve mizanseni konuşuyoruz ama hava durumu korkutuyor.

Dördüncü çeşmeden kalan işlere çalışacağız. Daha şimdiden iş planımız birkaç gün sarktı. Belki boş günler iyi değerlendirilirse Kurban Bayramı'na İstanbul'da olabiliriz. Mekâna gittik. Astsubay Önder'in, savcı-doktor diyaloğuna girdiği bölümü çektik, iyi oldu. Yine yağmur şiddetlendi. Birkaç saat karavanda bekledik, olmuyor, yağmur gittikçe şiddetini artırıyor. Gece yarısı otele döndük. Küçük bir durum değerlendirmesi... Sabır... Bekleyeceğiz... Dış geceyi bir bitirebilsek daha hızlı yol almamız kolay olacak.

Bugünden notlar:

*Derya Köroğlu bizimle birlikte, mekânda. Çadırın içerisinde Yılmaz Erdoğan, Derya Köroğlu şovu varmış, yani ekibin keyfi yerindeymiş.
*Sinemada güzel bir yanlış, çirkin bir doğruya tercih edilebilir, onu öğrendim.
*Muhammet giderek rahatlıyor ve açılıyor, çok iyi.

*Doktor Cemal'in bir acısı, özel bir hikâyesi olmalı. Boşandığı eşi? Kendinden bile sakladığı tuhaf bir sapkınlığı mesela? Bunu yazmalıyız.

1.11.2009 | Pazar
Keskin | Set

Hava çok güzel, yağmur kesildi. Arada sırada hafifçe kar serpiştiriyor. Gece çalışmaya iyi başladık. Planlar tıkır tıkır çekiliyor. Oyuncular iyi, ekip motive, aralıksız sabah 04.00'e kadar çalıştık. Fırat, Yılmaz ve Ahmet Mümtaz, İstanbul'a dönecekler.

Çektiğimiz alanda, suyun kenarında inanılmaz güzel bir elma ağacı var. Bütün yabancılığın ve yalnızlığın ortasında bir "mucize" gibi. Bütün dallarında yüzlerce elma var ve hepsi çok lezzetli. Tüm ekip fırsat buldukça elmalara saldırıyor. Çekeceğimiz bir sahne için birkaç elmaya ihtiyacımız var. Özgür, "Ama arkadaşlar, elma bize lazım, bitirmeyin!" demeye başladı.

Bugüne ait notlar:

*Kavga sahnesi pek içime sinmedi.
*Fırat gizli çekimlerde çok iyi.
*Taner'in oyunu iyice oturdu. Çok iyi.

Neyse, sabah 04.00'te hepimiz keyifli ve memnunuz, set paydos. Ben Ahmet Mümtaz ile birlikte minibüsle İstanbul'a doğru yola çıktım. Sabah 09.00'da İstanbul'dayım. Oğlum uyuyor, Nazo Bursa'ya gitmiş. Uzun uzun Poyraz'a baktım, uyurken seyrettim. "Allahım sana şükürler olsun, bu ne kadar güzel ve tatlı bir oğlan."

Poyraz'ın yanma uzandım. Saat 10.30 gibi birlikte uyandık, önce şaşkınlıkla yüzüme baktı ve sonra, sonrası tam bir haz fırtınası. Elleriyle yüzümü okşuyor, göğsüme yatıyor, kucağıma oturuyor, bir yandan da annesinin aldığı oyuncak matkabı gösteriyor. Birlikte masallar okuduk, bilgisayarda oyun oynadık, sebepli sebepsiz kucaklaştık. O gün hastaneye gitmem gerekiyordu, gitmedim, hep evde kaldım Poyraz'la. Akşam Nazo geldi, onu da çok özlemişim. Sabah tekrar uçakla Ankara'ya, oradan da Keskin'e döneceğim. Nazo yeni giysi ve ayakkabı almış, Keskin'de işime çok yarayacak. Bu arada üniversiteyi biraz ihmal ediyorum galiba?

Bugünlerde herkes sürekli domuz gribinden söz ediyor. Poyraz'a aşı yaptırmalı mıyım? Başbakan "ben aşı yaptırmayacağım" diyor, niyeyse? Bir bildiği var herhalde!

3.11.2009 | Salı
Keskin | set

Saat 13.00 gibi Dem Otel'e vardım. Kırıkkale'de bindiğim taksinin şoförü Ceritmüminli köyündenmiş. Yol boyunca sohbet ederken, tüm sıkıntılarını döküp, bir yandan da haline şükretti durdu. Ölünceye kadar "net bir yargım" olamayacak şu Anadolu insanı için.

Nuri, Yaşar'ın oğlu Âdem için önerilen yerel çocuklardan seçimini yapmış. Daha önce bana da gönderdiği resimlerden ikisi olabilir gibi gelmişti, onlardan birini seçmiş. Ekip olarak Ceritmüminli'ye gittik. Parlament çektik. Biz çalışırken genç bir köylü uzaktan yanımıza yaklaştı, bizi izleyip izleyemeyeceğini sordu, biraz sohbet ettik. Film çektiğimizi söyleyince eliyle biraz uzakta bir yer göstererek, "İleride çok çalılık, ağaçlık bir yer var. Oraya da gidin. Tam film çekilecek bir yer," dedi. Acaba neyi kastediyordu? Karışık ve gizli işler için kullanılan "film gibi işler bunlar" deyimi geldi aklıma.

Dördüncü çeşme başına gittik (Dağ Solaklısı). Doktor-savcı detayları ve eksikleri çekildi. Nuri'nin canı sıkkın, sesçi gidiyor. Bugüne kadar yapılan ses kayıtlarından da emin değiliz. Seslerin analizi yaptırılacak. Yeni sesçi yarın öğleyin Keskin'de olacak.

Bugüne dair notlar:

*Doktorun yakın çekimleri çok iyi. Muhammet'in görüntüsü ve duruşu insanda, Puşkin'den, Dostoyevski'den mülhem tuhaf duygular uyandırıyor.

*Filmin genel havası klasik Rönesans resimlerine benziyor: büyülü, fantastik ve karanlık.

Sesçiyle vedalaştık. Buradan gidiyor olmaktan memnun gibi.

Bir elmanın peşinde elli kişi. En sonunda elma yolculuğunu yaptı, yönetmenin istediği oldu.

Saat 04.00 gibi otele döndük. Set dönüşü halimiz perişan. Yağmur müsaade ederse yarın dördüncü çeşme biter. Böylece hemen hemen dış gecelerimiz bitmiş olacak. Filmi de yarılamış olacağız. Yağmur devam ederse, alternatif olarak muhtarın ev-içi çekilecek, yani benim sahnelerim geliyor.

Evi aradım, Nazo Bursa'daymış. Poyraz evde bakıcımız Selvi'yle vakit geçiriyor. Yeğenim Efsun'u aradım, evinin buzdolabını temizliyormuş, sesinde taze bir heyecan vardı, inşallah hep böyle kalır.

Başbakan "domuz gribi aşısı olmayacağım" açıklamasını tekrarlıyor. Sağlık bakanının yerinde olmak istemezdim. Uykum kaçınca odamdaki televizyon kanallarında geziniyorum.

Akıllara ziyan programlar.

Allahım, bu ülkeye neler oluyor böyle?

4.11.2009 | Çarşamba
Keskin | set

Dağ Solaklısı köyünün çeşmesinde, saat 22.00'ye kadar karavanın içinde yağmurun dinmesini bekledik. Bu gece bu çeşmeyi çekmeli ve buradan artık gitmeliyiz. Özgür sürekli olarak internetten hava durumuyla ilgili raporları takip ediyor. Ona göre en geç gece 23.00'te yağmur kesilecek... Ve nihayet, yağmur dindi. Işığımızı kurduk ve başladık. Gitmeden önce çeşmeye gelişi çektik. Fırat'ın yüzünü yıkayan İzzet... Savcı ve Abidin biraz uzakta... Komiser ıslanan çoraplarıyla uğraşıyor... Muhtarın evine gidiş hazırlığı... Arabanın yanına gelen Fırat'a doktorun bakışı... Sigara isteme vs.

Nuri, arabanın yanındaki bu sahnenin ilk oynanış hali ile en son (20. tekrar) halini yan yana koyup, "Sinema okullarında, oyunculuk derslerinde gösterilmeli," diyor, bence de öyle.

İlk oyuna razı olmamak, sabretmek, denemek ve hep iyisini aramak şart.

Sabah 06.00'ya kadar çalıştık. Hayatımda bu kadar yorulduğumu hatırlamıyorum. Oteldeki yatağıma inleyerek uzandım. Yine de içimiz rahat ve mutluyuz. Dış geceler ve sorunlu çeşmeler bitti diyebiliriz. Üşümek bitti... Yağmurlar bitti... Gün doğmadan bitirme telaşı bitti... Işık stresi bitti vs.

05.11.2009 | Perşembe
Yoncalı | muhtarın evi

Bugün benim için biraz daha özel bir gün. Muhtarı oynayacağım. Mekânımız çok güzel (Yoncalı köyünde Zeynep Hala'nın evi). Çok güzel bir avlusu, çeşmesi ve ocaklığı olan şirin bir ev. Zeynep Hala'nm kocası ölmüş, yalnız yaşıyor. Ev bir haftalığına kiralanmış. Zeynep Hala bir hafta bizimle birlikte yaşayacak.

Erkenden gelip evde biraz mizansen çalışıyoruz. Kuzine yanıyor, evin kedisi kucağımda mırıl mırıl geriniyor. "Kedi bir mesaj vermek istiyor galiba," diyorum. "Tüm bu yaptıklarınızın, çabalarınızın hiçbir anlamı yok. Benim gibi yapın," diyor sanki.

Kostümlerimi giydim, bıyığım ve sakalım düzeltildi. Çember sakal, badem bıyık, takke, tuhaf pileli bir pantolon, eski bir ceket, iç hırka vs. derken işte hazırım.

Nuri, oyunculuğumla ilgili çok güzel şeyler söyledi. Kolay kolay söylemez aslında, doğru mu söylüyor acaba diye yüzüne bakıyorum, galiba samimi (!)

Muhtar odası çok kalabalık ve zor bir sahne, bazen bu kalabalığı ne yapacağımızı bilemiyoruz. Saat gece yarısı 03.00 gibi adeta iflas ettik, kafamız durdu, hiçbir şey öneremiyoruz, ekip bize bakıyor vs.

Otele döndük, yarına Allah kerim.

Bugüne dair notlar:

*Yoncalı köylüleri ve özellikle çocuklar sabaha kadar seti terk etmediler, oradan oraya koşuşturuyorlar.

*Yerel oyuncular çok hevesli ve oldukça başarılı.

*Muhtarın kızını, televizyonda yayınlanan "Selena" dizisinde oynayan bir kız canlandırıyor (Cansu). Avusturya Lisesi'nde öğrenciymiş, şimdi Yoncalı'da ipten çamaşır toplamaya çalışıyor!

*Elektriklerin kesilmesi ve karanlık. Arkasından kızın elinde lambayla odaya girişi ve tek tek çay sunması, adeta Bakire Meryem'in inananları takdis etmesi gibi ve çok etkileyici.

6.11.2009 | Cuma
Yoncalı | muhtarın evi

Dünkü çekimleri seyrettik. Yönetmenin içine sinmeyen bir şeyler var. Komiser çok canlı, savcı çok içe dönük, diğerlerinin her biri ayrı bir telden çalıyor gibi.

Yeniden, daha ezgin, durgun, "sanki muhtara cevap vermeye zorlanıyorlarmış" gibi bir sohbet çok daha iyi oldu.

Muhtarın güzel kızı Cemile'yi oynayan oyuncumuz Cansu, çok iyi bir seçim. Köylü giysileriyle ve elinde tepsi ve lambayla kapıdan ilk göründüğünde Nuri'nin tepkisi, "Abi çok güzel ya, bakar mısın şuna, harika oldu, aferin Ebru'ya, iyi bir seçim yapmış!"

Muhtarın güzel kızı, evde elektrikler kesilip, insanlar karanlığın içinde kayıtsızca bekleşirken, aniden ve sessizce bir melek gibi odaya girecek ve adeta her birini teker teker kutsayacak. (Meryem-takdis vs.)

Çok güzel oldu.

Bu bölümdeki bir başka kazancımız da jandarma erini oynayan Hüseyin'di. Yerel oyunculardan amatör bir figüran olan Hüseyin'in çok doğal ve etkileyici bir yüzü var. Hüseyin'in pencerenin yanından bahçeye bir bakışı var ki, adeta Rus klasiklerinden fırlayıp gelmiş gibi. Filme Puşkinvari bir tat hâkim oluyor.

Bu geceden notlar:

*Çok yoruluyorum. İstanbul ve Avanos yolculukları beni perişan ediyor. Gece çalışmasına bir türlü adapte olamıyorum sanki.
*Sürekli uykum geliyor.
*Gökhan, bize "ihtiyar heyeti" adını taktı. (Daha çok beni kastediyor.)
*Sanat yönetmeni Dilek, devamlılık peşinde! Sofradaki hiçbir şeye dokundurtmuyor.
*Ev sahibemiz Zeynep Hala, adeta depresyonda. Hiçbir şeyine kıyamadığı güzel evini tarümar ettik.

Hastanenin bitmez tükenmez sorunlarından usandım. Pazartesi İstanbul'da olmalıyım.

Nazo Bursa'da, yarın İstanbul'a dönecek.

Poyraz ve bakıcı, Ebru'ya gitmişler.

7.11.2009 | Cumartesi
Yoncalı | muhtarın evi

Sabah 08.00'e kadar süren insanüstü bir çalışma ve inanılmaz bir tempo.

Bugünün iki kazancı var: Fırat Tanış ve Taner Birsel. Doğaçlamalarda bize müthiş fırsatlar sundular.

Savcının uyku hali ve muhtarın kızını aniden görünce "Nihal" diye fısıldaması müthişti. Doktor-savcı diyaloğunun ikinci bölümünü de şimdiden çok rahatlattı.

Fırat'ın bakışları çok iyi. Herkeste olmayan bir şey var bu oyuncuda. Muhtarın kızının sunduğu çay sahnesinde çıkardığı oyunculuk ve doğaçlama karşısında gözlerim yaşardı.

Muhtarın ev bitti. Ev bütün düğümleri çözdü. Filmin duygusunun çıktığı, yerine yerleştiği ve yol gösterici hale geldiği yer: Muhtarın evi.

Rüya sahnesi de fena değil. Ama Erol, tam istediğimizi veremedi sanki. Âdem'i oynayan çocuk çok iyi bir seçim, harika. Nihan (Gülnaz) henüz ısınamadı.

Filmi neredeyse yarıladık ve galiba asıl zor bölümleri bitirdik.

Bu geceden notlar:

*İstanbul'dan Selim (Atakan) (Zeynep'in eşi) geldi.
*Her gün sete benim eski tanıdıklardan birileri geliyor, giderek "yok" dedirtmeye başladım kendime.
*Set inanılmaz öğretici bir yer, adeta bir laboratuvar.
*Senaryonun son hali bir film için hiçbir zaman yeterli değil. Senaryo, set esnasında da yazılmaya ve değişik versiyonlarda çekilmeye devam ediyor.
*Çok yorgunum.
*Muhtarın kızının bilezik ve saçlarıyla ilgili detay çekimler yaptık ki, evlere şenlik (üfleme, dürtme, bilezik şıngırdatma, yerinde sayma vs.). Bizi dışarıdan, ne yaptığımızı bilmeyen birisi görse, kesin akıl hastanesi için telefon eder.

Sabah Avanos'a gideceğim.

8.11.2009 | Pazar
Yoncalı Köyü

Kötü bir gece. Kötü bir moral. Nuri'yle kötü bir konuşma. Öğleden sonra Avanos dönüşü, Nuri bazı şeyleri konuşmak istediğini söyledi. Gökhan'la odasına gittik. Biraz film üzerine konuştuk. Gökhan ayrıldı sonra, yalnız kaldık. Bir süre sonra da döküldü. Genel olarak söyledikleri, repolarda İstanbul'a gitmemden ve Avanos ziyaretlerimden memnun değil. Sabırla ve anlayabilmek ümidiyle dinledim. İtirazlarımı söyledim, biraz daha konuştuk. Kalktık, birlikte çekime gittik.

Hitit kabartması, şimşek ve arabalı sahnedeki "yolda öne geçme" muhabbetini çektik. Her şey yolunda gitti. Otele dönüşte, Nuri'yle tekrar konuştum, kırdığını anladı galiba, özür diledi. Akşam İstanbul'a doğru yola çıktım.

Bugünden aklımda kalanlar:

*Yönetmenlik gerçekten de sonuna kadar yalnızlığı gerektiren bir iş.
*Meslek olarak iyi ki doktorluğu seçmişim.

9.11.2009 | Pazartesi
İstanbul

Sabah İstanbul'daydım. Eve girdim, Nazo ve Poyraz ile kucaklaştık. Keyifli bir gün. Akşam yemeği için Nazo balık yapmış. Televizyonun karşısındaki koltuğa uzanıp öylece uyumayı özlemişim.

Sabah 06.00'da kalktım ve Keskin'e doğru yola çıktım.

10.11.2009 | Salı
Yoncalı Köyü

Sabah 10.00 gibi otele geldim, kendimi çok iyi ve dinlenmiş hissediyorum. Nuri'yle onun odasında iki-üç saat çalıştık. Muhtarın avlusu, doktor-savcı diyaloğu epeyce değişti. Muhtarın güzel kızının oradakilerde bıraktığı duygu değişimini iyice görmemiz ve onun üzerinden yürümemiz gerek.

Doktorun, savcıya "sizin şu güzel bayan neden ölmüştü" sorusunu sorması için yeterli neden hâlâ oluşamadı, bunun için yeni çekimler deniyoruz.

Öğleden sonra tekrar Yoncalı'daki muhtar evi mekânına gittik. Savcının evden çıkışını, Abidin'le görüşmesini, doktorla çeşme başında konuşmaya başlamasını çektik. Daha sonra da bazı detaylara geçildi: Güzel kızın çay taşıması, çamaşır toplaması, askerin gözünden evin avlusu, avludaki ocaklıkta çalışan kadınlar, Komiser İzzet ve Kenan'ın sorgu odasına girişi.

Bugüne dair notlar:

*Taner'in oyunculuğu sakin ve her tekrardan sonra giderek güzelleşen bir oyunculuk.
*Evin avlusu ve kendisi ideal bir set ortamı. Tüm Yoncalı sakinleri ay çekirdekleriyle birlikte bizi sessizce, saatlerce izliyor.
*Rüzgâr için kullandığımız fan, inanılmaz bir makine, bazen hepimizi uçuracak kadar kuvvetli çalışıyor.
*Işık çok vakit alıyor. Gündüz çekimlerine geçmemizle birlikte zaman açısından çok daha hızlı olacağız.

Sabah saat 07.00'de otele döndük. Otele girerkenki halimize baktım, bir yanıyla çok komik bir durumdayız. Yaklaşık 19 gündür, akşamüzeri saat 16.00 sularında dinamik ve neşeli bir enerjiyle otelden ayrılan "kahramanlarımız", ertesi günün sabahı 07.00 sularında sürünerek aynı mekâna geri dönerler.

Bayrama kadar (çekimler bitene kadar) İstanbul ve Avanos'a gitmeyeceğim. 21 Kasım'da Efsun'un düğünü var, aynı gün Mehmet Ali Alabora'nın da düğünü varmış, telefonla söyledi. Mehmet Ali'yi de çok severim, bakalım ne yapacağım?

11.11.2009 | Çarşamba
Yoncalı Köyü | set

Üç dört saat aralıksız ve şiddetli bir yağmur yağdı. Bunu "ilahi bir mesaj" olarak algılayıp, ev içindeki detayları çektik. Kızın gölgeleri, lambanın etrafındaki güveler, avludaki yağmurun gürültüsü, sorgu odasının kapısının altından sızan gölge ve görüntüler, evin içinde ve duvarlarındaki çeşitli resimler vs.

Saat 09.00 gibi yağmur kesildi. Avluyu saman dökerek çalışılır hale getirdik ve doktor-savcı diyaloğuna başladık. Evet, film için "hayati önem" taşıyan bir sahne. Savcının hikâyesi. Taner çok gayretli. Ama olmayan bir şeyler var, sabırla ve ısrarla, sabah gün doğuncaya kadar tekrarlar yapıldı. Taner, Allah'tan gıkını çıkarmayan, çok iyi niyetli ve çalışkan bir insan, Muhammet de öyle.

Bugüne dair notlar:

*Oyunculukta doğal olmak ne kadar önemliymiş, onu öğrendim.
*Profesyonellerde, belki de eğitimle ellerinden alınmış bir özellik mi var, doğal olmakta zorlanıyorlar sanki.
*Doğada öylesine detaylar var ki, filme koyabilmek için onları fark etmeniz yeterli.
*Gecenin tatlı sürprizi sucuk-ekmek.
*Yarından sonra, gece sahnelerimiz tamamen bitecek ve gündüze döneceğiz.
*Saçma sapan bir iş mi yapıyoruz, yoksa bir başyapıt mı çıkarıyoruz? Allahım, umarım ikincisidir.

12.11.2009 | Perşembe
Yoncalı Köyü | set

Bugün benim çekimlerim var. Muhtar, savcıyla konuşur, bu arada rüzgar çıkar, muhtar köpeğin yanına gider ve sahneden çıkar... Fena olmadı.

Hava çok yağmurlu ama yine de bir sürü detayı çekebildik. Kızın eşarbının rüzgarda savrulması, uçması ve yine kızın ocaklıkta saçlarını düzeltmesi, beyaz küçük bir bidonun rüzgarda savrulması, sallanan çamaşırlar, havlayan ve hırlayan köpekler vs.

Doktorun avluda tek başına kaldığı yerde, teknik olarak çekilmesi çok zor bir sahneyi başarıyla çekebildiğimizi düşünüyorum. Adeta, doktorun 360 derece döndüğü ve bu sırada kameranın da onun etrafında döndüğü çok zor bir sahne.

Gece 02.00'ye doğru yağmur hızını iyice artırdı, biraz bekledik. Bu sırada karavanda biraz uyudum; uyandım, saat 03.30. Ekip paydos etmiş, otele döndük.

Bu geceden notlar:

*Zeynep Hala depresyondan vazgeçti, artık neşe içinde figüranlık yapıyor!
*Köylüler beni gerçekten muhtar zannedip ara sıra laflıyorlar.
*Traktörcü Mustafa benim için settekilere, "Muhtar olmasına muhtar da, hangi köyden bilemedim," diyormuş.
*Muhtarın köpeğinin adını "Rambo" koydum.

Tevfik közde patates yapmış, ekip saldırdı patateslere.

13.11.2009 | Cuma
Yoncalı Köyü | set

Anlatılamaz zorlukta bir geceydi. Galiba bu topraklara ilk defa bu kadar çok yağmur yağdı. Ara sıra yağmur kesilince karavanın içinden sete koşuyor, birkaç plan çekiyoruz, yağmur hızını iyice artırınca tekrar karavana dönüyoruz.

Gökhan, Nuri ve benim olduğum üçlü ister istemez karavan soh-

betlerini geliştirdi. Cep telefonuna kayıtlı şarkılar, türküler, varoluşçu felsefe, gençlik anıları, eski aşklar vs.

Herkes çok yorgun. Yağmur ve soğuk içimizi ürpertiyor, sıkı giyiniyoruz, bu sefer de uykumuz geliyor. Bu arada galiba, sürekli yemek yiyor ve çay içiyoruz.

Neyse... Komiser-savcı ve Kenan'ın avludaki sorgu odasından çıkışlarını sabah 04.00 gibi bitirebildik. Oyuncular iliklerine kadar ıslandılar. Ağzımızdan çıkan "paydos" sözüyle birlikte herkes hızla ayrıldı Yoncalı'dan. Yarın inşallah "muhtarın karşılaması"nı da çeker ve bu dış gece kâbusunu bitiririz.

Bu geceden notlar:

*Yurt genelinde domuz gribinden toplam 60 ölüm olduğu söyleniyor. (Ekip olarak aşı yaptırsak mı?)
*Kurban Bayramı'nda ne yapacağız? Nazo, Poyraz'la birlikte Salihli'ye gidecek.
*Pazartesi mutlaka hastaneye gitmem lazım.
*Özellikle bugünlerde yediklerime, içtiklerime ve sağlığıma daha çok dikkat etmem gerekiyor.

14.11.2009 | Cumartesi
Kırıkkale | Dem Otel

Gece çekimleri bitti... Muhtarın avlusu bitti... Sanki film bitmiş gibi bir duygu içindeyiz. Bugün son planı da çekip alkışlarla "paydos" dedik ve Yoncalı'dan ayrıldık. Otele döndük, iyi bir uyku, yarın Ankara'ya gideceğiz, Nuri ve Gökhan'la birlikte film seyredeceğiz (*Kıskanmak* ve *Bornova Bornova*).

Oktay'a da (Tok) uğrarım herhalde. Sohbetini özledim.

Pazartesi sabahtan işlerimiz başlıyor.

15.11.2009 | Pazar
Ankara

Ankara'ya giderken, hepimiz hafta sonu iznine çıkan yatılı mektep talebeleri gibiydik. Önce, Dost Kitabevi'ne uğradık. Epey bir "Toplu Şi-

irler" kitapları aldım (M. Altıok, Celal Sılay, Furuğ, Puşkin ve Soner Yalçın'ın son kitabı). Mülkiyeliler Birliği'nde bira-patates sohbeti yapıldı. *Bornova Bornova*'yı çok beğendim. İnan Temelkuran ne istediğini bilen bir yönetmen. Senaryo ve diyaloglar harika.

Rumeli İşkembecisi ve Keskin'e dönüş.

Tuhaf bir iç sıkıntısı var üzerimde.

Maktul Yaşar'ı canlandıran Erol'un ölü makyajı için gece 23.30'a kadar aşağıda, otelin girişinde kaldım. Makyaj fena olmadı.

Odama çıktığımda anlaşılmaz sıkıntılarla uyudum.

16.11.2009 | Pazartesi
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah erkenden beşinci çeşmeyi (cesedin bulunduğu yer) görmek ve çekim planı yapmak için Dağ Solaklısı yoluna gittik. Çalışacağımız tarla tam bir çamur deryası. Zor bir çekim bizi bekliyor. Havada kar soğuğu var. Öğleyin otele döndük. Öğleden sonra parlament çekimi için yeniden lastikçi mekânındaydık. Daha önce yaptığımız lastikçi çekimlerinde köpek çok uysal ve sakin bir haldeydi. Gökhan'ın da uyarısıyla yeniden gerilimli, saldırgan ve şüpheli bir köpek çekimi yapıldı. Köpeğin adı "İnka" ve eğitilmiş çok güzel bir köpek. İnşallah tarlada sorun çıkarmaz. (İnka, Yaşar'ın köpeği, cesedin başında bekleyecek.)

Akşam Kırıkkale'ye gittik. Çalışacağımız hamama baktık, ısı ve nem olumlu, burada çekebiliriz.

Kırıkkale'de bir çorbacıda akşamı noktaladık.

Otele dönüş.

Soner Yalçın'ın yeni kitabından epeyce okudum ve sonra uyudum.

•

17.11.2009 | Salı
Kırıkkale | Yıldız Hamamı

Sabah saat 04.00 gibi Keskin girişindeydik. Güneşin doğmasını ve araçların kasabaya girişini çekeceğiz. Kasabada henüz kimse uyanmamış. Caddeyi boydan boya birkaç kez yürüdüm, tuhaf duygular içindeyim. Yirmi beş sene sonra, elli yaşında, bu sefer çok farklı bir nedenle

yine kat ediyorum bu caddeyi boydan boya. Yirmi beş sene önce ev ve muayenehane olarak kullandığım binaya bakıyorum. Benim ev noter olmuş. Caddede kimsecikler yok. Birazdan gün ağaracak ve kasabalı gündelik hayatına başlayacak.

Saat 06.30 gibi ancak başladı çekimler. Kasabalı doğal figüranlarımız da oldu bu arada. Saat 07.00'de oteldeyiz ve kahvaltı. 08.00'de Yıldız Hamamı'na gittik. Halimiz çok komik. Sırtımızda peştamaller (üstümüz çıplak), göbek taşının kenarında tellağa emirler yağdırıyoruz: "Çak... Patlat tokadı... Yoğur... Masaj yap... Boğazını sıkar gibi yap," vs.

Saat 12.00'de Yıldız Hamamı'ndaki kuru fasulye ve pilavlı öğle yemeğinden sonra çalışıp 16.00'da hamamdaki işimizi bitirdik, Keskin'e döndük. Dağ Solaklısı civarında bozkır-yol-araçlar vs. çektik, otele döndük.

18.11.2009 | Çarşamba
Keskin | hastane

Hava açık ve güneşliydi. Bu yüzden beşinci çeşme çekiminden vazgeçtik, hızla hastaneye geçtik ve doktor-komiser diyaloğunu çektik.

Saat 09.00. 25 sene önceki odamdayım. Set hazırlanırken cep telefonumdan anamı aradım, biraz konuştum. 25 sene önce de bu odadaydım, yine annemi arıyordum ama PTT'ye "yıldırım telefon" yazdırarak.

Bu sahnede Yılmaz baştan kötüydü ama giderek düzeldi, çok da iyi toparladı. İçimiz rahat, güzel bir sahne oldu.

Molalarda hava almak için aşağıya iniyorum. Mutlaka birkaç kişi benim görev yaptığım dönemlerden birinin ismiyle yanıma geliyor ve başlıyor anlatmaya (!)

Saat 19.00'a kadar çalıştık, otele dönüşümüz oldukça keyifliydi. Akşam yemeğinde pırasa varmış; kendimizi ödüllendirdik, otelin restoranında Hasan Dede'nin kırmızı şarabı ve bifteklerle güzel bir akşam yemeği yedik. Nuri, Gökhan ve benim olduğum masaya Ayşe, Zeynep ve daha sonra da Ahmet Mümtaz ile Taner de katıldılar. Ahmet Mümtaz'ın Nuri Bilge taklitleri şahane! Şimdi odamdayım, Kırıkkale'den aldığım mandalinalar eşliğinde bunları yazıyorum.

Bugünden notlar:

*Çok oyun ve çok prova = Yılmaz Erdoğan'ın başarısı.
*Film çekilirken, bir yandan da kendi içinde bağlanıyor sanki.
*Film bitiyor, yavaş yavaş...
*Beşinci çeşmeyi bitiremedik bir türlü, içimizde dert olarak duruyor.

19.11.2009 | Perşembe
Kırıkkale | Dem Otel

Sabah beşinci çeşmeye gittik, hava aydınlık ve güneşli. Detayları çektik ve hastane önüne geldik. Cesedin hastaneye getirilişini, Fırat-Gülnaz bakışmasını çekeceğiz.

Yerel oyuncular bir felaket. Vur deyince öldüren cinsten. Arabaya öyle bir saldırışları var ki, bizim çakma polis ve jandarmalar dehşet içinde kaldılar.

Ben tam bir şok durumundayım. 25 sene önce yaşanmış bir cinayetin tüm detaylarıyla, yeniden, gerçek mekânlarda, bir kez daha tekrarı ve bunu yaparken tüm Keskinliler'in bizi seyre koyulması, çekimlerin doğru düzgün yapılması telaşı ve "beni tanıyanlar ne der" duygusuyla, bir süre şaşkınlıkla ortalıkta dolaştım durdum.

Sonuçta en zor sahnelerden birini daha devirdik.

Tatlı bir yorgunlukla otele döndük.

Yılmaz Erdoğan yayın balığı aldırmış, akşama balık ziyafeti vardı.

Bugünden notlar:

*Yanımızda götürdüğümüz ceset maketini tarlaya gömdük ve orada bıraktık.
*Köpeğimiz İnka, rolüne hazır.
*Erol Erarslan (ceset) kanlı kafasıyla çok doğal biçimde ortalıkta dolaşıp duruyor. Sıraya giriyor, yemek alıyor, arkadaşlarıyla sohbet ediyor!
*Sis yüzünden uçaklar kalkmıyormuş, Efsun'un nikâhına gidebilecek miyim?

20.11.2009 | Cuma
Kırıkkale | Dem Otel

Biraz önce beşinci çeşmeden döndük. Saat şu anda 17.00. Sabah 04.00'te başlayan sinir bozucu bir bekleme sürecinden sonra, "Ya Allah!" deyip çekime başladık. Şükürler olsun, hava bulutlu ve pusluydu. Filmde, sabahın erken saatlerinde ekip son çeşmeye gelir ve cesedi bulur. Köpek tarladadır. Cesedin çıkarılması, komiserin öfkesi, savcı ve doktorun tutanak yazdırmaları vs. her şey inanılmaz bir düzende tıkır tıkır aktı. Fırat çok iyi oynadı. Ekip zamanlamayı iyi yaptı. Yılmaz hiç aksamadı. Ceset iyi çıkartıldı. Köpeğimiz İnka harika oynadı. Saat 16.00'ya kadar aralıksız çalıştık. Epey bir detay da çektik. Sigara izmaritleri, yanmış nüfus kâğıdı, cesedin detayları, bozkır görüntüleri, çeşme vs. İçimiz rahat, otele döndük.

Bugünden notlar:

*Asker Hüseyin çok iyi.
*Erol Erarslan çok sabırlı.
*Yarın hava istediğimiz gibi olursa beşinci çeşme biter.
*Bozkır tam Sibirya ve çok üşüyoruz.

21.11.2009 | Cumartesi
Kırıkkale | Dem Otel

Bazı günler böyle oluyor işte. Verimsiz, kötü, umutsuz ve moral bozucu, bugün de öyle bir gündü. Halbuki gece yarısı kalkmış, hevesle beşinci çeşmeye gitmiştik. Nuri çok yüksek bir tepeye konuşlanmış, araçların gelişini çekiyordu. Dünyanın ortasında ıpssız bir yer duygusunu hemen hissediyorduk. Fakat gün ağardı ve bu mevsimde müthiş aydınlık ve güneşli bir hava hâkim oldu. Devamlılık açısından daha fazla bir şey çekemeyiz. Hastane önüne geri döndük. Yemek biraz erken yendi. Nuri'nin canı sıkkın galiba. Tüm bunların üzerine, benim İzmir'e nikâha gitme talebim de gelince, galiba iyice tatsızlaştı.

Saat 13.30'da Ankara'ya doğru yola çıktım, 1 saatte havaalanındaydım fakat sis yüzünden tüm uçuşlar rötarlı. İzmir uçağı 3 saat gecikince geri döndüm Keskin'e. Akşam otelde geniş bir toplantı yapıldı. Ekip iyice küçültüldü, yeni bir iş programı çıkartıldı. Araçların birçoğu gönderildi. Kalan bir hafta çok daha verimli ve hızlı değerlendirilecek.

Hastane içi sahnelere döndük.

Doktor Cemal'in hikâyesinde "baba" olayını kullanabiliriz. Bu arada film giderek *Babalar ve Oğullar*'a da dönüşebilir.

Efsun'u aradım, mutluluklar diledim.

Nazo, Bursa'dan İstanbul'a dönüyormuş.

22.11.2009 | Pazar
Keskin | hastane

Bütün gün hastanede çalıştık. Günlerden pazar ve çok rahatız. Ekip çok küçüldü, birçok insanı İstanbul'a gönderdik, araçlardan da yarıdan fazlası gitti. Uzun uzun, yavaş yavaş, duyguları alana kadar çekiyoruz. Muhammet çok iyi. Baba ve annesiyle telefonda konuşturduk. Çok komikti. Bu arada, setteki çalışanların çoğu grip oldu, hemen herkesin ağzında maske var.

25 yıl önce yattığım odada, Dr. Cemal'in odası sahnesini çekiyoruz. Arada sırada sete eski tanıdıklar da gelmeye devam ediyor.

Bugünden notlar:

*Koridoru çektik, bitti.

*Dr. Cemal'in aynada kendine bakma sahnesi çok iyi oldu.

*Işık sinemada her şey; tüm duyguları değiştirebiliyor.

23.11.2009 | Pazartesi
Keskin | hastane

Sabah, doktorun hastane koridorunda yürüyüşünü, Abidin'le karşılaşmasını, babasıyla cep telefonu konuşmasını ve hamama gidişini çektik.

Adeta hastaneye ve Keskin'e el koyduk. Setin egemenliğine ve faaliyetlerine baktıkça, kasabalıya karşı mahcup ve utangaç bir halde, bazen ortadan kaybolmak istiyorum. Nuri halime bakıp gülüyor. Nihayet bitirdik. Çok doğal ve güzel resimler aldık.

Ve çorbacı... Bedestende çok güzel, sofistike bir köfteci bulduk. Çorbacı sohbeti sahnesini orada çektik. Çorbacı Kazım ve Eczacı Saim çok iyi oyunculuk çıkardılar. Doğaçlamalar da müthişti. Erkenden paydos ettik.

Akşam yemekten sonra Nuri'nin odasında biraz çalıştık. Cevdet ve başhemşirenin sahnelerini attık. Hastane bölümü gereksizce uzuyor çünkü.

Gülnaz ve çocuk için Ahçı Hamit sahnesini de içine alan ortak bir şeyler düşündük, yarın onları çekeceğiz.

Gülnaz'ın "ayak sallaması" fikri güzel!

24.11.2009 | Salı
Kırıkkale | hastane

Ekibin yarısı hasta. Kimisi otelde, kimisi ayakta, kimisi hastanede derken nihayet Nuri de hastalandı. Dün çorbacı çekiminden sonra başlayan ateş ve titremesi artmış. Çekimi erken bıraktık; Zeynep ve Nuri'yle Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi'ne gittik. Çok güzel bir hastane. Kırıkkale'de kalacak doğru düzgün bir tek otel yok ama beş yıldızlı bir hastaneleri var.

Nuri'yi gözleme aldılar, serum vs. derken iki üç saat hastanede bekledik. Bu arada benim 25 sene önceki dostlarımdan Kulüpçü Mithat'ın oğlu hastanede müdür yardımcısıymış, bizi ziyarete geldi, beni kucakladı durdu. Bu arada söylediği laflar: "Abi sen çok yakışıklıydın, sana ne olmuş böyle? ...Ercan Abi, senin bir bıyıkların vardı, herkes hasta olurdu, nerede onlar? ...Abi sen çok yaşlanmışsın ya!"

Bunları gelip gidip tekrarladığını düşünürseniz, benim ne hale geldiğimi tahmin edebilirsiniz. Zeynep, çocuğu gördükçe bana bakıp gülmekten yerlere yatıyor. Bir süre sonra da başhekim ve ekibi de geldi ziyaretimize, hep birlikte Nuri'yi aralarına alarak fotoğraf çektirdiler. Nuri yatakta, kolunda serum, etrafında sekiz on kişi, gülümsemeye çalışıyor bu arada. Epey komikti halimiz. Başhekimin "hastanede kalın" ısrarlarına rağmen otele döndük.

25.112009 | Çarşamba
Keskin | hastane

Sabah erken hastaneye gittik. Aşçı Hamit'in sahnelerini çekeceğiz.

Salih (Aşçı Hamit) çok büyük oynayarak başladı, sonra toparladı. Biz oyununa, ezberine müdahale ettikçe şaşkın şaşkın bakıyor. Tiyatrocuların çoğunda var bu problem. Kimden, nasıl öğreniyorlarsa hemen hepsi bir süre sonra gerçeklik ve yaşanmışlık duygularından uzaklaşıyor sanki.

Salih, sonunda çok iyi oynadı ama. Mutfak sahnesi harika oldu.

Bugünden notlar:

*Sinema oyunculuğu galiba çok ayrı bir alan?
*Filmin sonu göründü.
*Muhammet giderek çok iyi oynuyor.
*Yarın arefe, sabah Keskin kalabalık olur; belki Hasan Dede'de çalışacağız.

26.11.2009 | Perşembe
Kırıkkale | Dem Otel | arefe

Sabah çok erken bir saatte Keskin çarşısındaydık ama bugün arefe ve Keskin'in pazarı, tüm pazarcı esnafı çoktan hazır ve nazırdı. Uygun yer

aradık epeyce. Anacadde en uygunu gözüküyor. Epeyce detay çektik. Biz çekim yaparken Keskinliler bir süre izliyor, sonra usanıp gidiyorlar. Sürekli aynı şeyi çektiğimizi düşünüyorlar herhalde. Çok da haksız değiller. Öğleye kadar anacadde, sonra bedesten. Bedestene ray kurduk, Doktorun dükkanların önünden geçişi, bakışı vs. çok güzel resimler çıktı. Tellerdeki kuşlar, kepenk açan esnaf, dükkanın önünü süpüren berber, ekmekçinin hareketleri, yoldan geçen yaşlı kadınlar, el arabasıyla pazara giden köylü, okul servisi, gazete bayiinden gazete alanlar, Dr. Cemal etrafına şaşkın ve hayretle bakıyor. (Ceset sonrası ruhsal değişim.)

Daha sonra Hasan Dede'ye gittik. Final sahnesinde kullanacağımız, hastaneden okul yoluna giden patika ve geçiş yerleri belirlendi.

Ve paydos... Tüm ekip iki günlük tatile gidiyor.

Herkes birbiriyle bayramlaştı, ben Avanos'a doğru yola çıktım.

Yarın bayram...

27.11.2009 | Cuma
Bayramın birinci günü | Avanos

Sabah, Alaaddin Camii'ne gittim bayram namazı için. Eski okul arkadaşlarımı buldum. Sohbet ettik. Çoğunun torunu var. Kurbanı dayım kesti... Bayramlaşmalar... Taşra... Buraya ait değilim artık. Onu çok iyi görüyorum, ama kalbim...

Nazo ve Poyraz, Köprübaşı'ndalar, telefonla konuştuk. Babamın hastalığı ilerliyor, giderek daha çok yatağa ve eve bağımlı hale gelmiş. Annem çok yoruluyor.

Evin üst katında yalnız başıma kaldım.

Akşam sıkıntılı geçti.

28.11.2009
Bayramın ikinci günü | Dem Otel

Öğleyin Avanos'tan ayrıldım, bir buçuk saat sonra Dem Otel'deydim. Nuri'ye kurban etinden yapılmış etli ekmek getirmiştim, birlikte yedik. Otelde kimsecikler yok. Bir an önce filmin bitmesini istiyorum artık. Yarınki savcı-doktor diyaloğunu çalıştık.

Bu sahneye dair notlarım:

*Savcı, celladını seçen mahkûm konumunda. Savcıda, Dostoyevski tarzı psikopatça bir iştah olsun, üstüne üstüne gitsin doktorun.
*Doktor, komiserle diyaloğundaki gibi olmasın artık.
*Savcının şeytani bir gülümsemesiyle başlayalım.

Akşam yemeğini Kırıkkale'de yedik, yarın çalışmaya tekrar başlıyoruz.

29.11.2009 | Pazar
Keskin | hastane

Eski Keskin Devlet Hastanesi'ndeyiz, doktorun makam odasını çekiyoruz, Savcının "döküldüğü" an yani. Taner'i merak ediyoruz asıl; odayı düzenledik ve başladık. Önce doktoru çektik. Taner dış ses. Hiç fena değil. Hemen Taner'e geçtik, çok iyi, aralıksız çalıştık. Her ikisi de çok zengin seçenekler sundular. Malzeme iyi. Yemek yemeyi unuttuk adeta. Akşamüzeri, Mithat'ın oğlu Mehmet geldi. 1984 senesine ait, içkili âlem fotoğraflarından getirmiş.

Saat 19.00 gibi otele döndük. Yarın bayramın son günü. Hastane mekân olarak hâlâ çok uygun. Kalan sahnelerimizi, doktorun savcıyla birlikte koridorda yürüme sahnelerini çekeceğiz.

Bugünden notlar:

*Doktorun diyaloğunda "ihanet ne o zaman" cümlesi... Bu cümleden doktora bir hikâye çıkıyor gibi.
*Savcı, celladını seçen mahkûm. Bu iyi olacak.
*Taner'in makyajını biraz azalttık.
*Anıl aradı, kısa filmi (*Derin*) bitirmiş. Akbank Kısa Film'e katılacakmış.
**Vavien* 18 Aralık'ta gösterimde. 16 Aralık'ta gala var.

Türkiye'de acayip şeyler oluyor. Kafes operasyonu, Ergenekon, radyo ve televizyonların hali, ekonomide tuhaflıklar.

30.11.2009 | Pazartesi
Keskin | hastane

Doktor ve savcının kalan planlarını çektik. Taner de, Muhammet de her tekrarda ayrı bir seçenek sundular. Elimizde çok geniş bir malzeme birikti. Bu harika bir şey. Bizi bile şaşırtan diyaloglar eklendi. Sanki üzerimizden bir dağ kalktı.

Savcı ve doktorun koridorda yürüyüp otopsi odasına girişlerini çektik. Onlar odaya girerken, Gülnaz ve oğlu Âdem bankta oturuyorlar. Kadın ve çocuğun duruşu öylesine hüzünlüydü ki bir ara monitörden bakarken ağladım.

25 sene önceki başhekimim Mevlüt Abi'yi çok içtiği gecelerde omzumda lojmana taşıdığım merdivenlerden, şimdi Taner ile Muhammet yan yana yürüyerek iniyorlar. Aynı otopsi odası, aynı koridorlar, belki de aynı trajediler. Zamansız ve mekânsız bir film çekeceğiz diyorduk, haklı çıkıyoruz galiba. Saat 16.00 sularında, tam da morg sahnesini çekerken İstanbul'dan bir haber geldi, Ahmet Uluçay ölmüş. Epeydir hastaydı Ahmet... Çekimlerden birkaç hafta önce Ahmet'i Çapa'da, Ebru ve Nuri'yle ziyaret etmiştik. Oldukça kötüydü. Ama sinema lafını duyar duymaz canlanıyordu sanki. Mekânı cennet olsun. İstanbul'da cenaze törenine katılma şansımız yok. Cumartesiye kadar iş programımızı bitirmeliyiz.

Akşam yemeğini Kırıkkale'de yedik, otele döndük. Kubilay Tuncer (Otopsi Teknisyeni Şakir) İstanbul'dan gelmiş. Lobide biraz sohbetten sonra, Nuri'yle odasında yarınki sahneyi çalıştık. Otopsi odası, filmin en kilit sahnelerinden. Bu sahnede savcı ve doktor girerler, Gülnaz ve kimlik tespiti ve tutanağa geçiş.

Filmin sonuna geliyoruz artık.

Elimizde o kadar çeşitli ve zengin bir malzeme yığını var ki, "acaba nasıl bir film çıkacak" diye soruyorum Nuri'ye. "Acaba bir film çıkacak mı?" diye soruyu değiştirdi gülerek.

Hadi bakalım, hayırlısı.

01.12.2009 | Salı
Keskin | hastane

Bugün otopsi odasına girdik. Nuri'yle ara sıra birbirimize bakıp gülüyoruz. Kübi, Şakir'i iyi oynayacak galiba? Saçını sakalını kestik, bıyıkları da badem yaptık, pek bir tuhaf oldu.

Erol inanılmaz dayanıklı birisi, nefes almıyor, gözünü kırpmıyor, öylece yatıyor. Bazen abarttığını düşünüp rahat olmasını falan söylüyoruz, Nuri'ye göre bunlar oyuncular için iyi ve normal şeyler.

Taner'in doğum günüymüş (30 Kasım). Prodüksiyon unutmamış, bugün saat 16.00 gibi otopsi odasında pasta ve mumla sürpriz yapıldı. Taner çok duygulandı.

Her gün bir iki kişi, 25 yıl öncesinden çıkıp geliyor ziyaretime, her birinin elinde birkaç fotoğraf, yıllarca saklamışlar ve beni hiç unutmamışlar. Bu filmle onlara haksızlık yapmam inşallah.

Saat 17.00'de setten ayrıldım, Ankara'ya gittim, muhasebecim İstanbul'dan uçakla geldi. Havaalanının kafesinde çekleri imzalattı ve döndü. Ben de sislerin içerisinden arabesk dinleyerek otele geri döndüm. Yarın 5. çeşmeyi çekeceğiz. Bir süredir İstanbul'da olan tüm oyuncular bu gece oteldeler, yarın hava kapalı olursa eksik kalan çeşme sahnesi çekilecek.

Ahmet Uluçay için Emek Sineması'nda tören düzenlenmiş, oradan da Kütahya'ya götürmüşler.

Keskinli arkadaşlarımdan Şinasi aradı. Çok kırılmış ilgilenmiyorum diye. Yeminler edip kapattım telefonu, gönlünü almalıyım.

Nuri, "roman yazmalısın" diyor, ne yazabilirim? Galiba önce hastane prangasından kurtulmalıyım. Ama İstanbul'a döndüğümde ilk yapacağım ve hep yapacağım şey oğlumla daha çok zaman geçirmek olacak.

Handan (Türkeli) meyl atmış, antropoloji ödevi ile ilgili, üniversiteyi de çok özledim.

Odama geldim, kirli çamaşırlarım artık bavuldan taşıyor, banyo yaptım, yattım. Sabah 05.00'te kalkacağız.

2.12.2009 | Çarşamba
Keskin | hastane

Sabah çok erken saatlerden öğleye kadar beşinci çeşmede bulut bekledik. Hava inadına aydınlık ve güneşli. Öğleyin hastaneye döndük, otopsi sahnesinin devamı için. Kubilay'ın sigara sihirbazlığı çok sevimli. Savcının "otopsi gerekir" lafına, doktorun "kesinlikle" diyerek müdahalesi olayı bambaşka bir boyuta taşıdı.

Taner çok iyi oynadı. Tekrarlar arttıkça yeni seçenekler sunuyor. Saat 19.00'a kadar çalıştık ve otele döndük. Erkenden uyumuşum. Nazo'yla konuştuğumu hatırlıyorum, hayal meyal. Sabah ne olursa olsun, erkenden beşinci çeşmeye gideceğiz. Yılmaz Erdoğan'ın programı da bizi zorluyor galiba? Bu arada cuma akşamı Yılmaz Erdoğan'ın *Neşeli Hayat* filminin galası için Ankara'da olacağız.

Film uzuyor, en son pazar gecesi İstanbul'a dönmeliyiz.

3.12.2009 | Perşembe
Beşinci çeşme | Keskin

Müthiş bir hızla ve gerilimle beşinci çeşmeyi çekmeyi sürdürdük. Hava istediğimiz gibi, saat 16.00'ya kadar aralıksız çalıştık. Sonra yağmur yağmaya başladı ve otele döndük. Bir süredir Zeynep'e sürekli olarak "balık yesek" demiş olmalıyım ki, akşama otelde hamsi partisi yapıldı. 12 kişilik uzun bir sofra. Yılmaz, Fırat, Ahmet Mümtaz, Taner, Muhammet, Gökhan, Ayşe, Zeynep ve ben. Çok keyifliydi. Ahmet Mümtaz, Nuri'nin taklidini yaptı. Yılmaz, *Neşeli Hayat* ile ilgili sürekli övgüler alıyor. Bizde, filmin sonunu görmenin getirdiği mutluluk ve rahatlık. Epey güldük, eğlendik, yan masada da yerel bir kemancı, türküler şarkılar çalıyordu. Saat 21.00 gibi bitti sofra. Erkenden uyumuşum.

Bütün elbiselerim kirlendi, yedeğim yok, onları yıkamaya da niyetim yok.

Ebru'nun babası ziyaretimize geldi. Uğur onu Hasan Dede'ye yemeğe götürmüş.

Bugünkü sahnede, cesedin taşınma ve arabaya konma sahnesinde yerlere yattım. Erol Erarslan'ın (ceset) yolun kenarından kalkıp tekrar arabaya binmeye çalışması beni bitirdi!

Yarın Yılmaz'ın galası var.
Oktay (Tok) ve Adnan (Azar) ile de buluşacağım.

4.12.2009 | Cuma
Beşinci çeşme | Keskin

İnanılmaz bir soğuk var. Beşinci çeşmedeyiz, cesedin taşınması, Arap Ali'nin cesedin yanma kavunları koyması, Fırat'ın bakışı vs. gayet iyi geçti. Taner bütün diyalogları ve replikleri müthiş bir sabırla ve saat gibi oynuyor. Tekrar yaptıkça açılan bir oyuncu.

Öğleye bitti işimiz. Beşinci çeşmeden de alkışlarla ayrıldık. İki gündür Nuri'nin gözünde bir problem var, tekrar İhtisas Hastanesi'ne gittik, muayenede bir problem olmadığı söylendi. Dün akşam otelde keman çalan Abbas Bey, bu sefer karşımıza hastanenin röntgen teknisyeni olarak çıktı. Enteresan bir yer şu Kırıkkale!

Saat 16.30. Yılmaz'ın *Neşeli Hayat* filminin galası için Ankara'ya gidiyoruz. Maceralı bir yolculuktan sonra çok da neşeli olmayan bir gala... Film iyi, hikâye güzel, oyuncular da başarılı. Gece yarısı otele döndük.

Cumartesi, pazar ve pazartesi çalışacağız, otopsi çekimlerini bitirip bir an evvel İstanbul'a dönmek istiyoruz.

5.12.2009 | Cumartesi
Keskin | set

Öylesine, sıradan bir çalışma günüydü sanki. Sabah yine erken kalktık ve kasabaya gittik. Doktor Cemal'in kasabadaki yürüyüşlerini çekeceğiz. Nuri, kuşların, köpeklerin, rüzgarın savurduğu perdelerin vs. peşine düştü. Benim sıkılmış bir şekilde dolaştığımı anlamış olmalı ki, "İstersen otele git," dedi. Bastım Avanos'a gittim. Annem ve babam her zamanki gibi evin girişindeki camekanda oturuyorlardı. Başımızdan eksik olmazlar inşallah. Ürgüp pazarına gittim, kuru üzüm, tereyağı, yoğurt, peynir vs. aldım. Ben pazartesi akşamı döneceğim, yarın ve pazartesi otopsiyi bitiririz diye düşünüyorum. Ekip patika sahnesini sah günü çekecek. Ve o gün herkes Keskin'den ayrılacak. İki gün istirahatin ardından, İstanbul'da beş gün stüdyo çekimleri yapılacak.

6.12.2009 | Pazar
Keskin | hastane

Çok verimli bir gündü. Tüm ekip, "bir gün daha Keskin'de kalabiliriz" korkusuyla sabah 07.00'den gece 00.30'a kadar deli gibi çalıştı. Otopsi sahnesini epeyce tükettik. Yarına, akciğerlerdeki toz-toprak meselesi ve yüze kan sıçraması kaldı.

Bugünden notlar:

*Erol çok dayanıklı biri.

*Kubilay daha da iyi oynuyor.

*Erol'un tüm çabalarına (!) rağmen, çıplak sahne iyi oldu.

7.12.2009 | Pazartesi
Keskin | Hastane

Sabah otopsiye devam ettik, çok verimli çalıştık.

Doktorun karar anı ve Şakir'in uyarısı üzerine doktorun gelip bakması, ardından "patolojik bir iyilik" için suçludan yana karar alması.

Doktorun yüzündeki değişim, karar ve sonrası. Muhammet'e bir de ben oynayarak gösterdim, sonuç çok iyi. Bağırsaklar ve diğer kanlı malzemeler gerçeklik hissini artırıyor.

Saat 18.30'da tüm planları çektik. Nuri, final için düşündüğü planı da çekti galiba? Film, doktorun yüzünde veya siluetinde bitecek. Doktor yüzünde lekeyle kalakalıyor. Leke için epey uğraştık. Kan mı, kemik parçası mı olsun? Fena olmadı. Saat 19.00 gibi setten ayrıldım, hiç beklemeden yola çıktım. Evi, Poyraz'ı ve Nazo'yu çok özlemişim.

Gece 22.30'da evdeydim. Oğlum uyumamış, beni beklemiş. Gözleri uykusuzluktan hafifçe kızarmış, elinde süt şişesi beni bekliyordu.

Ne güzel evde olmak!

Her şey çok sıcak ve yumuşacık geliyor.

Ekip salı günü patikayı çekecek ve sonra onlar da dönecekler.

Keskin'de işimiz bitti.

Film de bitti...

EKLER

28 NİSAN 1985 (SALI)
Saat 24°°

Bu gece GÜNLÜĞÜMÜN ilk yazısına başlıyorum - Çok daha önceden (kuruyu soktp, kesinlikle ~~yapmadan önce~~) karar verdiğim günlük tutma işini kesinlikle gerçekleştirmeye ve yürütmeye kararlıyım - Günlük tamamiyle HEKİMLİK ÖZELİNDE yaptığım ve yapacağım işleri kapsayacak - Beni çok etkileyen ve mutlaka yazmam gereken şeyleri de içine alabilir - Bu anlamda, bu akşam sıraladığım bazı notları ve ÇALIŞMA PROGRAMINI yazmak istiyorum: (Bu işlere yarından itibaren girişecek ve sonuçlarını takip edeceğim)

① - M.S.O.'na bağlı SAĞLIK OCAK ve SAĞLIK EVLERİNİN DENETİMİ
* Cerrahmüminli S.O. - (Hizmetli ?
Ocağın Durumu ?
İşlemlerin " ?) vs.
* GELEBİ S.O. — TEMİZLİK
— DENETİM
— HİZMETLİ / SEKRETER ?
* KÖPRÜKÖY S.EVİ — (Ebe'nin ziyareti —)

② HİZMET İÇİ EĞİTİM —— Seminer Çalışması

③ SAĞLIK OCAĞI SAĞLIK KURULU = Böyle bir kurul oluşturmak mümkün mü? (mevlüt Abiyle konuşacağım -)

④ OCAK KÜTÜPHANESİ / KİTAP DOLABI ⇒ Tanıdık bir matbaaya hediye şeklinde yaptırılabilir mi? araştıracağım —

⑤ OCAĞA PANO YAPTIRACAĞIM { Çalışmalar (Sevgilik)
Duyurular

⑥ DERNEK YARARINA BİR EĞLENCE GECESİ DÜZENLENEBİLİRMİ?

Bakalım . . . Yarına Allah kerim . . .

25 Nisan Perşembe
saat 24°° kesiniz

Bugün günlüğümün 2. günü - Dünkü kadar coşkulu, heyecanlı ve neşeli olduğumu söyleyemeyeceğim - Tabi, bunun birçok nedenleri var ve işin kötüsü hepsinin farkındayım - Farkındayım, ve müdahale edecek koşullara, ortama henüz sahib değilim - Şunu öncelikle belirtmeliyim ki: Fakültedeyken benim için hiçbir önemi olmayan HEKİMLİK mesleğinin ve taşıdığı sorumluluğunu sahib olduğu değerini, keskin de, hem de olanca ağırlığıyla duymaya başladım - Böylesi bir anlayışın benide sağlıklı bir şekilde yerleşmesinde etkileyici gelişmelerin en önünde Mevlüt Abi geliyordu - Şöyle ki, 3,5 ay içerisinde, bana hekimliği öğreten ve sevdiren kişi O olmuştu - Ve haklıda, ondan, gerek tıp adına, gerekse hekimlik davranışları açısından çok şey öğrendiğimin farkındayım - öyleyse neydi, bugün beni onunla özel olarak yakalasık 1 saat konuşmaya iten neden? Şöyle anlatayım ☺

Bugün öğleden önce Ecz. Yaşar'dan bir telefon geldi - Benim öğle arasında, yada daha erken köyden bir hastaya, onların (hasta sahiblerinin) arabasıyla gidip gidemeyeceğimi soruyordu - Ben, "polikliniğe devam etti. gimi, ancak öğle arasında (yemek molasında) gidebileceğimi" söyledim - Nitekim, öğleyin Poliklinigi bitirdim, beni bekleyen takımla, keskinle 36 km uzaklıktaki Avanoğlu köyüne gittim - Hasta 73 yaşında yaşlı bir kadından Muhtemelen "Hipertansif Ansefalopati" tablosuyla

26 Mayıs – PAZAR
Saat 20°°

Uzunca bir süre ara verdim günlüğe... Karmakarışık duygularla yüklü, tam anlamıyla müdahale edemediğim, istediğim gibi yönlendiremediğim günleri yaşadım – Hâlâ da öyle sayılır – Ocak ve Hastahane bazında en iyisini ve en doğrusunu yapmaya çalışıyor ve bu arada birçok olumsuzluğu da beraberinde yaşıyorum – Geçen hafta personelle aramda soğuk rüzgârlar esti – Tartışmalar ve dedikodular, meseleyi öyle bir yere getirdi ki "en iyisi bir müddet sessizce bekleyelim" diye düşündüm ve öyle yapıyorum – Ama sonuçta, istediklerimi gerçekleştireceğim, bunu iyi biliyorum – İstediğim gibi bir çalışma ortamı yaratamazsam ve bu ortamı kabullenmeyi kabul edersem, düzgün bir çalışma sistemi sağlıyamıyacağımı, kendime karşı haksızlık edeceğime inanıyorum – Bunların dışında, Keskin'e ilk geldiğim günlerde gerçekleştirdiğim, sistemli çalışma ve kitap okuma (tıp kitapları) alışkanlığından epeyce uzaklaştım – En kısa zamanda, ilk tempomu yakalamaya çalışacağım – Eksikliklerimin üzerine üzerine gitmezsem, onlardan gittikçe daha çok korkacağımı ve yaklaşmama, eksikliklerime yenileceğimi çok iyi biliyorum... – Öyleyse yapılacak tek şey var = Çalışmak, çok çalışmak, daha çok çalışmak

Ercan Kesal | Evvel Zaman

"Sinema, gerçekliği zaman boyutunda sabitlemiştir ve sinemayla birlikte insan, ilk kez *zamanı* durdurma, yeniden yaratma ve isterse ona geri dönme olanağına kavuşmuştur. Zamanın gerçekliğini bir film şeridi üzerinde dondurabilen sinemanın gücünün kaynağı, 'zamanı, bizi her gün hatta her saat saran gerçekliğin maddesine çözülmez ve hakiki bağlarla bağlamasıdır' (Tarkovski). İnsanın vicdanı da zamana bağlıdır ve yalnız onunla var olur. Bellek ise vicdan demektir ve unutmak vicdansızlık... Sinema unutmayı reddeden bir sanattır ve bu yüzden çok kıymetlidir.

"Elinizdeki kitap, bir *film güncesi*dir. *Bir Zamanlar Anadolu'da* filminin hikâyesini konuşmaya başladığımız günden setin sona erdiği güne kadar tüm yaşadıklarımı, gözlemlerimi ve duygularımı yazdığım notlardan oluşmaktadır. Filmin senaristlerinden biri olarak, bir film senaryosunun nasıl başlayıp değişerek evrildiğini ve yönetmen için nasıl bir kılavuz haline dönüştüğünü de göstermeye çalıştığım özgün bir yol hikâyesidir."

Sunuş'tan

Ercan Kesal, *Evvel Zaman*'da, yaratıcılığın kökenlerine doğru uzanan çetrefil bir yolculuğa çıkarıyor bizi. Bütün içsel ve dışsal etkileriyle yaşanmış bir *olay*dan bir sanat eserine doğru uzanan esrarlı bir yolculuğa... İyi okumalar!

Ahmet Öz

İthaki
www.ithaki.com.tr
facebook.com/ithakiyayin
twitter.com/ithakiyayinlari

15 TL

İnternet Satış:
www.iknokta.com

